DIARI CATALA
DE
Avisos, Noticies y Anuncis

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Barcelona { Edició vespre 1 ptes. mes
Barcelona { Edició matí. . 1 » »
Espanya . . . . 4'50 ptes. trim.
Unió postal. . . . . . 9 » »
Paquet de 30 números. . 90 cèntims.

La Veu de Catalunya

5 cent.

Redacció y Administració:
Carrer d'Escudellers, 10 bis, entressol
(PROP DE LA RAMBLA)
IMPREMPTA:
Escudellers, 10 bis, baixos
Telèfon 184

Anuncis, esqueles, comunicats, y reclams a preus convencionals. Pera la edició del vespre s'admeten esqueles mortuories fins a les sis de la tarda. Pera l'edició del matí, fins a les tres de la matinada.

Any XXII núm. 4,711 — Barcelona: Diumenge 30 de juny de 1912 — Edició del MATÍ

SANT DEL DIA: La Commemoració de St. Pau, apóstol

Sant de demà: St. Aarón, sacerdot y profeta.—**Quaranta Hores**: A la iglesia del Esperit Sant. — Hores d'exposició: De 2/4 de set del matí a 2/4 de vuit de la tarda.—**Demà:** A la Santa Iglesia Catedral.—**Cort de María:** Ntra. Sra. de la Saleta, a St. Jaume, o a Ntra. Sra. de Querait, als Agonitzants.—**Demà:** Ntra. Sra. de la Mercé, a sa iglesia, pr v leg., o a la del Pi.—**Missa d'avuy:** Oct. de St. Joan Baptista; c. blanch.—**La de demà:** La Commemoració de St. Pau, ap.; c. vermell.—**Adoració nocturna:** Demà, 1 juliol. Torn de la Mare de Deu de la Mercé.

Observatori Meteorológich de la Universitat. - Director: E. Alcobé. — 29 de juny

HORES D'OBSERVACIÓ: 9 matí y tarda.—Baròmetre a 0° y al nivell del mar. 762'70; 761'44.—Temperatures: Màxima, 27'1 sol; 24'3 ombra.—Mínima: 18'9 ombra: 17'0 reflector.— Temperatura a la ombra. 23'0; 23'1. — Pluja a les 24 hores: 0'15. — Aigua evaporada en milímetres: 4'28. — Graus d'humitat: 72, 73.—Direcció del vent: SSE.—Velocitat del vent: 138 k m.—Estat del cel: nuvolós, seré.—Núvols: Classes: C. K.—Cantitat: 0'5; 0'0. Sortida del sol: 4' 29. — Posta: 7'29. — Sortida de la lluna 10'12 t. — Posta: 5'32 m.

SALS Juliá Substitueixen ab ventatja y economía a les Aigües de Vichy.—Capsa pera 12 litres: **Una pta.**

AIXAROPS Y HORXATES **FORTUNY**
Desconfiéu de les imitacions
CHAMPANILLA
GRAN ESTIMULANT DIGESTIU. Demànis a tots els colmados, cafès y bars.

Demaneu horxates y aixarops
FERRER Y GILI
FÀBRICA CARRER CRUZ DE CANTEROS, 10.- Telèfon 1.537
DESPATX CARRER SANT PAU, 13.- Telèfon 1.500
Dipòsits: Don C. Seuba Carbonell. . Carrer Muntaner, 123, Colmado.
» » Joseph Patau . . . . » Lauria, 85, »
» » Joan Armengol. . . . » Trafalgar, 68, »
» » Joan Tarradellas . . . » Corts, 504, »
» Senyors Gispert Germans . » Corts, xanfla Muntaner »

LICOR CAMOMILLA
DEL CASTELL DEL REMEY
Excelent estomacal, poderós tònich, eficaç y digestiu.
Demanis per tot arreu. Dipòsit: Cucurulla, 5. Telèf. 813.
Agent pera la venda Joseph Escuder, Bailen, 95, Telèf. 7847

Màquines d'escriure d'ocasió de varis sistemes, ab garantía, desde **50 Ptes.**
CARRER DE BALMES, NUM. 7.

¡¡Alerta, malalts, alerta!!
Se venen en aquesta ciutat y en altres poblacions de Catalunya, y també a Valencia, varies **aigües artificials** ab noms de fonts **que no son fonts**, sinó marques de fàbrica, y que en les etiquetes de les seves ampolles diuen, o pretenen dir que procedeixen de Caldes de Malavella, y algunes fins diuen «bajo la protección del Gobierno», pera sorpendre la bona fé del comprador. — No confóndreles ab les acreditades aigües **minero-medecinals naturals** del **VICHY CATALA** de Caldes de Malavella, declarades d'utilitat pública, y que per això están baix la protecció del Govern, que sols s'expedeixen del manantial embotellades y les ampolles porten els distintius ab el nom «Sociedad Anónima Vichy Catalán.—De venda per tot arreu. —**Administració: Rambla de les Flors, número 13, entressol.**

Dr. E. Perearnau dels Hospitals de París. **Vies urinaries y sa cirurgía** Plassa Urquinaona, 2, 1.er De 12 a 1 y de 3 a 5; festius de 10 a 11

PEUGEOT
250 pessetes
Representants exclusius:
F. S. ABADAL Y C.ª-Aragó, 239 al 245

J. Marsans Rof y Fills
Valors, Cupons, Giros, Cambi de Monedes, Comptes corrents, Viatges
(RAMBLA CANALETES, 2)

Vins "Alella Vinícola"
BLANCH ESPECIAL PERA PEIX
RANCIET - MISTELA — Colmados, Botelleries y Restaurants.
Dipòsit sucursal: **VIDAL Y RIBAS, Rbla. Sant Joseph, 23**

Gran fábrica a Ripoll ab força hidràulica de 250 cavalls, pera arrendar o vendre al comptat o a plaços. R.: Ausias March, 19, pis primer, primera, Barcelona, o a Ripoll, Plassa Nova, 3

Dr. A. Presta Especialista **Orelles, Nas, Gorja y Tuberculosis.** Pelayo, 12, pral. — Consulta de 9 a 10 y de 3 a 6.

JOAN BONET
PLAÇA DE CATALUNYA, 9
Últims dies irremisiblement de la
Gran liquidació veritat
Per transferencia y desembraç del local
Sols fins el día 3 de juliol. - MOBLES, LAMPARES, TAPICERIES

Tusquets y C.ª S. en C. Banca Borsa.
Valors y cupons.—Rambla del Centre, 2
Negociem els cupons Interior y Amortisable 4 %, Municipals, Foment, Cotxes, Carbons y f. c. Alacant y Nort, venciment 1.er juliol.

Dr. Serrallach Vies urinaries. - De 12 a 2 y 6 a 7. Pelayo, 40. - C.ª econòmica, 7 a 9. Jovellanos, 9

Dr. Vendrell MASSATGE y ORTOPEDIA Ronda St. Pere, 4, de 3 a 6.

CONTRA:
JAQUECAS, NEURALGIAS
DOLORES NERVIOSOS
REGLAS DOLOROSAS
LAS OBLEAS DE
ALGOCRATINE
CONSTITUYEN el TRATAMIENTO MÁS RÁPIDO
DE VENTA EN TODAS FARMACIAS
LANCOSME, 71, Avenue d'Antin, PARIS

LA MANCOMUNITAT AL PARLAMENT

Al Dia

Abans de la batalla

En l'ordre del día d'avuy hi hà'l dictàmen sobre'l projecte de lley de Mancomunitats provincials. Avuy comença la discusió: quatre hores. A les cinch de la tarda'l senyor comte de Romanones farà llegir el dictàmen per un secretari; els senyors Corominas, Pedregal y Cambó passaràn a seures darrera'l banch blau ab els ministerials, y se concedirà la paraula al senyor Soldevilla, ex-governador civil de Girona.

Y tothom se creurà que's discuteixen Mancomunitats, que anem a la batalla catalans y castellans, regionalistes y centralistes, el regisme vell y el regisme nou, salvador. No: potser en la entranya de la discusió, en lo més amagat, en lo més íntim, com hi hà'l sol en el carbó de pedra, se discuteixi quelcom d'això, lluitin aquests termes d'un problema que trigarà anys a resóldres; però tan modificats, que, si per càs, no més lluitaràn les consequencies d'ells, manifestacions polítiques d'ells derivades. La veritable lluita que va a començar es la interna del partit lliberal.

La oposició al projecte ha sortit de la tertulia del senyor Moret; es el darrer esforç dels moretistes pera salvar de la jubilació al seu quefe. Potser la campanya de insidies obeeixi a un estat de sentiment anti-català, que es l'ambient en que s'ha anat desenrotllant la campanya moretista, però la oposició es purament política. Es l'enemiga den Moret an en Canalejas, es l'enveja, es l'odi del que'n saltaren guspires bulladores ara fà quatre díes ab motiu de la discusió del presupost de Gracia y Justicia. Y per aquesta venjansa, per aquest odi, se disposen a remoure'l solatge de passades lluites y procuren enverinar l'atmòsfera de pau que sortosament se respira.

Per això llencen, el primer en el combat, al senyor Soldevilla, catalanofob rabiós, que arreu veu separatistes, que guarda retalls de diaris y discursos dels díes en que, les passions exaltades, parlava per abdúes parts l'odi y cada qual procurava despertar els sentiments més fondos dels seus, pera llençarlos a la barreja. Però tothom concix al senyor Soldevilla y no'n farà càs ningú. Han descobert massa'l seu joch els moretistes. El senyor Soldevilla, o dirà coses insignificants o coses que, de tant trascendentals com voldràn ésser, faràn riure.

Els catalans, si no fos que tenen la obligació de aprofitar el moment pera escampar la llevor autonomista, que un día o altre germinarà arreu d'Espanya, ni haurien de parlar en aquest debat de Mancomunitats, en el qual se discutiràn els odis lliberals y les relacions entre aquest partit y el conservador. La discusió serà la batalla entre moretistes y canalejistes: batalla en la que en Romanones y en Montero Rios se decantaràn cap al que vegin que ha de guanyar, o a favor del que'ls hi sembli que ha de servirlos millor.

Y qui ha de guanyar si té energíes, si sab mantenir la dignitat de la quefatura y vol salvar al partit, es el senyor Canalejas. Més que les Mancomunitats defensa'l senyor Canalejas la seva quefatura. Arbitre, digui lo que vulgui'l senyor Moret, de declarar o no qüestió de gabinet tot projecte que cregui que respòn a una necessitat del país y del Govern, si l'hi declara y llença per la borda tot el càrrech perillós que porta a la coberta, solidarà la seva situació y acabarà per molt temps ab les lluites interiors del partit. Si fluixeja, el partit es mort, y ell, com a quefe, descalificat. Ha avençat massa pera retrocedir: s'ha tancat en un dilema que l'ha de portar a vèncer, salvant la situació y el partit, espurgat de molesties, o a rendirse sense salvar ni'l partit, ni la situació.

En els problemes que fins ara han dividit el partit lliberal, no hi havía altres termes que homes de més o menys prestigis y ab més o menys amichs: ara, en el de les Mancomunitats hi hà un poble, una regió, una força positiva. No hi valen tranzaccions, aplaçaments, ni promeses. S'ha de donar la batalla y ha d'haverhi un vençut. Si'l senyor Canalejas vol, el vençut serà'l senyor Moret, y ab ell una política que no pot fer més que mal a Espanya.

¿Què això pot costarli una escisió en el partit? Millor: els partits espanyols s'han de reformar o s'han de desfer perque'l país pugui salvarse y progressar. Demà li passarà lo mateix al partit conservador, minat ja per crisis de constitució. Es indefectible: quan una força irresistible vol adaptar un organisme a una necessitat, si no s'hi adapta, se peta.

Veus-aquí les consideracions que'm sugereixen les noves abans de la batalla, de la que espero la victoria per Catalunya.

Sona la campaneta: va a començar. Es un moment solemne per la patria, el premi de molts anys de lluita, el començament d'una era nova que'ns portarà pàs a pàs cap a l'ideal en bé de Catalunya y de tot Espanya.

POL

Madrid 28 juny 1912.

Llealtat per llealtat

La conferencia entre'l senyor Canalejas y el governador civil de Barcelona, de la qual donem compte en altre lloch, es expressiva d'una actitut lleal y honrada. El senyor Canalejas segueix disposat a sostenir el projecte y ferne programa de partit. Veusaquí un cas digne del més entusiàstich aplaudiment y que contrasta ab l'atmòsfera de baixes passions creada a l'entorn de tan trascendental problema.

En Canalejas, en aquesta qüestió de la Mancomunitat, sab mantenirse en la posició airosa d'un governant que aborda una reforma convensut de la seva bondat y disposat a sostenirla costi lo que costi. Lo qual, dintre les nostres costums polítiques, es un cas realment extraordinari que mereix ser consignat ab sincer elogi.

Sigui quina sigui la solució que's dongui al actual conflicte y en el ben entès de que l'actitut manifestada pel president del Consell de ministres, ha de afrontar tota mena de contingencies, cal afirmar que a la llealtat del Govern, hi ha de correspondre ab la seva Catalunya.

Un cas de parlamentarisme

Els enemichs de les Mancomunitats o, més ben dit, els qui laboren per provocar la caiguda den Canalejas y encimbellar en la cadira del Govern y en la quefatura del partit lliberal algún altre personatge, no podien triar pel nostre projecte una entrada més apoteòsica. La sessió parlamentaria d'ans d'ahir, més que molts arguments, demostra la excelencia y la necessitat de que's consagri aquest mínimum de les nostres aspiracions.

Es hora ja, en efecte, de que s'acabi aquest vergonyós espectacle d'un parlamentarisme que, donat a lluites bizantines, converteix en mercat de passions y en borsa de partidismes les qüestions més sèries y els problemes més útils. Es hora de que's descongestioni aquest centralisme ubriac y valetudinari qui juga ab els interessos y ab els sentiments de les terres d'Espanya com una turba de pretorians en la disbauxa d'un cos de guardia. Es hora de que tantes y tantes coses a fer, tantes funcions a regularitzar, no depenguin de les dèries senils del ún, dels maquiavelismes cínichs del altre, de les obsessions dictatorials, d'absurdes gelosíes, de cupiditats insaciables... Es hora de que'ls mateixos homes d'aquest regisme qui servin un moment de lucidesa y una espurna de prudencia diguin:—Prou!—y limitin el born de tan escandalosa bullanga.

Sí, es hora de que les regions d'Espanya, de que la gent qui's paga més dels fets que de les paraules, reclamin l'administració de lo que es seu y deixin, enhorabona, al poder central, lo que es d'interès comú y abandonin—mentres arribi el día de la total reorganització d'Iberia—als homes de la baixa política tradicional en el llot de la seva corrupta sobiranía.

DEVANT LA ONADA D'ODI

LA NOSTRA ACTITUT

SERENITAT Y FERMESA

La impresió produhida a Barcelona per la sessió del Congrés ha estat de sorpresa y d'indignació alhora. ¿Còm? Els vells tòpichs de la política moretista, engendradors d'odis y de lluites irreductibles entre pobles ibèrichs destinats a viure agermanats, poden ser represos avuy després de la historia dels cinch anys darrers, això es, després del sentit pacificador de Solidaritat Catalana, després de la incorporació de la esquerra nacionalista a una conjunció política espanyola, després de les declaracions den Cambó marcant l'acceptació del regisme establert y la orientació de Catalunya vers la participació en els problemes generals espanyols?

El senyor Alcalà Zamora ha remogut altra vegada les cendres dels Reys Catòlichs, ab la mateixa inconsciencia, ab la mateixa ignorancia ab que's parla sempre de la obra d'aquests princeps. El senyor Alcalà Zamora no sab que la Espanya dels Reys Catòlichs era un imperi federal més, molt més descentralisat, política y administrativament, que Alemanya y que'ls Estats Units. Com no deu haver llegit tampoch la Constitució d'Alemanya, quan afirma ab tant d'aplom que la lley en projecte va més enllà en sentit de descentralisació y autonomía. El senyor Alcalà Zamora ha dit tot això y allà no han rigut; allà han aplaudit!

Però les ignorancies, reals o fingides, del senyor Alcalá Zamora no tenen cap importancia: lo que té importancia es que al voltant d'aquests tòpichs falsos y revellits hagi pogut altra vegada aixecarse la onada d'un odi, que semblava desaparescut, a les solucions, a les aspiracions unànims de Catalunya.

Y lo que té més importancia per l'observador—ja que califica tota la maniobra política que està descapdellantse—es la seguretat absoluta de que desde l'Alcalà Zamora retreyent la unitat y els Reys Catòlichs, fins an en Maura felicitantlo, fins an en Moret abrassantlo, fins als Burell y Gasset aclamantlo, fins al ex-governador cridant entusiasmat «Viva España», ningú s'ha recordat d'Espanya ni de la seva unitat, ni dels perills que la seva actitut tenía, ni les tempestats que pel pervindre congriaven. Tots han tingut un pensament mateix: fer caure al Govern, sigui per venjansa, sigui per substituirlo. Aquest es el secret del entusiasme provocat, del èxit obtingut; aquest el mòvil de tan heterogenies convergencies.

En aquesta sardana de ressentiments y concupiscencies, qui hi fa més trista figura—si'ls corresponsals han sigut exactes en les ressenyes—es el quefe del partit conservador don Antoni Maura. Podrà invocarse per atenuar la seva actitut els grans agravis rebuts del Govern, però si la felicitació a l'Alcalà Zamora significa assentiment al seu acte y a les seves paraules y no pur reconeixement de mestría oratoria, no hi hà res que pugui justificarlo, res que sía capàs d'excusar la culpa gravíssima de que's fa responsable devant de Catalunya.

Conservem fins a la fí la serenitat que ha caracterisat la present campanya en prò de les Mancomunitats. Procurem contenir la general indignació, fugint d'exteriorisacions sorolloses. Tenim plena confiansa en els representants de Catalunya en el Parlament. D'ells ha de ser la direcció. A nosaltres ens toca solament enfortirlos ab la nostra adhesió, aixís com enfortir ab el nostre aplaudiment al Govern per la seva actitut, fins ara clara y definida y resolta, en aquest problema fonamental de la política espanyola, que encarna una aspiració unànim de Catalunya.

Conferencia telegràfica den Canalejas ab el governador de Barcelona

Ahir a mitgdia, al rebre el governador als periodistes, ens va donar compte de que l'havía visitat el senyor Prat de la Riba, al qual havía donat compte del contingut de la conferencia telegràfica que ans d'ahir celebrà ab ell el president del Consell.

La síntesis d'aquesta conferencia—va dir el governador—es, que en Canalejas està molt resolt a continuar discutint el projecte de Mancomunitats en el Congrés, y a cumplir ab tot lo que té ofert respecte a la tramitació d'aquest projecte en l'actual etapa parlamentaria. Que no s'avé a la suspensió de les sessions y de la discusió del projecte, a tall d'arbitri, ab el qual allunyaría les dificultats que això podría originar al partit lliberal.

Me reitera que'l partit lliberal—va seguir dient el senyor Portela—no tornarà a ser poder, ni ell tampoch, sense satisfer les aspiracions de les provincies catalanes y altres que aspiren ab perfecte dret y rahó a les Mancomunitats, contingudes, com el projecte expressa, dintre'ls límits que asseguren la integritat de la Patria y la unitat de l'Estat, y les prerrogatives sobiranes dels poders públichs; car considera com a dogma fonamental de tots els elements lliberals y demòcrates, la tendencia a la descentralisació y degudes expansions de les forces locals.

Després, el senyor Portela, va afegir:

Segons me diu, se veu que'l partit conservador, almenys el seu quefe senyor Maura, se mostren en actitut francament contraria al projecte,

(PER TELEFON)

En Canalejas a la Granja
Fins dilluns

Madrid, 29, 10 matí.

Anit, al arribar al seu domicili, el senyor Canalejas comunicà telefònicament ab la Granja, enterant al Rey de lo ocorregut en el Congrés.

El quefe del Govern va donar compte a don Alfons de lo ocorregut.

Igualment li comunicà el seu propòsit de parlar en la sessió del dilluns y de la importancia que aquesta sessió tindría.

El Rey, no obstant els minuciosos detalls que li va donar el senyor Canalejas, invità an aquest a que avuy anés a esmorzar a la Granja y l'enterés en absolut de tot.

El senyor Canalejas, conforme a la indicació feta per don Alfons, ha marxat aquest matí a la Granja.

Tornarà aquesta tarda.

Aquesta nit se reuniràn els ministres en Consell a Governació.

La reunió, com es natural, té per exclusiu objecte ocuparse de la situació política y de l'actitut de una part de la majoría y d'alguns personatges del partit.

Un periòdich del matí diu que un dels seus redactors va parlar anit ab el senyor Canalejas y aquest li va dir:

—La càrrega del poder pesa molt; no m'hi sento gens apegat.

Ademés, no la portaràn les seves espatlles més que en condicions molt decoroses.

Y acaba, com resumint tot el seu pensament:

—Fins al dilluns.

Lo que diu en Barroso

Madrid, 29, 2 tarda.

El ministre de la Governació ha ratificat avuy tot lo relatiu al viatge del senyor Canalejas a la Granja.

El president ha marxat en automòvil a les 10'5 pera arribar a hora convenient ab objecte d'esmorzar ab el monarca.

Segons ha dit el senyor Barroso el president tornarà aquesta tarda aviat.

Encara que hem preguntat al ministre de la Governació sobre l'actualitat política, no hem obtingut contestació que revesteixi importancia.

El senyor Barroso, quan més, ab molta concisió expressiva, s'ha permès un arronsament d'espatlles y un:—El dilluns veurem lo que passa.

Preguntat pel viatge del senyor Montero Rios ha dit que tenía el propòsit de marxar demà, però a prechs del senyor Canalejas, ha retrassat tres o quatre díes la sortida fins a veure lo que passa.

—Fins ara—deya el senyor Barroso—no hi hà rès; però, per lo que pugui ocórrer, el president ha demanat a don Eugeni a Madrid per dos o tres díes, pera veure si's dissipa la situació y quin rumbo prenen els aconteixements.

Després ha manifestat el senyor Barroso que aquest matí, a les onze, s'ha reunit en el Senat la Comissió que entén en el projecte de lley de reforma administrativa de Canarias, ab assistencia del ministre.

Després d'un lleuger exàmen del projecte ha quedat firmat el dictamen en absoluta conformitat ab el del Congrés.

Lo que diu "El Imparcial"

«El Imparcial» diu que lo ocorregut ahir al Congrés era llògich esperarho.

Explica còm va nèixer el projecte de Mancomunitats que ja desde'ls últims temps den Sagasta, en que començà a dibuixarse, era antipàtich al partit lliberal.

Estima que devant l'actitut que ahir observà la majoría, aplaudint al senyor Alcalà Zamora, entre quals aplaudiments no eren els menys entusiastes els dels ex-ministres del partit, ab el senyor Moret al cap, no deuría permanèixer silenciós el senyor Canalejas.

Acaba dient que després de lo ocorregut ahir li sembla difícil que tota la eficacia sugestiva del senyor Canalejas, tota sa autoritat de quefe, logri portar a la majoría a l'aprovació d'aquest projecte.

Lo que diu "El Liberal"

«El Liberal» diu que l'anomenat lliberalisme històrich per boca del senyor Alcalà Zamora va combatre ahir el projecte de Mancomunitats.

Diu que'l discurs del diputat lliberal no tingué importancia per lo que va dir, sinó per la calitat dels aplaudiments que conquerí.

El discurs fou més contra les delegacions que contra les Mancomunitats.

Debilitat y trontollant quedà ahir el Govern, al qual es probable que'ls seus propis amichs rematin el dilluns.

Pitjor ha quedat l'anomenat lliberalisme històrich y aquesta es la única ventatja que treurà el país de la insidiosa y edificant baralla; y diem pitjor, perque als lliberals que enterrin ara an en Canalejas, els hi serà impossible sustituirlo revestint una significació, no ja anti-catalanista, sinó anti-catalana.

¡Que ells s'ho arreglin!

Lo que diu "El País"

«El País» diu que no hi hà per què censurar l'actitut del Sr. Montero Rios y dels lliberals que abominen del projecte de Mancomunitats, car son conseqüents ab sa actitut de sempre.

Recordin la discusió del projecte de regisme local del senyor Maura.

Rès ha cambiat. Sols han cambiat les idees del senyor Canalejas y els seus incondicionals.

Diu que'l projecte actual de Mancomunitats a ningú agrada, ni agrada als nacionalistes, que se'n riuen d'ell; però en Cambó y La Lliga l'accepten com un pèl agafat al llop centralista y com a base d'ulteriors reivindicacions.

Ab aquest projecte—afegeix—no ha vençut la hegemonía de Catalunya, sinó la den Cambó, la del únich polítich que portà la Solidaritat, la del fi, del sutil, del agudíssim polítich català, més que català, mediterrani y de la Italia del Renaixement, y la inconsciencia d'aquest partit lliberal, federal y municipalista a Canarias y simplement regionalista a Catalunya. Aquestes son les primeres observacions que entren pels ulls al prepararse a veure l'espectacle parlamentari, molt carnavalesch y divertit com una comedia de màgica: «La pata de Cabra» o «La Almoneda del Diablo».

Estudi del projecte

«El Debate» publica un altre article del senyor Bofarull sobre Mancomunitats.

Examina'ls últims articles del dictamen fent lleugeres observacions sobre la seva redacció, y ofereix ocuparse en el pròxim article del projecte en conjunt pera jutjarlo sintèticament.

Un comentari

«La Correspondencia de España» comentant el debat d'ahir diu que qui pretingui saber lo que va a resultar del actual embull polítich pot equivocarse totalment.

Impresions y conjectures

Dilluns parlarà en Cambó

Madrid, 29, 5'15 tarda.

A les cinch de la tarda encara no havía tornat de la Granja el senyor Canalejas.

No cal dir la impaciencia ab que es esperat, perque en realitat tot lo que's digui sense conèixer el resultat de la conferencia del quefe del Govern ab el Rey no té cap fonament sèrio.

Això no vol dir—y bona prova'n son les manifestacions que'l senyor Barroso ha fet als periodistes—que'l Govern no's trobi en una situació difícil, haventse presentat ab caràcters alarmants els símptomes de la crisis.

La impresió més general es que en la sessió del dilluns se solventarà el plet pendent entre'l senyor Canalejas y la majoría; però'l Consell que aquesta nit se celebrarà constitueix una trinxera que el senyor Canalejas ha de salvar pera poder arribar a les Corts y posarse en contacte ab els seus adversaris de dins de la majoría.

Se diu que'ls conjurats, els que aplaudíen ahir al senyor Alcalà Zamora, procedeixen ab fins més positius que'l de combatre'l projecte de Mancomunitats y compten ab un aliat dins del Govern. Aquest aliat, si els convé, podrà plantejar les crisis, impedint que'l senyor Canalejas se presenti a les Corts.

Si no passa aixís, la sessió del dilluns serà històrica.

No començarà, com s'havía dit, el senyor Moret. Serà el senyor Cambó qui recullirà les alusions insistents de que ahir fou objecte per part dels senyors Soldevilla y Alcalà Zamora.

No ho va fer ahir, perque, plantejat pel senyor Alcalà Zamora el plet entre el Govern y la majoría, no va creure el moment oportú pera intervenir en el debat, tant més quant s'havía convingut que'ls ministerials de la comissió contestessin als diputats de la majoría y als de les oposicions els contestessin els senyors Corominas, Pedregal y Cambó.

El senyor Cambó tenía l'encàrrech de contestar al senyor Maura.

Després de lo ocorregut ahir el programa es altre, perque'l dilluns s'ha de decidir de la vida del Govern y del projecte.

La sessió del dilluns se dedicarà del tot al projecte de Mancomunitats, començant, com diem, pel senyor Cambó.

Com sempre que'l Govern se troba en crisis, o abocat a una crisis, els impacients fan còrrer les candidatures de la seva predilecció. Uns parlen d'un gabinet García Prieto, altres d'una solució Romanones, tancant les Corts, pera esperar que després del estiu s'encarregués del poder el senyor Maura.

Ab les Corts obertes, ningú creu possible altra solució que la del Govern Canalejas.

Tornant de la Granja

Lo que diu el president

Madrid 29, 6'15 tarda.

A les sis de la tarda ha arribat el senyor Canalejas al seu domicili, procedent de la Granja.

S'ha mostrat sorprés per la presencia de tants periodistes y per la espectació que havía despertat la seva tornada.

—No hi hà motiu—ha dit—pera tal espectació, perque no ocorre cap novetat.

No s'ha modificat gens el programa formulat. Aquesta nit hi haurà Consell, el dilluns anirem a les Corts y allà veurem.

He arribat al Palau a les onze, he conferenciat extensament ab el Rey fins a l'hora del esmorzar. Durant l'esmorzar hem continuant conversant.

Després he saludat a la Reina y als infants.

A les tres he sortit de la Granja, fent un descans a Otero.

L'ha acompanyat en la excursió el director d'Agricultura, don Tesifonte Gallego.

En Sala a la Granja

A darrera hora de la tarda ha sortit cap a la Granja don Alfons Sala, individuu de la comissió del projecte de Mancomunitats.

Lo que diu “La Epoca”

Madrid, 29, 9'15 nit.

«La Epoca» diu que no es necessari exposar el criteri del partit conservador en la qüestió de les Mancomunitats, perque es conegudíssim.

Després diu:

No s'explica com ha arribat aquest projecte a incorporarse al programa del Govern que presideix l'home que fou l'ànima de la oposició a l'obra del Gabinet Maura.

¿Quina rahó justifica la presentació d'aquest projecte en aquest precís moment y ab els caràcters d'urgencia ab que s'ha portat al Parlament?

¿Còm s'explica la colaboració que en aquesta obra han trobat els elements regionalistes, colaboració que dóna al projecte un caràcter que no podía revestir dintre del sistema del regisme local que preparava el partit conservador? El Gabinet que presidia el senyor Maura volgué fer una obra nacional, una obra que respongués a necessitats generals, y els mateixos que abans la dificultaven y la impedíen son ara els que, recullint un retall de lo que era un conjunt armònich, l'enarbolen com bandera.

No acertem a compendre aquelles facilitats, perque no volem recullir, ni com una sospita ni com una remota hipòtesis, la idea de que's tracta d'una comedia en que cada ún dels personatges que hi intervenen tingui trassat per endavant el seu paper.

¿Còm no hem de veure ab tristesa que aqueix problema's porti al Parlament en semblants condicions?

Fidels a nostres convenciments mantenim tots els nostres compromisos, però aqueixa mateixa fidelitat, que es conseqüencia de nostre amor a les idees que professem, ens obliga a veure ab disgust lo que'l Govern ha fet en la qüestió, y a permanèixer, no indiferents—¿com hem de permanèixer indiferents davant les possibles derivacions de la inexplicable conducta del senyor Canalejas?—però sí apartats de tota actuació directa en lo que vé a ser un plet entre liberals.

Lo que sobre'l fons del problema pensem, ja se sab; lo que'ns sembla'l procediment del Govern, indicat queda.

Si quelcom més hi hà que dir, ho farà en moment oportú, si's presenta ocasió y ho demana l'interès públich, qui té tota l'autoritat necessaria pera ferho.

Per la nostra part no volem complicarnos en aquest embolich, comentant l'actitut dels liberals.

(Segueix a 5.ª pàgina).

Cròniques Parlamentaries

Desde la Tribuna

Madrid 27 juny.

Quan entro a la tribuna parla aquesta insignificancia, peix sense sanch, que's diu senyor Arias de Miranda y fà de ministre de Gracia y Justicia, com podría fer de coleccionador de capses de mistos. Se les heu ab un diputat conservador, jove, basch, el nom del qual no recordo, però un nom onomatopèich que recorda a l'orella el zigzaquejar dels fochs d'artifici... Goicoechea: una cosa per l'estil. Parlen de remocions de jutges, de farandola judicial; apenes se'ls entén, ni crech que fassi cap falta. Els prechs y preguntes venen a ésser un judici oral sense jurats, ni magistrats. Quí sab si un día o altre, el jurat suprem, el poble, fallarà sense apelació totes aquestes causes que s'apunten en el Congrés; però, per ara y tant, no acostumen a fallarse. Son un joch ignocent.

De sobte, la veu tronant de don Pau Iglesias desperta a mitja dotzena de diputats. No hi pot haver sessió sense que'l senyor Iglesias perori, enèrgicament, fins sembla a voltes que ignocentment, contra'ls patrons, a favor dels obrers y defensant les vagues. El senyor Iglesias té del mon un concepte especial: creu que no més hi hà tres ordres de coses: els obrers que tenen sempre rahó si estàn associats y depenen d'un organisador o d'un agitador; el burgès, que sempre té culpa, y el Govern, que per medi de la policía o de la guardia civil defensa als patrons y persegueix als obrers. Acaba el senyor Iglesias, y els dormilegues tornen a la dolça sesta, mentres segueix la discusió del presupost de Guerra que no interessa a ningú, perque cap dels que hi intervenen saben lo que es un presupost de Guerra, ni còm s'ha de discutir.

Y entrem en el plet de Canarias; plet que alguns suposen arreglat aquí, y altres, els pessimistes de sempre, supoen tan mal parat com el primer día. Al Congrés, com a Borsa, hi hà sempre pessimistes, pessimistes eterns. A Borsa s'arruínen y en el Congrés acaben per anar a formar part de la colla de «las urracas» o de «las viudas», en un recó de la sala de conferencies, somiant crisis, revolucions, cops d'Estat, etc...

Parla el senyor Espada; aquest ferm economista del partit conservador no pot faltar en cap discusió que tingui un aspecte econòmich. Còm ho faría el mon si no sapigués còm pensa el senyor Espada? Després parlen una pila d'altres senyors: després el senyor Canalejas, que està tot trist. S'aprova definitivament lo de Canarias ab una certa alegría externa de tots els representants en Corts d'aquelles illes. El senyor Merino abrassa al senyor Canalejas, que's deixa abrassar ab certa tristesa. Ha sortit del pas. Y això encara que es molt pel present d'un home polítich, devegades es un aplassament ab interessos comptats que venç un día o altre. El senyor Canalejas mira a la tribuna en que hi hà'ls representants de Canarias y els veu tristos; el senyor Canalejas deu recordar, ofegar entre'ls brassos del senyor Merino, les paraules despectives y el gest aclaparador del senyor Maura, trayentse la pols de sobre. El senyor Maura es un gran espolsador; el seu sistema polítich es ara el del raspall. Cada día, quan surt del Congrés, surt net y polit com d'una vitrina. No porta un grà de pols de la política liberal.

Jo'm miro als diputats que van desfilant, indiferents, fadigats, aclaparats per la calor, flairant de lluny l'aire del mar o de la serra. Cap d'ells sab lo que ha fet, lo que ha votat. Ni els canaris saben còm se pendrà per allí el pastell arranjat a darrera hora. Y com el día en que va començar la discusió, miro a la tribuna diplomàtica extranyat de no veure als embaixadors de SS. MM. el Rey d'Anglaterra y l'Emperador d'Alemanya.

***

Al baixar als passadissos se parla més de Mancomunitats que de Canarias. El grupu moretista y els amichs de «El Imparcial» volen remoure'l patriotisme. Diu que demà el senyor Soldevilla y «El Imparcial» reventaràn les Mancomunitats, que en Moret—l'autor de tota la campanya—considera com «el primer desgarro del manto inconsútil de la madre patria».

«Rissum teneatis, amice»...

X. Y. Z.

Sport

Concurs Hípich

Ahir se feu la sisena sessió ab molta concorrencia, molt elegant com de costum.

Se disputà el Gran Premi d'Honor ab 13 obstacles de 1-10 m., prenenthi part 47 cavalls, essent el resultat el següent:

Copa del Rey a Trocadero del capità Spencer, en 1'32''-9/10; agulla dels infants Ferràn y María Teresa a Bala, del tinent Suelves, en 1-48; Copa de l'infanta Isabel a Chapral-Malal del professor Parra, en 1-50-6; y Copa del infant Carles a SS. de Cœur de Mr. Lamoine, en 1-52-4, tots sense falta. Els llassos se donaren a Marco, Morenazo, Orión y Maspuede.

Després del descans y de repartirse els premis ab tota solemnitat, se feu fora de programa una prova per parelles, de 8 obstacles, a la que se n'hi apuntaren 14, retirantse quatre y guanyant els premis les següents:

Primers, Trouvé-Taxdirt, en 1'10'', y segons, Cavaliere-Caprineux, en 1-16; els llassos Neptuno-Jongleur y Cetro-Valona, tots sense falta.

Poch abans d'acabar vingué una nuvolada de la banda del Tibidabo acompanyada de rufolades, que feyen tèmer pluja, desembrassantse llotges y tribunes en menys d'un quart.

Tennis

Sabem per bon conducte que s'està organisant un nou Concurs pera aquest estiu en un dels nostres més renomenats balnearis estiuenchs.

Serà un concurs d'ensaig, preparatori d'altre gros que's proposa celebrar l'any vinent, y anirà acompanyat d'altres concursos.

Anirà dotat d'importants premis, havent ja comensat els treballs preparatoris, dels que tindrem al corrent als nostres llegidors, aixís que siguin una realitat les nostres impresions.

CORREDISSES.

Municipi

Un d'aquests díes se reunirà la comissió de Reforma pera tractar d'un projecte de més amplada de la granvía transversal que anirà desde Belles Arts a la Ronda de Sant Antoni.

La comissió de Hisenda presenta un dictamen subvencionant ab 6.000 pessetes la publicació de les obres del inoblidable Maragall.

Se reuní la sub-comissió de presupostos, cambiant impresions pera'l presupost de 1913.

El president de Hisenda senyor Rosés, en nom dels regionalistes, feu la salvetat de que, ab la llegislació vigent, es completament impossible fer un presupost tal com demanen les necessitats de Barcelona, y que, contra'ls millors desitjos, s'ha de fer una obra econòmica forçosament dolenta.

L'Ajuntament va acordar aprovar el plech de condicions pera subastar l'adquisició de substancies de desinfecció necessaries al Institut y Laboratori de Higiene Urbana y la de medicaments pera'l servey dels dispensaris, estant el plech de manifest al Negociat de Instrucció en els díes y hores hàbils de despatx. Les reclamacions que's fassin respecte a dita subasta y plech de condicions han de presentarse dintre del plaç de deu díes desde'l següent de la publicació del anunci al «Boletín Oficial», y passat dit plaç no se n'acceptarà cap.

Aprovat el padró de cèdules personals pera enguany, estarà exposat a l'Administració de Impostos y Rendes (baixos de Cà la Ciutat), al efecte de que durant cinch díes, a comptar desde la publicació del anunci al «Boletín Oficial», puguin formularse les reclamacions oportunes, previnentse que les inscripcions no reclamades en l'esmentat periode, s'entendràn definitives.

Demà, primer de juliol, a les onze del matí, tindrà lloch a la oficina de la inspecció del mercat de Santa Caterina, la subasta de llochs vacants esmentats en l'anunci colocat a la part de fora de la caseta del repès.

El plech de condicions està de manifest a la direcció del mercat.

Govern civil

Robo

Comunica la policía que de la fàbrica de licors dels senyors fills de Berdinet, en el Poble Nou, els lladres se n'han emportat 340 pessetes de un calaix del escriptori.

Més denuncies y més multes

Han sigut denunciats per aviada de petarts en la vía pública cinch individuus, havent-se'ls imposat multes de 10 y 15 pessetes.

Per vendre explosius han sigut denunciats y multats ab 50 pessetes cinch industrials.

Notes policiaques

Ahir la policía donà compte de que a les set del matí, van sortir de la estació del Nort, 400 pelegrins cap a Montserrat.

A les vuit, del Baixador del Passeig de Gracia, va sortir cap a Igualada en corporació la societat choral «El Eco Catalán».

Les admisions temporals

Els presidents de la Cambra de Comers y del Foment del Treball Nacional, van visitar al governador, demanantli que pregués al president del Consell la ràpida aprovació del projecte d'admissions temporals.

La visita de dits senyors era el resultat d'una reunió que ahir hi hagué al Foment, en la qual se posà en peu la necessitat de resoldre aquest projecte ab urgencia, ja que tot aplaçament faría perdre la temporada vinenta y privar a la vida econòmica dels beneficis de la lley referida.

El senyor Portela va telegrafiar fent petició propia de lo que li demanaven, y en Canalejas li va contestar que en el moment polítich actual no pot formular judici categòrich respecte la sort que correrà aquest projecte.

“BARCELONE

LA VILLE OÙ L'ON S'AMUSE“

Aixís, en francès. Perque ara ens en adonem, del perquè de la nostra ciutat, del significat que Barcelona té entre les grans capitals del mon, de la missió que li es destinada per la civilisació d'Europa. Barcelona ha d'ésser una ciutat de plaer.

Han passat les negrures y les disciplines del noviciat. Tots teniem por: Ay, que no vindràn, ay que no voldràn venir... Aqueixes saragates, aqueix separatisme, aquests terrouristes, aqueixos anarquistes... Es clar, com voleu que vinguin els extrangers a un país hont no hi hà pau, hont no's pot viure segur?

Y bé, ja'ls teniu, ara, als extrangers. Ja son aquí. El clima es deliciós, el cel es blau, la gent platxeriosa y freturosa de comoditats. Per una porta entren l'enginyer y el capitalista, per l'altra entren el croupier y el jugador. Els uns duen l'electricitat, els altres la timba. Els uns la força per cap diner; els altres el vici sumptuós y atractiu de forasters. Ells son aquí y tots els esperem y els rebem ab rams y palmes. ¡Quina joya! El bon burgès respira y s'aixampla davant la perspectiva de la definitiva prosperitat.

Sentim la joya del viure, ara. Ens hem llençat de plè a la diversió, perque aixó es l'industria que dona, y això es lo que'ns dona anomenada devant del mon: tot ho resolvem en festes, perque els divertiments son lo genuí, lo clàssich, lo veritable, lo europeu, a Barcelona.

Els nostres soldats cauen a Melilla sota les bales enemigues. Donchs aquí grans alegríes y kermesses ben costoses, y balls y di ettes y coupletistes y cohets y lluminaries. Ja els enviarem les escurrialles als ferits. ¡Y anem als toros, que fà bon día, y que nostres dames y damiselles, educades als cinematògrafs, presideixin la gloriosa y benèfica cursa sota la honorable asssessoría del Guerrita!

Les nostres montanyes, més que de bosch, se cobreixen de casinos. ¿Ahont trobaràn arbres pera penjarse'ls que s'arruinin damunt la taula verda? Que'ls mercaders, en revenja, treguin, d'una vegada, a Jesús de son temple y facin servir la cripta de «Cine», a ral l'entrada. Un gran «Cine» a dalt del Tibidabo. Veusaquí l'únich coronament digne de la Barcelona, ciutat del plaer, de la Barcelona internacional, de la Barcelona definitivament europeitzada, la de les timbes, dels cinematògrafs, de les curses aristocràtiques de les orgíes benèfiques, dels music-halls, dels parks recreatius «la ville où l'on s'amuse».

A la Europa que'ns ha caigut a sobre, nosaltres els hi importem ben poch. Es que dels habitants de Monte-Carlo ne fà ningú cas, al mon? Quan tot d'una s'aixecaren demanant un Parlament, tothom s'hi girà, extranyat. ¡Y ara! però, es que hi havía aquí homes capaços d'atrevirse a demanar un Parlament? Què importen al mon, els habitants de Niça, d'Ostende, de Spa o de Baden-Baden? Tothom riurà de que a Cannes hi vulguin fer cultura. El mateix princep de Mònach, avergonyit de son reyalme, s'embarca y passa la vida damunt dels oceans, y pera estalviar als savis del mon el deshonor d'anar a Monte-Carlo a tastar el fruit de sos estudis, els hi funda una casa, un institut a París.

Vosaltres, els vanitosos, els noucentistes, que volíeu que Barcelona fos coneguda com a farell lluminós de esencia catalana, com una ciutat rica, treballadora, senyora y digna, escolteu ara com els agents recorren tota l'Europa fent el reclam per Barcelona, la ciutat més propícia del mon pera'l negoci de les diversions y les rulettes.

¿Per què nó? si la nostra gent se n'acontenta. Pera quants y quants de entre nosaltres tota la gloria humana es la comoditat del viure y l'alegría del passar l'estona. Ja fa temps que la nostra gent, laça d'austeritats, s'ha llençat al cinematògraf, a la sarsuela y al music-hall, hont hi troba esplay seguit y diari, a totes hores. Y tot això, pera molts, com que es «sense patria», com que es «internacional», com que's troba a tot arreu, es Europa!

En efecte, d'Europa, a nostra ciutat no n'hem copsat més que lo superficial, lo que's veu al carrer o als llochs de diversió. Les fatxades de les cases, els vestits de les dònes, els automòbils, els music-halls y els casinos: es a dir; tot lo que un bon burgès de vacances o un adolescent fugitiu ha sabut veure a París o a qualsevol platja mundana. Rès més.

En altre temps, erem un poble productor. Sangnant y tot, la terra, per terribles ferides, homes austers y d'empenta havien aixecat nostra industria, creantla gairebé del no rès. Tota la riquesa catalana va sortir d'aquelles personalitats gairebé llegendaries de fabricants que van saber fer de la historia de la Producció catalana, lluitant, removent cel y terra, una epopeya. Llavors Barcelona era la ciutat del cotó y del ferro, la ciutat menestral.

Avuy, al tocarnos la campana del imperialisme, ens trobem, ab desencant, que som un país colonitzable, perque hem devingut un gran poble CONSUMIDOR y ESPECTADOR, per excelencia. Ens hem tornat prou sibarites pera saber gaudir ab voluptat de totes les ventatges mecàniques de la vida moderna; però som també prou indolents pera no amoinarnos en enginyànseles nosaltres mateixos. Y aixís, ab nostra mitja-cultura, som el país ideal pera una explotació en tota forma, pera un negoci que valgui la pena. Els tripolitans sols gasten, al cap-d'avall indianes de cotó y mantes de llana; aquí tenim gustos més exigents: vestits de seda, llum elèctrich, tranvíes, atraccions y pelícoles. Colonitzar Barcelona dona més bò que colonitzar la Cirenaica.

Sí, sí, ara venen els extrangers a Barcelona. No seràn els estudiants, no seràn els compradors d'ultramar, no seràn els sabis, no seràn els artistes, no seràn ni sisquera els «dilettanti» de la cultura; seràn els vividors de tot arreu, els jugadors, els vells verts, les dones de mon, els nababs que tiren monedes als trinxeraires del carrer, els aventurers, les grans pecadores; el públich internacional de les ciutats que no han sabut oferir al mon altra cosa que un jaç de plaer.

Pera rèbrels la nostra gent se despulla de totes les túniques de severitats, austeritats y continencies del patrimoni sagrat y s'entrega ab nuditat ingènua al primer empresari de timbes y cinematògrafs, al primer aventurer que para en nostre hostal.

Barcelona, Babilonia, vetaquí quin es el teu pervindre. Els extrangers te porten l'or; els extrangers se te l'emporten. Un te dòna la força per guanyarlo, l'altre para'l joch y el jaç y els fruiments hont l'has de deixar. ¡«E guarda ben la mal tolta moneta!» direm repetint el sarcasme del Dant a Roma. Entre'l diner que vé y el que se'n và, faràn demunt la gorja florida y enjoyada un pessigolleig de rialles,

«y els pobles diràn

que Barcelona, la ciutat més divertida del mon, va vendre l'ànima al Diable.

***

Però no, no ho diràn. Perque al dessota de les taules de la Orgía, hi hà qui serva, esquerpa y ferrenya, la Fè de les Catacombes.

R. RUCABADO.

NOTICIES

DE BARCELONA

LA DIADA.—La diada de Sant Pere va celebrarse a Barcelona com cada any ab les solemnitats de costum, començant a la revetlla ab fochs y coets (ab permís y sense), y l'alegría pels carrers y per les afores, que's vegeren molt concorregudes.

Pels carrers y pels llochs públichs no va mancar pas gent durant el día, a pesar de que aprofitant les dúes festes, hi van haver moltes families que van deixar la ciutat pera anarsen a fora a disfrutar fresca y esplendors de natura.

L'ordre va ser complet arreu, a pesar de les grans aglomeracions de gent.

Ahir a les nou de la nit van ser aussiliats al dispensari de Sant Martí Telso Gort y Roig, de 22 anys; la seva germana Agna, el seu pare y la seva mare y una criada de servey. El primer presentava contusions en varies parts del cos y cremadures de primer grau a la cara y els demés varies contusions y cremades en diferentes parts del cos, produhides per una explosió de gas en la torra ahont viuen, situada al carrer dels Xiprers (Guinardó).

La explosió va aterrar embans y portes, deixant la torra en estat ruinós.

La sessió que avuy, diumenge, tindrà lloch en el Paraninf de la Universitat, en memoria den Menéndez y Pelayo, començarà a les onze del matí, puntualment.

Les autoritats y representacions d'associacions se reuniràn un quart d'hora abans, en el desptax del senyor Rector.

En la carrera celebrada recentment en el Guadarrama, ha obtingut una ventatja de 30 segons sobre'l més ràpit dels seus contrincants, un «Hispano-Suiza», que ha alcançat una velocitat de 68 kilòmetres, molt digna de ser consignada tractantse de pendents de 2 a 12 ½ %, com les d'aquella difícil carretera.

Felicitem a nostra fàbrica d'automòvils per aquest nou triomf.

—Proveidora dels grans Hotels. Jonch esmaltat. Fca. Passeig de Gracia, 115.

Un violent incendi que's va declarar a quarts de tres de la matinada a la fàbrica d'alcohols y aiguardents de Joseph Vilarnau, carrer del Olivo, 35, va destruir ràpidament totes les existencies y va fer ensorrar el sostre del magatzem.

No hi va haver per sort cap desgracia personal, ignorántse les causes del incendi y no precisantse les pèrdues per ausencia del amo.

Acudiren a dominar el foch l'automòvil de Santa Agna y el central, ab l'oficial de guardia senyor Audet.

—Vernet-les-Bains: Balneari Termal.

— La CREMA MONTSENY, extracte pur de llet pora la lactancia, es l'únich sustitut de la llet materna.

—Pregunteu al vostre metge o a qualsevol mare que hagi usat els *Aliments Allenburys* pera sos fills, el resultat obtingut, y us convencereu de la sa eficacia y valor. Produeixen sempre nens robustos y riallers.

Efectes de la calor:

A la Travessera de Gracia, una vehina s'enfadà ab una altra dona per si li havía dirigit paraules ofensives y, a falta d'altra arma, enarborà un enorme moneder plè de cèntims y el descarregà sobre la seva adversaria ab una força de 3'75 pessetes, que era lo que la bossa contenía, resultant l'agredida ab un bon xiribech.

—A la matinada, y per qüestions femenines, se bateren al carrer d'Aragó dos minyons de 21 y 18 anys, resultant ún y altre esgalabrats.

—Uns vehins del carrer den Piqué volíen fer una foguera al xamfrà del carrer Nou, oposantshi'ls d'aquest darrer, y com ningú volía cedir, esclatà un seguit de rahons y amenasses, veyentse ja bastants punys closos y ulls que llensaven espurnes capasses d'encendre varies fogueres d'un cop.

Per sort, la sensatesa personificada per un municipal, evità la batalla y solucionà sabiament el conflicte, fent que la foguera s'encengués cap a la part de Montjuich, en lloch que no podía molestar als vehins perque no hi habita ningú.

—Al carrer de Nàpols, creyentse un home insultat per un matrimoni, l'escometé, produint lesions a marit y muller.

—Al carrer del Mitgdía, dos minyons de 17 y 19 anys que havíen començat ab pau y armonía una serie de visites a les tabernes de la barriada, acabaren batentse a trompades, excitats per excessives libacions.

—Al passeig del Cementiri, un xitxarello dirigí bromes ofensives a unes noyes, y el pare d'aquestes li aplicà tal correcció, que segurament en un semestre no gastarà cap més broma.

Lerez **Aigua mineral, natural, imprescindible pera taula.**

El Colegi de la Immaculada Concepció, dirigit pels Germans Maristes (Lauria, 38 y 40), celebrarà'l repartiment de premis, avuy, 30 del corrent, a dos quarts d'onze del matí, al Palau de la Ilusió.

— MOBLES: Joan Bonet, Plaça Catalunya, 9.—Fins el 3 de juliol solament, liquida de debò totes ses existencies.

Les Companyíes dels ferrocarrils de M. S. y A. y del Nort, han acordat establir en el present any, el servey especial de viatgers que, pera'ls ports del Cantàbrich, ha regit en anys anteriors.

La Estació de Barcelona y Despatx Central d'abdúes Companyíes, expendràn diariament bitllets d'anada y tornada de segona y tercera classe, a preus reduits, ab destí a Irún-Hendaya, San Sebastiàn, Bilbao, Santander, Gijón, Avilés, Coruña, Vigo, Pontevedra, Carril, Cornes y Portes.

L'Estació de Reus M. S. y A. expendrà aiximateix bitllets pera dits destins.

En els cartells exposarts al públich, se detallen els preus y condicions que regeixen l'expressat servey, que tindrà lloch desde'l 2 de juliol fins al 31 de agost pròxims.

— Els millors filtres pera aigua, son els teoría «Pasteur», que ven la casa Ferrer y Patau de la Plaça Reyal.

La Junta Directiva del Centre Excursionista de Catalunya ha quedat constituida en aquesta forma:

Don César A. Torras, president; don Francesch Carreras y Candi, vis-president; don Gabriel Roig y Font, tresorer; don Fidenci Kirchner y Catalàn, secretari primer; don Lluis Coll, secretari segón; don Mariàn Ros y Soler, don Emili Juncadella, don Arthur Mora, don Antoni Bartomeus, don Joseph Fatxé y don Feliu Duràn, vocals.

La Directiva de la Secció de Sports de Montanya del mateix indicat Centre Excursionista, s'ha constituit aixís:

Don Guillem de Barnola, president; don Ròmul Bosch y Catarineu, vis-president; don Martí Botey y Puig, tresorer; don Joseph Amat, secretari; don Sants Matas, don Manuel F. Creus, y don Eduart Schling y Vives, vocals.

Y la Junta Directiva de la Secció de Fotografía del repetit Centre Excursionista de Catalunya s'ha constituit aixís:

Don F. Xavier Parés y Bartra, president; don Joan Nonell, arxiver; don Gaspar Sala, secretari; don Alfred Bosch y don Salvador Bordes, vocals.

—Neurastenia, anemia, debilitat general, ab curació ab el Miogenol. Demànis farmacies.

Desde'l 3 al 6 d'agost d'aquest any tindrà lloch a Trèveris (Alemanya) el VII Congrés Marià Internacional. Els preus del viatge son: en primera classe y hotels, 815 pessetes; en segona classe, viatge y hotels, 638; y en tercera classe viatge y segona classe hotels, 544.

Els viatgers se detindràn a Lió, Ginebra, Strasburg, Trèveris, Colonia, Aix-La Chapelle (pera assistir al Congrés alemany), Bruseles y París.

La Junta Diocesana d'Acció Catòlica d'aquesta capital, està encarregada de facilitar tots els datos que desitgin les persones que vulguin concórrer a dit Congrés.

Després d'uns brillants exercicis ha obtingut el títul de Llicenciat en Medecina y Cirurgía ab la calificació de «Sobresaliente» el nostre amich don Guillem Màs y Puig. La nostra coral enhorabona.

— Lavabos, Waters, Banyeres. Models nous. — Preus reduits. Jaume Sauret. 7, Pelayo, 7

Dijous va inaugurarse al Colegi de Nostra Senyora dels Reys, en el carrer de Boters, 6, principal, una interessantíssima exposició de treballs escolars, fets per les alumnes de dit centre educatiu. Tant la part científica, com la de treballs manuals, han cridat poderosament l'atenció de les moltes y distingides families que aquests díes han desfilat per les aules del susdit Colegi.

— Les convalescencies llargues, agotament prematur, linfatisme, enflaquiment, debilitat y anemia, se corretgeixen ab el Dinamògeno Sáiz de Carlos.

Avuy, diumenge, dia 30, a les onze del matí, en el saló d'actes del Ateneu Barcelonès el doctor don Ferràn Bravo donarà una conferencia pública sobre'l següent tema: «Bojos que no ho semblen».

Aquesta conferencia serà la última de la serie organisada per l'Institut Mèdich-Social de Catalunya.

—BANYS SOLÉ, Salmerón, 15, telèf. 7920.

Els alumnes de l'Escola Municipal de Música de la classe de violoncel·lo, de la que es professor don Joseph Soler, varen obsequiar divendres al seu mestre ab un esculilt banquet en el Mundial Palace.

— El Crèdit Mobiliari Agrícol d'Espanya participa als seus imponents en les llibretes d'estalvi al 4 per 100 de interès anyal, que'l día 20 de cada mes se procedirà al sorteig del PREMI DE CENT PESSETES que pera fomentar el petit estalvi ha establert son Consell d'Administració. En ses oficines de la Plaça de Santa Agna, 24, o en ses Sucursals de Tortosa y Rubí, se proporcionarà a tothom qui ho solicití el reglament y condicions pera l'adjudicació del premi mensual indicat.

El diumenge darrer, don Joseph Ricart y Giralt donà una conferencia en el Paraninf de la Universitat ab motiu de la Exposició llunar, que versà sobre la influencia de la Lluna sobre la Terra.

El conferenciant fou molt aplaudit.

— Quan falten tots els reconstituyents, el Serobiol triomfa.

En el Centre Catòlich de Sant Vicens de Paul, Balmes, 137, quedarà obert desde'l día 1 de juliol vinent, tots els díes feiners, de dos quarts de dotze a dos quarts d'una del matí, y de dos quarts de set a dos quarts de vuit de la tarda, el dispensari mèdich gratuit.

La secció especial de Taquigrafía del C. A. de D. del C. y de la I., obre matrícula pera un curs de Taquigrafía que tindrà lloch durant els mesos d'estiu.

El curs, que es públich y gratuit pera abdós sexes, s'inaugurarà'l día 2 de juliol, y continuarà donantse tots els dimars, dijous y dissaptes, de 10 a 11 de la vetlla.

—*Cardó.* Bronquitis, brians. Vegis anunci.

En la última sessió celebrada per la secció barcelonina de la Reyal Societat Espanyola d'Historia Natural, presentà el doctor Fuset una comunicació titulada «Aus de Catalunya», en la que inclou nombroses especies pertanyents a la fauna de nostra regió.

El membre de la mateixa Societat, doctor Legumberri, donà'l día 15 del actual, en la Universitat, una conferencia sobre la vida de les diatomees, ilustrada ab projeccions lluminoses.

— MOBLES: Joan Bonet, Plaça Catalunya, 9.—Fins el 3 de juliol solament, liquida de debò totes ses existencies.

Hem rebut el número 9 corresponent al volum segón del Butlletí mensual del Observatori del Ebre, que dirigeixen els PP. Jesuites.

El Montepio de Santa Madrona, Institut d'amparo y protecció a favor de la dona que viu del seu treball, atenent als fins del Institut, té establerta pera les criades y les obreres en general una classe de tall de vestits, que dona excelents resultats.

Pera que puguin apreciarse'ls treballs que's verifiquen, baix la direcció de la mestra donya Consolació Serra, se celebrarà una exposició de labors de tall els díes 30 de juny y 1, 2 y 3 de juliol, la qual s'està instalant en els locals del Institut, Moncada, 19, principal, y podrà ésser visitada de deu a dotze del matí y de quatre a sis de la tarda.

Avuy, diumenge, dia 30, baix la presidencia del doctor Gatell, conseller del Montepio, se verificarà, a les cinch de la tarda, la repartició de premis a les que han manifestat major aplicació; a qual acte, ademés de la Junta del Montepio, s'ha convidat al Patronat de l'Agulla y a la Lliga de Senyores pera l'Acció Catòlica.

La Junta de Dames de la Caritat Cristiana de la barriada de Gracia, ha socorregut durant el mes de maig a 66 malalts pobres de la parroquia de Santa María de Jesús, 40 de la de Sant Joan, y 28 de la de Sant Joseph, haventlos repartit 462 kilos de pà, 1.100 kilos de carbó, 145 litres de llet, 42 bonos de carn, 44 de gallina, 1.240 de sopa, 89 prendes de roba, 3 volquers pera infants y 90 kilos de palla pera transpuntins.

Una comissió de Sant Joan de les Abadeses ha fet entrega al senyor Bisbe de una reproducció en bronze del Santíssim Misteri que allí's venera, en recort y agraiment de la seva anada allí ab el romiatge darrerament celebrat.

La notable revista «El Monitor de los intereses creados», que's publica baix la direcció de don Manuel Pugès, en son darrer número inserta'l següent sumari: «Crónica. — Ecos de la prensa económica y financiera. — Bancos y sociedades. — Hecho anómalo. — Memorias y Balances. — Información: Homenaje. — Comercio exterior español. — Impuesto de transportes. — La falsificación de billetes de Banco. — De interés para los exportadores. — Nombramiento. — Sección comercial. — Carnet del capitalista. — Bolsas nacionales y extranjeras: Situación general. — Bolsa de Barcelona. — Bolsa de Madrid. — Bolsa de París. — Denuncias y alzamientos de retención. — Anuncios».

VICHY-ETAT

—Les millors aigües alcalines Vichy-Hôpital (estómach), Vichy Célestins (ronyons), Vichy-Grande-Grille (fetge), insustituibles. Refúsis tota imitació.

LES PINDOLES ANTICLOROTIQUES

“CASADESÛS”

del Doctor Cuixart curen la clorosis, pobresa de sanch, colors esblaimats, desarreglos periòdichs, etc. 2 pessetes capsa per tot arreu y Arch del Teatre, 21.

— Entre'ls diferents procediments pera destruir les mosques, el més segur y exempte de perills es l'us del paper llepisós «Tanglefoot» (15 cts. doble fulla drogs.), perque lo mateix agafa les mosques en les habitacions tancades que en les obertes, lo que no succeeix ab els altres medis.

Borsa

Cotisació de fi del primer semestre, real o aproximada, de la major part d'obligacions y accions que's cotisen a la nostra Borsa.

(Segon el *Butlletí Oficial*)

Obligacions. — Operacions

Almases 97'12; Nort Osca 96'12; Sant Joan 82'62; francès 58; Alacants C. 97'12 a 97'25; Aigües del 4 92; Port 1905 105'75 y Catalana del Gas 1 a 12,000, 105'50.

Obligacions, sense operacions, cambis de diner y paper

Prioritat Nort 83'50 d., 84 p.; Lleida a Reus 77'50 d., 78 p.; Segovies 97'37 d., 97'62 p.; Arizas 105'50 d., 105'75 p.; Alacants B. 102 d., 102'25 paper; Alacants D. 95'25 d., 95'50 paper; Directes Madrid a Barcelona 58 diner, 59 p.; Roda a Reus 55'75 d., 56'25 p.; Almanses no adherides 62'25 diner, 62'75 p.; Adherides 78'50 diner, 78'75 p.; Orenses 49'25 d., 49'75 paper; Prioritat Orense 79'50 d., 80 paper; Càceres a Portugal del 5 105'25 diner, 105'75 p.; Càceres a Portugal del 4 97'50 d., 98 p.; Vasco Asturiana del 6 106 d., 106'50 p.; Olot a Girona 94'75 d., 95'25 p.; General de Tranvíes 96'50 d., 97 p.; Anònima Tranvíes 101 diner, 102 p.; Tranvíes Sant Andreu 96 d., 96'50 p.; Barcelonesa d'Electricitat del 5 102 d., 102'50 p.; del 4 92'75 d., 93'25 p.; Trasatlàntica 93'75 diner, 94 p.; Urgells 81'50 d., 82 paper; Aigües del 3 79 d., 79'50 paper; Hullera Espanyola 101 d., 102 p.; Tabachs Filipines 102 d., 102'50 paper; Filatures de Fabra y Coats 102 d., 103 p.; Sucrera d'Espanya 80 d., 81 paper; Asfalts Asland 89'50 d., 90'50 paper; Asfalts Asland, preferents, 94'50 diner, 95 p.; Port 1908 y 1909 106'25 diner, 106'75 p.; Port 1910, 911 y 912 106'50 d., 107 p.; Port Tarragona 103'75 diner, 104'25 p.; Anònima El Tibidabo 101 d., 102 p.; Bons Regants Ebre 93'37 d., 93'87 p.; Sedó 97'25 diner, 97'75 p.; Catalana del Gas 1 a 6,000 103 d., 103'50 p.; Foment de Obres y Construccions 99 d., 99'50 p.; Companyía de Cotxes y Automòvils 100'75 diner, 101'75 p.; Industria Elèctrica Siemens Schuckert 100 d., 101 p.; Valenciana d'Electricitat 100'75 d., 101'25 paper; Navegació y Industria 91'75 diner, 92'25 p.; y Carbons de Berga 97'50 diner, 98 paper.

Accions per cent valor. — Operacions

Banch Barcelona 69'50, Catalana Gàs 178 y La Energía de Sabadell 132.

Accions per cent valor, sense operacions, cambi de diner y paper.

Banch de Vilanova 60 d., 61 p.; Vitalici d'Espanya 19 d., 20 p.; de Valls 22 d., 24 p.; Crèdit Agrícol 37'50 d., 38'50 p.; Crèdit y Docks 70 d., 80 p.; C.ª Segurs incendis, prima fixa 58 d., 59 p.; Reyal Canalisació Ebre 39'50 d., 40 p.; Canal d'Urgell 11 d., 12 p.; Espanya Industrial 75 d., 76 p.; Ordinaries Manresa a Berga 100 d., 105 p.; Preferents Manresa a Berga 107 d., 108 p.; Valladolid M.º Rioseco 26'50 d., 27'50 p.; Olot a Girona 49'50 d., 50'50 p.; General de Telèfons, interés fixe, 100'25 d., 100'75 p.; sense interés fixes 140 d., 145 p.; Preferents Peninsular Telèfons 100'50 d., 101 p.; Ordinaries Peninsular Telèfons 140 d., 145 p.; Foment d'Obres y Construccions 118 d., 119 p.; Unió Minera 75 d., 76 p.; Ordinaries Mines y «Sondeos» 10 d., 20 p.; Successora Cuadras y Prim 120 d., 125 p.; Ordinaries Filatures Fabra y Coats 119'50 d., 120'50 p.; Preferents 99'50 d., 100'50 p.; Preferents Sucrera Espanyola 41'50 d., 42'50 p.; Ordinaries 12 d., 14 p.; Mutua de Propietaris pera extraccions 56 d., 58 p.; Sedó 95 d., 97 p.; Hispano-Suissa 90 d., 92 p.; Industria Hispano Alemanya 129 d., 131 p.; Electro Química Flix 140 d., 145 p.; y Industria Elèctrica Siemens Schuckert 99 d., 102 paper.

No ha estat cap omissió el que en aquesta llista no constin les accions dels carrils del Nort, Alacant y Andalusos y les del Banch Espanyol del Rio de la Plata; es que creyem més justes y vives les que's cotisaven a dos quarts de quatre de la tarda, a fi de juliol y que repetim: Norts 101, Alacants 98 y Andalusos 63'10, al instant d'anarse a tallar els cupons.

Rebaixant d'aquests tipus les darreres dobles, de Norts y Alacants 0'32 y d'Andalusos 0'30, se trobarà ab exactitut la cotisació, comptat, d'aquests valors en el darrer instant del primer semestre.

El Banch Espanyol del Rio de la Plata cotisen fi juliol 95'30, que rebaixant uns 0'35 de doble, fà 94'95.

Les accions de la Catalana general de Crèdit, que en el Butlletí no venen cotisades, feyen 12'75, cambi del que's deu rebaixar una doble de 0'07 y les del Banch Hispà Colonial 66'50 que ve a ésser 66'25, cambi comptat.

La sessió d'ahir a París

Una decepció va estar ahir la sessió a París pels que, en un sentit o a'ltre, esperaven variació.

Quan venint de Telègrafs vaig entrar al Casino Mercantil, me vaig veure voltat per un aixam impacient de borsistes.

—¿Què hi hà, Rebley?

—Rès—vaig respondre fredament. Un cronista crech que ha de ser fret.—

No més han arribat uns sols cambis de Norts, Alacants y Andalusos, y aquests sols cambis ja de tanca: 475, 462 y 297. El Nort ha millorat un fr., n'ha perdut l'Andalús mitg y no ha millorat ni perdut rès l'Alacant.

Aquests cambis, calculats ab franchs a 5'80, donen Norts a 100'51, Alacants a 97'75 y Andalusos a 62'84, però com que a París fan fi de juny encara y ab cupó y aquí fi de juliol y sense, aumentant als Norts y Alacants una doble de 0'32 y als Andalusos una de 0'30, y rebaixant 3'97, 4'20 y 1'35, respectivament, dels cupons, surten efectivament a 96'86 els Norts, a 93'87 els Alacants y a 61'79 els Andalusos, y aquí a les cinch de la tarda d'ans d'ahir al Borsí tancaven a 97'05, 93'85 y 61'85.

Rebley

La Rambla de Barcelona

Lo que abans era. — Còm se va transformar. Notes curioses sobre'ls preus dels terrenys un sigle enrera.

I

Ab motiu de la publicació, en aquestes mateixes planes, d'uns articles o notes barcelonines sobre'l «Carrer de la Princesa», alguns amichs meus, coneixedors del material que tinch recullit sobre coses de Barcelona, varen demanarme que continués donantlo a conèixer al públich, creyent, sens dubte, l'interés que podía despertar el referir coses passades especialment a n'els barcelonins de naixensa y a tots els qui, portanthi molts anys de vehinatge, senten veneració per la nostra volguda ciutat, veritable amor a la seva historia, costums y tradicions, y un desitg vehementíssim en favor del seu desenrotllo, prosperitat y grandesa.

Han passat aprop de tres anys desde aquells articles sense que LA VEU hagi portat cap més treball meu d'historia retrospectiva, y no ha sigut per manca de voluntat, sino per entendre que de les coses velles, dels recorts de l'antigor, de lo desconegut o oblidat cal parlarne ab oportunitat, quan nous fets conviden a exumarlos, unes vegades pera ensenyansa, altres pera establirhi comparacions y quasi sempre pera ferne deduccions o treuren consequencies.

El parlar, allavores, del carrer de la Princesa, era de gran oportunitat; ho portava l'enderroch de la primera casa que s'hi va aixecar l'any 1854, pera donar pas a la Granvía A de la Reforma de la ciutat avuy en plena execució.

Ara, donchs, que torna a parlarse de la transformació de la Rambla en «boulevard», ara que'ls vehins de la mateixa s'han constituit en agrupació pera el «Fomento de las Ramblas» y que's tracta de demanar al Ajuntament que obri una informació pública a propòsit de la o nó conveniencia de dita transformació, crech també oportuníssim ocuparme de la Rambla de Barcelona.

Lo que s'ha escrit sobre la mateixa fins al primer ters del sigle XIX té escassíssima importancia. Se'n parla en el «Manual de novells ardits» (Dietari del Antich Concell Barceloní), y en la «Rúbrica de Bruniquer», mes no com a passeig, sinó com a veritable rambla, torrent o riera; petites referencies sobre plantacions d'arbres, obres de conducció y revestiment y poca cosa més. Mes ensà se'n parla ab motiu de la vinguda dels Reys a Barcelona l'any 1802, que es quan comença a donàrseli el caràcter de passeig; en Pi y Arimon ne dona algunes noticies en la seva obra «Barcelona antigua y moderna»; en Víctor Balaguer en «Las calles de Barcelona»; Gayetà Vidal de Valenciano en son interessant treball «Barcelona de 1820 a 1840»; en Gayetà Cornet y Mas, el popular gazetiller del «Brusi», en un altre treball titulat «Una mirada retrospectiva. Transformació de Barcelona en mitx sigle. (1830 a 1880)».

Tots ells, al parlar de Barcelona, s'ocupen d'una manera preferentíssima de les Rambles com a centre de la vida ciutadana, aqueixa vida que encara conserva, malgrat l'haverse creat dins d'una nova ciutat nombroses vies tan hermoses y tan importants com la vella arteria de la Barcelona antiga.

Barcelona, en plena guerra dels set anys, anava creixent d'una manera prodigiosa; nodría la població l'immens número de families que emigrava dels pobles fugint dels rigors d'una lluita fratricida qual terme no podía ovirarse. La ciutat necessitava engrandirse y urbanisarse, y es per això que comensa la seva sèrie de reformes y millores a partir del any 1835, arràn de la crema dels convents. Dins del plan de reformes s'hi compta la Rambla en primer terme. El 9 de febrer de 1838 la «Junta de Obras públicas de utilidad y ornato», nomenada pel capità general de Catalunya, va pendre la iniciativa dirigint al Ajuntament una comunicació que comensava aixís: «Ocupada la Junta del proyecto de la grandiosa obra de la puerta de Estudios y Ensanche de población, tiene por paso preliminar indispensable la rectificación de la Rambla que necesita adquirir más igualdad, embellecimiento y vista en toda su dilatada carrera. La Junta cree ser esta la ocasión de dedicarse á tan interesante trabajo, que ha de proporcionar, á más, la adquisición de una inmensidad de palmos de terreno, cuyo producto en venta será un auxilio con que poder acudir, en parte, á las primeras operaciones de tan vasta empresa.»

L'esmentada «Junta de Obras», desitjosa d'anar depressa en aqueixa rectificació, en la mateixa comunicació designa al coronel don Joseph Massanés pera que, junt ab l'arquitecte que l'Ajuntament nomeni, estableixin y senyalin la linia a que tenen que subjectarse les cases de la Rambla, y donguin valor al terreny que hauràn d'adquirir els propietaris que hagin d'avençar l'urs edificis.

La secció tercera de l'Ajuntament, que venía a ser lo que es avuy día la de Foment, va contestar que «después de haber meditado con el tino que le merece este negocio», s'adhereix al projecte per creure que serà altament beneficiós y convenient per la ciutat, però diu a continuació que «no puede dejar de reclamar la cantidad de 83,200 reales de lo que rediture la venta del terreno á fin de reintegrarse de igual suma que tiene adelantada ya para la rectificación de la misma Rambla en razón de la abertura de la calle de la Unión, cuya cantidad debe V. E. satisfacer á consecuencia de disposición superior á los acreedores por edificios derruidos en la abertura de la nueva calle de Fernando VII y lo que corresponda para indemnizar el perjuicio que sufrirán los dueños de los edificios que faltan aún retirar para dicha rectificación que ascenderá a 96,000 reales.»

Com se veu per aquesta comunicació, les relacions econòmiques entre la Junta d'Obres y l'Ajuntament eren molt semblants a les que constantment existeixen entre aquest y l'Estat; reclamacions que may arriben a resoldres y que gran part de les vegades no son favorables al municipi.

D'aquests diners no se'n parla més en tot l'expedient, ni pot seguirse cap rastre que porti a la solució de l'assumpte, lo qual fà pensar que l'Ajuntament no va passar de la condició de reclamant.

L'Ajuntament va nomenar una comissió perque, d'acort ab la Junta de Obres, formulés el projecte de rectificació, sotmetentlo desseguida, en virtut del article 104 de la «Ley del gobierno económico-político de las provincias», a l'aprovació de la Diputació Provincial. Aquesta, després de demanar algunes aclaracions, va aprovarlo, indicant que lo de fixar el preu an els terrenys resultants de la rectificació corresponía a la Comissió mixta, o sigui a la formada pels regidors y la Junta de Obres. A la vegada, fà present a l'Ajuntament que, a son judici, a tots els propietaris que no hagin fet proposicions pera comprar el terreny del devant de les seves cases, se'ls ha d'invitar a comprarlo, y pera tots aquells que no volguessin disfrutar del benefici, «podría V. E. dictar aquellas reglas de policía urbana y buen gobierno, que estimase en su celo, al preciso objeto de no destruir el embellecimiento público, y de evitar que se haga uso en utilidad propia de la porción que no se haya querido comprar.»

No estant massa d'acort els individuus de la Comissió mixta en quant a la fixació dels preus en els terrenys que han d'adquirir els propietaris pera avençar y posarse a la nova linia, demanen al arquitecte municipal senyor Màs y Vila que sigui ell qui gradúi el valor dels esmentats terrenys.

L'informe es llarch y, com es natural, fà en ell una pila de consideracions tècniques y racionals pera demostrar que, tal com queden els terrenys, els propietaris no poden edificarhi ni una nova botiga, ni un nou balcó, ni una nova finestra, lo qual es un inconvenient perque, tot y comprant el terreny, no milloren gran cosa les finques.

En cambi—diu—se li podría donar son veritable y real valor si el terreny fos possible vendre'l a pública subasta, prescindint del dret que tenen els actuals propietaris de disfrutar de la vista de la Rambla.

Es curiós conèixer el valor donat als terrenys en els diferents indrets de la Rambla y els preus a que s'havien pagat poch abans del any 1838 ab motiu d'algunes reformes executades.

Tot el terreny del Convent de Caputxins (Plaça Reyal), part d'ell a 20 rals el pam superficial, part a 16 rals, y el corresponent a la cantonada del carrer de Fernando VII a 26 rals el pam; el terreny comprès entre Fernando y Plà de la Boquería (avuy devant del Liceu) a 19 rals y 8 maravedissos; el del Convent, Hort y Iglesia de Sant Joseph (avuy mercat de la Boquería) a 16 rals el que mira a la Rambla y a 4 rals en son interior; el necessari pera l'obertura del carrer de l'Unió va pagarlo l'Ajuntament a 24 rals pam.

El de la cantonada del carrer de l'Hospital (càn Capella) va pagarse a 20 rals pam y el de la cantonada del carrer de Sant Pau a 16 rals el pam.

Tenint en compte aqueixos preus pagats, no comprèn el senyor Màs y Vila com la Junta d'obres s'atreveix a demanar 36 rals pam pel terreny de la cantonada del carrer del Carme, davant de Bethlem, y 28 rals pel que segueix fins a trobar la cantonada del carrer del Hospital. Lo excèntrich del lloch fa que ho consideri exagerat, y acaba per prevaldre'l seu criteri, o sigui la rebaixa dels preus fixats per la Junta, en termes que'ls 40 rals pam demanats en determinat indret varen convertirse en 16 rals pam.

La venda dels terrenys va ser una mica entretinguda, en particular els de la Rambla de Sant Joseph, per la nosa que feyen les barraques de fusta que servíen de mercat, instalades a lo llarch de les fatxades.

No obstant, tan prompte l'Ajuntament va tenir acabada la plaça-mercat en el terreny que fou dels PP. Carmelites descalsos, les vendes varen animarse y començà a activarse l'edificació seguint la nova linia préviament acordada.

Francesch **PUIG Y ALFONSO.**

Conversa municipalista

Baix el títul modestíssim de conversa, l'ilustrat escriptor y peritíssim tractadista de qüestions municipals don Candi Closa va donar díes enrera, en l'Ateneu Igualadí, la segona conferencia del curset inaugurat enguany ab tant d'èxit pel propi senyor Closa en el saló dactes de la Casa Consistorial de Sabadell.

«La escola y el patrimoni son l'ànima y cos de les municipalitats». Heusaquí el tema de la conversa, y al entorn d'aquest tema, el senyor Closa, ab la eloqüencia y entusiasme que li son peculiars, anà descapdellant son interessant discurs, interromput sovint pels aplaudiments d'un públich nombrós, integrat per gent de tots els estaments socials.

El senyor Closa començà dedicant una hermosa y merescuda lloansa a l'Ateneu Igualadí (que tant ha fet y fà per la cultura del poble, recordant ab orgull la seva calitat d'ex-alumne de les escoles de l'Ateneu.

Entrant en materia, diu que la cultura y la hisenda municipals son dos problemes previs a resoldre pera la reintegració dels nostres municipis.

La cultura es element essencial. Els Municipis actuals no poden redimirse mentres no hi hagi en el poble aquell nivell cultural indispensable pera assolir fàcilment la riquesa patrimonial que necessiten. Y està clar que sense aquesta riquesa hauràn de viure sempre la vida penosa, de febre, de malestar, d'angunies que reporten el gran comble de deutes y faràn malbé tot lo que toquen.

A grans trets fà l'historial dels Municipis desde'ls temps primitius.

El Municipi espanyol—diu—avuy en día es una simple oficina de l'Estat central, sotmesa completament al lliure albir del ministre de la Governació. Les nostres municipalitats, més que empobrides de cos y d'ànima, se troben en una dolorosa inanició, a punt de desaparèixer; han d'obrar ab tanta subordinació que es difícil trobar un servey municipal que no necessiti posarse sota'l coneixement o resolució dels demés organismes superiors del Govern, y pera demostrarho el conferenciant detalla lo que succeeix ab els presupostos y ab la implantació y cobransa dels arbitris, remarcant de passada la nefasta intervenció dels homes polítichs en aquests assumptes.

La lley municipal, a judici del senyor Closa, no ha de dir més en substancia: «Aquí comença y aquí fineix el termenal del Municipi: passant d'aquí comença la esfera d'acció de l'Estat». Y dins de son propi termenal el Municipi ha de poderhi actuar lliurement, sense trabes, en tota la varietat d'inflexions locals. El mateix projecte de reforma del regisme local del senyor Maura acceptava en principi una opinió semblant. ¿Què veníen a séser, si no, les cartes municipals?

Unicament aixís els organismes municipals sortiríen del intervencionisme del Estat que'ls ha portat a sa total ruina. Però tot això no poden arribarhi per ara'ls Municipis, sense la deguda preparació; es cosa aquesta que ha de venir evolutivament, perque a n'aquestes importants reformes no s'hi hà d'anar per salts y menys ab violencies.

Lo important es que les institucions locals cuidin especialment de la cultura del seu poble, ab preferencia a tota altra finalitat o servey. L'analfabet ha de desaparèixer, mes no simplement deixant d'ésserho, sinó donantli aquella educació extensa que li permeti ben pair els coneixements superiors que s'adquireixen més tart, a semblansa de lo que ja fà l'Ateneu en petita escala y d'una manera més perfecta les escoles dels Estats Units y d'Alemanya.

El municipi deu encarregarse del ram de la cultura popular en tots aquells ordres o graus necessaris pera aixecar el nivell intelectual de sos vehins fentlos aptes pera la vida social. La escola, ha dit un gran autor català, ha d'ésser indígena, jamay importada, jamay exòtica com ho resulta avuy; d'aquí que la gent nostra vagi perdent el caràcter típich del país y no sigui carn ni peix, ni's preocupi de lo que afecta a la vida de relació del seu poble. Llevada aquesta atribució cultural al Municipi ha sigut al Estat més fàcil la seva acció invasora; quedà'l Municipi sense ànima y fou sempre més un autòmata.

Ja ho veyeu—diu el senyor Closa—que no'm sento estatòlatra, y quan se parla de les hisendes locals es quan abomino més y més del intervencionalisme de l'Estat.

Pera justificar aquest seu criteri, el conferenciant fà historia dels Pòsits y dels Propis municipals.

Exposa una serie de principis sobre les hisendes locals y acaba afirmant que si fins ara han fracassat tots els intents de reforma local, ha sigut per manca de preparació en el poble; y els llegisladors, creyent que'l mal estava en les lleys, vinga ferne de noves, sempre mal enfocades, perque no s'havia comptat ab el requisit previ de tenir preparada degudament a la opinió, deixant de crear aquell ambient indispensable a tota renovació.

En resum, podem afirmar, que la conversa del senyor Closa fou notabilíssima en tots conceptes.

Catalunya deu agrair al senyor Closa aquest curset de conferencies municipalistes, perque en certa manera venen a donar realitat pràctica, encara que en forma incipient y modesta, a la «Escola de funcionaris», bella idea iniciada per en Prat de la Riba en la Memoria de 1910, patrocinada després per la nostra Diputació y glosada ara darrerament ab força trassa en aquestes columnes pel bon amich senyor Pelegí y Nicolau.

M.

Historia d'una comarca asturiana

No per haver arribat tart a les meves mans es menys interessant y digna de loa la monografía que, baix el títul de «Grado y su Concejo», «Historia d'una comarca asturiana», ens envià son autor, nostre distingit y estimat company catalanòfil en Alvar Fernàndez de Miranda del Llano de Ponte y Vives, net per part de mare de nostre eminent jurisconsult en Pere Nolasch Vives.

Precedeix a la monografía un discretíssim y admirablement escrit, pròlech de don Bernet Acebedo.

Pera dur a terme en Ponte (com aquí familiar y amicalment se l'anomena entre la bona societat barcelonesa), son notable treball ha tingut que lluitar com ell mateix ho regoneix ab la manca de arxius y de fonts d'estudi, havent de recorrer pera esclarir sa notable historia y descriure la propia valúa, als lligaments que l'uneixen a la provincia y a la nació. No obstant y a pesar de tan desfavorable circunstancia es admirable la documentada historia del Concell de Grado, que divideix son autor en tres èpoques diferentes que arrenca la primera desde els primitius temps fins a la creació dels ilustres gremis. La segona desde dita creació fins la invasió Napoleònica, y la tercera desde aqueixa fins a nostres díes.

La erudició den Ponte està retratada en tots y quiscun dels capítols que conté sa monografía, en els quins s'hi troven admirablement descrites desde la situació límits y extensió del Consell, fins al estudi dels Escuts nobiliaris de les antigues families de la localitat, entre les que hi ocupaven lloch preferent la del autor ocupantse ab delicada extensió de tot lo que pot significar o tenir interés per la comarca de Grado, no perdonant en mitg dels merescuts elogis que endressa a tot lo que s'ho mereix, ni'l caràcter superticiós ni'ls defectes de sos habitants, descrit tot ab un estil ben propi, en el quin s'hi descubreix tot seguit la més perfecta bona fé y l'interés y profond amor que professa en Ponte al solar de sos ilustres avant-passats.

Fan bon costat a tan notable text nou curiosíssims y interessants apèndix, entre'ls quins hi ocupen preferent lloch unes Ordenances Municipals de Grado de l'any 1441, quines 31 disposicions de que consten donen idea acabada de lo que's preocupaven en aquells segles del bon govern de les regions, ordenant equitativament «las cosas que fueren servicio de Dios y de nuestro Señor Rey, é pro é bien ó guarda del dicho Concejo», com en dites Ordenances se llegeix.

Fan bona companyía àn aquestes, un compendi de unes novelles Ordenances de 1779, acordades diu «por la Justicia, Regimiento, individuos de los Gremios y Diputados de los Cuatro Partidos del Concejo de Grado». Voleu un regisme més democràtich en una regió tan eminentment católica com ho era Asturies y en la quina no s'hi garlava encara de les llibertats modernes conquerides podem dirho ben alt, a preu de la esclavitut y ruina dels pobles. «Se crea una Junta Económica (prescriuen els capítuls 87 y 88) en cada parroquia» «conforme á la Carta ejecutoria del Reverendo Obispo» cuyas Juntas los días festivos, al salir de Misa, «oirán las propuestas que se hagan en beneficio de la labranza, crianza, comercio y demás industrias populares»; luego acordarán lo que merezca establarse ó promoverse esforzándose en «desterrar las preocupaciones de la gente sencilla.»

¡Quant fàcilment s'arribava al cor del poble y s'escoltaven y eren proveïdes ses palpitacions y desitjos!

Ilustren tan interessant monografía, trenta tres pulcres fotogravats, reproduccions de notables fotografíes, fetes per don Lluís Muñoz Miranda.

¡Llàstima que a cada regió no n'hi hagi un de Alvar de Ponte y Vives! Son millor elogi es copiar aquí les paraules ab que després del eruditíssim pròlech encapsala sa obra l'autor: «Escribí este humilde libro—dice—impulsado solo por el amor que siento hácia el suelo en que nací, no por severas pretensiones, ni por un lucro irrisorio que renuncio de antemano...»

Fidel en ses arrelades y fermes conviccions regionalistes, ha sigut tan el respecte que ha professat en Ponte envers la regió catalana, ahont veigé la llum sa senyora mare, y ab la qual li lliguen íntims y nombrosos llaços de familia, ha estudiat y conreuat la nostra llengua ab tanta constancia y afecte que ha arribat a parlarla y fins a escríurehi ab la perfecció, que ja voldríen molts posseir.

Desitjant que son bon exemple tingui molts y fervorosos imitadors, li endressa per tan notable y acabat treball sa més coral enhorabona.

R. M.ª DE SAGARRA Y DE SISCAR.

"LA VEU" PEL MON

Notes de viatge

San Sebastián, juny de 1912.

«San Sebastián es una ciutat francesa». Aquesta vulgar expressió, que'l turista maleta sempre vos repeteix, y sempre ho soleu escoltar ab la indiferencia de quan vos parlen del fret o de la calor o de que les cols son verdes, té un fons de veritat, que may penetra qui tal frase vos ha dit.

Perque San Sebastián es una colonia de gascons, en plena terra bascongada. Y avuy, l'inteligent observador hi trobarà a cada pàs recorts, costums, virtuts y defectes, dels seus progenitors. Comentantho, hú dels més distingits escriptors guipuzcoans, me deya ahir, que té intent de posar de manifest a la generació actual les moltes arrels gascones que marquen l'actual fisonomía de San Sebastián.

La llengua gascona, totalment desaparescuda del poble d'aquesta ciutat, abans fou la única que s'hi parlava. Per çò els antichs procediments judicials de Guipúzcoa establiren que's prenguessin les declaracions dels testimonis en llengua bascongada, a excepció de si eren de San Sebastián o de Pasages, en qual cas les hi havíen de pendre en gascó.

Seguint la part vella de la ciutat, mirant els noms dels antichs carrers, que son sempre fulls de la historia local, quan no hi posen les mans barroeres polítichs de flamarada o sabis «de pacotilla», hi trobo els dos següents: de «Na Rua» y d'«En Beltran» (naturalment mal escrits: «calle de Narrica» y «calle de Embeltran»), que, com a reliquia gascona, son dignes del major respecte. Si nostra humil veu arribés a orelles de l'Ajuntament de San Sebastián, li recomanaría d'una manera molt particular, fés posar ben escrits els lletrers d'aquests dos carrers, tant per deixar a bon lloch el gust literari de la corporació municipal com per rendir tribut a les antigues generacions gascones. En les afores de la ciutat el «Monte Urgull», també gascó, me recorda sempre nostra catalana vila de Montergull y la unitat originaria dels llenguatges de les nacions pirinenques.

No vull apuntar més reliquies gascones que s'observen en els noms propis de families de San Sebastián, temerós de que esdevinguessin sobradament enutjoses aquestes notes de viatge. Però si que vuy consignar com se perpetuisava encara en el sigle XIX la tradicional antipatía entre gascons y bascongats. Quan encara San Sebastián era ciutat amurallada y forta, els pares portaven als fills dalt dels bastions y baluarts. Y mostrantlos els verdejants camps del entorn, els hi deyen que allí hont començava a crèixer la herba, allí hi començaven també'ls seus enemichs.

Passant a la ciutat d'avuy, cada any s'hi fan remarcables les millores urbanes, poguentse presentar dintre d'Espanya com un model de població neta y ben urbanisada. Quin salt més grós hi hà de San Sebastián a Murcia, al mitg de qual salt se troba nostra Barcelona! El passeig de la Conxa està notoriament hermosejat, ab sa gran balconada de ferro, aceros esfaltades al entorn de la platja y edificis balnearis a nivell inferior, per no pertorbar la visualitat de a mar. Esl lo que hauría de ferse a Barcelona ab els dipòsits comercials del Passeig de Colón; convertirlos en gran terrat perque els passejants dominessin el port y platjes de la Barceloneta.

Tant en la esfera pública, com en la privada, existeix aquí un important nucli de gent que treballa ab fè y entusiasme. A ell se deuen institucions benemèrites com la Caixa Provincial d'Estalvis, que es model en institucions de previsió, la xarxa dels Telèfons provincials, y no poques empreses, grans y xiques, la enumeració de les quals fóra tasca llarga y enutjosa.

Entre la generació actual s'ha conquistat un nom per la seva laboriositat, inteligencia y desprendiment el jove senador en Rafel Picavea, fundador dels dos diaris, que abdós, sots nom de «El Pueblo Vasco», veuen la llum pública a San Sebastián y a Bilbao y, a més, del setmanari ilustrat «Las Novedades». Dedicat a múltiples empreses industrials y socials, acaba de adquirir la propietat de la casa immediata a la seva imprempta y redacció, la que transformarà en gran sala d'espectacles essencialment morals, fenthi, per de prompte, funcions cinematogràfiques. Com el lloch resulta cèntrich, puix està enfront de la Diputació, es d'augurar un bon resultat a la nova sala.

El Corpus passa poch menys que desapercebut: una professó al mitgdía a la iglesia de Santa María, de poca concorrencia, que presidíen el governador y l'alcalde, ab l'Ajuntament, el día nuvol, boirós y a punt de ploure, els balcons y bocigues endomassats y soldats cobrint la seva curta carrera. Les víes y balcons plens de gent y alguns altars alçats en els llochs principals per descansar el Santíssim. A la tarda, se va a la «corrida de toros» a Martutene. Com a bon barceloní, en el día d'avuy, he anyorat nostres Rambles, plenes de jovent, paperets, serpentines, vanos y trompetetes y, sobretot, de ginesta, que simbolisa la florida primavera, ab el seu olor exhuberant que es com dirli, a una flor, que està sadollada de vida. Avuy, en la diada de Corpus, es la ginesta, per tots estils, que la considerem l'emblema de Barcelona.

Francesch **CARRERAS Y CANDI.**

D'Alemanya

Els catòlichs y el Papa

El catolicisme alemany, o millor dit, l'organisació política del catolicisme alemany està passant una forta crisis, que sembla més fonda perque'l mal que covava secretament ha aparescut d'una manera sobtada. No hi hà més remey que fer historia dels fets, en la qual potser no seré rigurosament exacte, perque parlo per referencies no controlades dels diaris d'aquests díes.

L'activitat política del catolicisme, que es una de les més sensibles manifestacions de la vida pública alemanya, com tothom sab, se fonamenta en una generosa tasca d'acció social. Quan en 1893 els socialistes començaren a fer rotllo y a tenir milions de vots, y una forta minoría al Reichstag, s'adonaren els catòlichs, com tots els altres homes, de que calía restaurar el contacte ab les masses obreres, pera evitar la catàstrofe social. Ningú estava tan ben preparat per això com els catòlichs, que no tenint a Prusia una posició oficial podíen mirar les crítiques de lo vigent que feyen les classes inferiors desde un punt de vista imparcial y donarlos llealment consell y colaboració. Els era també una ajuda la religiositat de la gent del Nort, que en una forma vaga y sentimental persisteix quasi sempre. El bisbe Ketteler havía alliçonat a la clerguecía de Colonia en la coneixensa de les qüestions socials, de manera que'l terreny estava esplèndidament preparat. No d'altra manera s'explica que en les provincies del Rhin y de Westfalia, hont les mines de carbó y les industries del ferro y les grans ciutats manufactureres havíen produit una creixensa rapidíssima del socialisme, quan els catòlichs se llensaren a l'acció social y adoptaren l'arma socialista, la formació de sindicats, obtinguessin un èxit del que poden donar idea aquestes dúes xifres: els sindicats catòlichs teníen, en 1885, 50.000 adeptes; en 1905, hi havía sota la seva acció 200.000 obrers sindicats.

Però aquests sindicats, si be d'acció eren catòlichs, no obraven com a tals; obraven no més com a sindicats y ni sisquera's deyen catòlichs, sino que, per distingirse dels socialistes y per afirmar el fons religiós que era la seva força unitiva, se deyen sindicats cristians. Hi entraven evangèlichs y més d'un cop succeí que obrant com a sindicats coincidiren en qüestions concretes ab els socialistes, fins al punt de que s'hi declararen identificats doctrinalment, en quant no fossin qüestions religioses y polítiques, y en el Congrés tingut a Francfurt, en 1900, per la Confederació de sindicats cristians, se proposà la creació d'una gran caixa de resistencia per la vaga, junt ab els sindicats socialistes. Encara que aquesta proposició no prosperà, indicava la existencia d'un esperit sumament lliberal contra'l qual protestaren els bisbes reunits a Fulda pochs mesos després y publicaren una circular aconsellant la depuració d'aquesta organisació social cristiana, assentantla sobre una base netament catòlica. En aquesta tasca treballaren ab gran energía homes tan visibles y inteligents com el diputat von Savigny, el bisbe Korum y el Dr. Fleischer, y en pochs anys, la Unió de societats obreres catòliques ha reunit 128.000 individuus. Però aquesta unió es més catòlica que obrera; obra poch com a sindicat; opinen, per exemple, els seus dirigents, que la vaga es anti-cristiana. Aquest nucli té la residencia a Berlin y la gent alemanya al parlar d'ell ne diu la «tendencia berlinesa» del Centrum, l'altre es la «tendencia de Colonia». Segons aquests, el Centrum no ha de declarar que es un partit catòlich confessional; ne té prou ab serho, y ab que ho siguin els seus adeptes; y en materia social professen l'oportunisme, y han pensat en manta ocasió unirse a reivindicacions o demandes socialistes.

La dissidencia entre la «tendencia de Colonia» y la «tendencia de Berlin» no podía durar més y per fí ha esclatat. Feya temps que, en la impossibilitat de convèncers els uns y els altres, anaven en demanda d'una declaració de Roma; la cosa no devía estar madura, y el Papa callava. De totes maneres desde la elevació al Pontificat del Papa Pius X els catòlichs de la «tendencia de Colonia» se van sentir en posició falsa. Un delegat seu anà a Roma y no logrà una aprovació explícita, perque, si bé'l Papa lloà l'obra que ell representava, el cardenal Merry els donà indicacions dient que «no sols en la vida privada, sino en l'activitat pública heu de seguir fidelment les indicacions de la sagrada càtedra, singularment les contingudes en la encíclica Rerum Novarum», es dir, sota la immediata direcció episcopal y no en entitats mixtes, sinó confessionals.

D'ensà que en 1907, el Sant Pare condemnà al abat Murri y als demòcrates cristians d'Italia, la dissenció estava ben patent entre la tendencia de Berlin y la de Colonia. En 1910, els bisbes de la «tendencia de Berlin» publicaren unes pastorals, d'esperit anàlech, que eren una senyal clara d'aquest diferent apreciar els problemes. Gieber, el representant del Centrum que ha anat a Roma a defensar la «tendencia de Colonia», justicava l'actuació d'aquesta dient que la població alemanya està confessionalment molt barrejada, que es raríssim trobar una fàbrica hont tots els obrers siguin catòlichs, y que organisar confessionalment els sindicats es ferlos estèrils com a tals. En prova de lo qual citava la ineficacia de l'acció berlinnesa. Aquestes rahons no convenceren a Roma. La condemna del «Sillon», fou per alguns la última senyal de lo que faría en definitiva S. S. Se digué que la condemna estava decretada en 1911, y que'l Papa se l'havía reservada a prechs den Bethmann-Hollweg, que li demanà no escindís el partit del Centrum, en vetlles d'eleccions, car era una força necessaria al Imperi pera oposarse al socialisme. El canciller negà desseguit aquest rumor, que s'adiu, per altra part, poquíssim ab la sincera y senzilla política del actual Pontífex.

Per fí la condemna ha vingut; es a dir, la condemna exactament, nó. El Papa diu en la carta al prebere Gieber, que's llegí el dimars de Pasqua a l'Assamblea d'unions catòliques obreres de Berlin:

«Conech vostre pensament y vostra activitat, y conech la d'altres»... «Particularment vos alabo, aprovo y reconech vostres principis, y esforceuvos en que vostres principis se'ls fassin seus els altres»... «A n'els altres no'ls condemno, car no es cosa meva condemnmar (adverteixis que tradueixo literalment el text alemany, en qual idioma aquesta expressió «no es cosa meva», no vol dir exactament lo que entre nosaltres. Suposo que a hores d'ara deu ser conegut el text llatí de la carta papal que jo no he pogut trobar més que a fragments), però llurs principis no'ls puch reconèixer.»

L'orgue de la «tendencia de Colonia», la «Kölnische Volkszeitung», no s'ha conformat ab aquesta desautorisació que no arriba a condemna. Apela al Papa mateix, més ben informat. Diu, per exemple, l'esmentat diari: «Si es cert que a Roma s'ha extés una opinió determinada sobre la Confederació dels sindicats catòlichs del Oest, Est y Sud d'Alemanya, es també una realitat la nostra convicció de que això té origen en falses informacions que no han estat portades a Roma per bisbes alemanys, car aquests saben que centenars de rectors, gelosíssims de llurs feligresos, han portat la direcció espiritual, y format en el Consell d'aquests sindicats y confederacions.»

Contra lo que's podría creure llegint aquests mots, no hi hà cap perill de cisma o de revolta. En primer lloch l'alegría dels diaris no catòlichs escamaría als catòlichs, en segón lloch els honrats polítichs que dirigen la «tendencia de Colonia» tenen una excusa: segueixen les inspiracions dels bisbes. Segurament, unes instruccions secretes del Sant Pare a n'aquests modificaràn lentamemnt la tendencia de Colonia, portantla sense escàndol, y per ventura sense minva en la xifra d'adeptes, a la vía de la unitat.

R.

Cròniques de Buenos Aires

Els temporals de vent y aigua.—Historia sovint reproduida.—Un altre triomf den Torrendell.—Una Empresa Editorial de la Catalunya emigrada.—Homenatge al mestre Goula.—Còm se subasta un camp o solar.—Tothom propietari.—La lluita del pervindre.—Dúes lleys noves: la del vot obligatori y la que obligarà a nacionalitzarse.—Un fill den Maura, agricultor.

Sempre la mateixa historia. Fa un día ensopit, d'una caloreta que dona mal de cap. Ve desseguida una plaga de bestioletes. Devegades son petites y bufones, lo mateix que cotorres disminuides. Altres voltes son escarbatets molt molestosos, perque's planten a la cara, se fiquen pel clatell y ún se'n troba a tot arreu. S'ennuvola y desseguit la gran ventada sense avisar, sense donar temps pera rès y sense que rès la deturi. La pobra gent que viu pel camp y pels suburbis de la gran ciutat en petites barraques, si la ventada no se'ls endú, han de pensar en no negarse ab el xàfech y cop de riu que'ls vé darrera la ventada.

Un negociant en fruita, a qui feya temps que no havíem vist per casa, ens va contar un fet que li passà quan les darreres inondacions, y que's repeteix massa sovint.

A la nit, mentres dormíen, a la seva pobra dòna li va semblar sentir com si's belluguessin els mobles pel quarto. Al llevarse l'home, ja hi havía un pam d'aigua per tota la casa; y veyent la que entrava per la porta, desseguit va còrrer, esparverat, a foradar el sostre de la cuina, que era més baixet, y va enfilarse a la teulada pera provar de salvar la familia. Ab una corda va pujar les vuit criatures que la pobra mare, desde baix, ab aigua ja a la cintura, anava lligant d'una a una. Al lligar la última, que tenía set mesos no deuría gosar apretar massa y va caure a l'aigua abans de poder arribar a dalt. Uns moments terribles buscant a les fosques per entre l'aigua. Però tot lo que Deu vol es salvat, y al últim la van trobar viva; y van reunirse'l pare, la mare y els vuit fills dalt la teulada.

El barri es molt extens, ab moltes edificacions modernes, que'ls antichs no volíen habitar per ser massa baixes; però ara s'aprofita tot lo de vora la capital. Les barques de salvament no podíen acudir a tot arreu hont se'ls cridava ab urgencia y bon goig que poguessin tirar queviures als qui veyen salvats de moment. Fins a les trenta sis hores no s'enduyen a la mare y a les tres criatures més petites. Després als altres cinch fills, y a les quaranta vuit hores s'enduyen al pare, qui pel camí s'enterà de que havía volcat una barca ofegantse una dòna y tres criatures y per alguns detalls va saber que era la primera espedició de salvament de la seva familia. Unicament les cinch criatures, que suposava salvades, el podíen aturar de tirarse desesperat a l'aigua, per acabar tantes penes y emocions. Depressa y corrent se tingueren de habilitar molts llochs d'asil pera'ls qui se salvaven, malalts y sense casa, y costava molt poder reunir tots els de una mateixa familia. Per això fins al cap de quinze díes no pogué aquell atribulat pare enterarse de que tota la seva familia havía estat salvada. Y sense casa, sense mobles, sense roba, qui li costaven tants anys de treballs y economía, torna altre cop a vendre fruita, però ab el cap blanch, la cara demacrada y trista.

En una terra tan plana sembla mentida que pugui haverhi riuades; però es aixís y la historia d'aquesta familia es la de moltes. El bufarut que va enderrocar sis o set cases a B. Aires, una de tres pisos, pel camp ha deixat pobles sense cap teulada.

Però l'Argentina es rica, y el seu Govern, que ha votat quantitats molt respectables pera socòrrer la miseria que la guerra ha dut al Paraguay, no s'ha cuidat may de la que'l vent y l'aigua ocasionen a casa seva.

***

Es un fet la constitució d'una Societat Comanditaria pera editar a B. Aires el «Correo de Cataluña», que fins ara publicava a Montevideo el nostre Torrendell.

La pressa ab que tots els catalans han aportat el capital necessari, es un nou triomf den Torrendell, y prova no sols l'esperit d'unió y d'entusiasme que ha sapigut despertar, sinó també la grandíssima confiança que tothom té en el gran propagandista.

Per ell no hi hà capelletes ni divisions. An ell tothom l'estima y fins tenim la certa esperança de que per ell tots ens estimarem.

Es d'alabar y admirar l'entusiasme y sacrifici personal que posa en Torrendell pera donar major impuls a la nova empresa; la qual de moment donarà major circulació al «Correo de Cataluña». ben aviat se proposa fundar una «Ilustració Catalana» que vingui a estendre per tots aquests paisos les bellesses de la nostra terra, el progrés de la gran ciutat mediterrania y l'antiguitat, la riquesa y la inteligencia de la nostra colectivitat y la importancia, la força, la civilitat de la Catalunya emigrada, com diu en el seu programa. Després vindrà una «Biblioteca de Autores Catalanes» publicant en castellà moltes obres que ja ho han sigut en altres llengües extrangeres. Desseguit la creació de la «Librería Catalana» que repratiría per tota l'Amèrica els nostres llibres, y finalment vindrà la imprempta popia. Y tot això's farà ordenada y pausadament, a la catalana, sense impaciencies ni defalliments, ab el treball y constancia de tots els catalans de bona voluntat.

Se varen comensar a reunir en un gran àpat de germanor el Centre Català, el Casal y molts catalans de tota l'Amèrica del Sud. Ara s'han reunit novament pera aportar diners y treball.

***

A iniciativa del Centre Mallorquí de Buenos Aires s'ha organisat un grandiós homenatge al mestre Goula, en agraiment als esforços que va fer durant el Centenari pera fer conèixer les òperes espanyoles—en qual intent hi va perdre bona part de la seva fortuna personal—y honorar públicament la llarga y gloriosa carrera artística del mestre. Se pot dir que ab rara unanimitat han respost a la crida totes les societats espanyoles y totes les seves més distingides personalitats, organisantse un festival en el que hi han près part tots els orfeons espanyols de Buenos Aires, molts deixebles y distingits artistes. Els germans Fontova varen despertar l'entusiasme de sempre, perque en Lleó es cada día un artista més complet y genial.

***

Per tot arreu que's foradi, en la provincia de Buenos Aires, s'hi troba infaliblement aigua, fresca y potable, que no acostuma a ser més fonda d'uns 40 metres y que's treu molt còmodament per pous semi-surgents. Això fà possible fundar un poble en qualsevol indret, sense cap altre mirament que'ls medis de comunicació.

Es casi segur que l'invent de comprar uns camps, projectarhi una gran vila y vèndrels després en petits lots en subasta y per mensualitats, respongués al desitg d'explotar al proisme, fentli pagar car lo que valía poca cosa. Pera aquest resultat, s'usen tots els medis. Molts y sugestius anuncis, músiques que acompanyen el tren gratuit que sol aturarse en una estació imaginaria al costat del camp, tot guarnit de banderes y un gran embalat ahont se fà la subasta entre músiques y aviades de bombes.

Però ara resulta que hi hà solars que valen cent vegades més de lo que se'n va pagar en subasta, enriquint a milers de compradors ignocents y incautes que compraren sense saber lo que feyen y han trobat pagada la seva ignorancia ab grosses fortunes. Se venen solars desde tres pesos mensuals. Tothom es propietari, y aquesta manía s'ha ja estesa per totes les classes socials. Y vetaquí còm els qui, sempre ab l'idea d'enganyar als que vaden, vènen terrenys molt lluny ab promeses de pròximes víes de comunicació, resulta que son ells els enganyats; al cap de poch temps se compleixen totes les fantàstiques exageracions, y això fà un grandíssim bé al país, lligant als nous propietaris an aquesta terra y aumentant el nombre dels directament interessats per la seva prosperitat.

Aquí esparvera a tothom el pensar que's pogués, per qualsevol desordre o bullanga, aturar la constant valorisació de la propietat. Per això, quan va venir el gran agitador socialista italià Ferri, va dir ben clarament, ab gran disgust de quatre predicadors de per aquí, que a l'Argentina, donades les facilitats que tenen els proletaris de progressar y adquirir, el socialisme no tenía rahó d'ésser.

Y, no obstant, es possible que'ls socialistes immigrats ens arribin a donar un disgust. Tot just ara, després de 102 anys d'independencia y de república, serà la primera vegada que hi haurà garantía de legalitat electoral, y tots els partits estàn fent una gran propaganda a favor dels seus candidats pera les pròximes eleccions llegislatives. El nou president ha complert el seu programa fent votar per les Cambres una nova lley ab el vot obligatori.

Aquí té de moment poch interès la lluita política entre Unió Cívica y Unió Comunal, y els noms de conservador y radical tenen tot un altre significat que a casa nostra, com ho prova que la federació de societats catòliques hagi recomenat una candidatura seleccionada segons la seva opinió y en la que hi figuren quatre radicals.

La veritable lluita del pervindre serà ab els socialistes, que van creixent y organisantse per una circumstancia que'ls favoreix molt.

Una part importantíssima dels habitants de l'Argentina son extrangers que, per no ser mal vistos entre'ls de les seves colectivitats, no's naturalisen argentins, allunyantse d'intervenir en la política y de tenir vot. Y son persones molts influyents socialment y que tenen interessos en el país, grans comerciants, propietaris, directors de banchs y fins generals del exèrcit argentí. En cambi, els obrers que venen ab un esperit de partit, ni son vistos ni'ls hi costa rès presentarse ab dos testimonis demanant nacionalisarse al cap de dos anys de ser al país, y fins abans, si tenen dos companys de poch escrúpol per afirmar una mentida.

Es possible que's fassi aprovar una nova lley, que fà tant temps reclamen els extrangers de totes les nacionalitats y que ara no fà gaire ha sigut votada pels militars exclusivament, per la qual se consideren argentins, ab tots els drets polítichs dels naturals del país, a tots els extrangers que tinguin dos anys de residencia y no vagin a declarar la seva voluntat en contra. Hi hauría allavors el desitg, ben clarament expressat pel país, de incorporarse a tots els que venen a treballar per l'engrandiment d'aquesta República sense que l'extranger hagués de fer altra cosa que acceptar passivament aquesta distinció. Mentres que ara repugna a tots anar a fer pública abdicació de la seva nacionalitat y solicitar humilment la nova.

***

Fa algun temps que'ls diaris varen donar la nova de que havien arribat a Buenos Aires Mr. R. Asquith, fill del actual quefe del gabinet anglès, y don Honorius Maura, fill del quefe dels conservadors espanyols; però desseguit foren oblidats y perduts en la corrent vertiginosa d'aquesta ciutat. Se va saber després que Mr. R. Asquith se dedicava a la remadería. Però rès se sabía del nostre compatriota, que tothom suposava empleat en un banch, y tot just ara s'ha sabut que, havent renunciat a la burocracia, havía arrendat un camp de 300 hectàries y's dedicava ab gran activitat y entusiasme a les explotacions agrícoles, y que havía dit:—Mon nou, vida nova.

Realment sembla que'ls aires d'aquesta terra son favorables d'una manera especial a la joventut.

Antoni UTRILLO.

Buenos Aires, maig de 1912.

Festa de Joventut

Ahir a la tarda se celebrà en el Palau de la Música Catalana la simpàtica y hermosa «Festa de Joventut», iniciada y organisada per la «Ilustració Catalana». El local estava plè de distingida y nombrosa concorrencia en la qual hi dominaven elegants senyores y gentils senyoretes.

Fou un espectacle molt interessant la presencia d'un estol de jovent, en el que hi havía algunes senyores que acudien a recullir els premis que'ls dedicaven per ses composicions literaries, artístiques y musicals.

La manca d'espay ens priva de ferne una detallada informació com se mereix. Ho farem en l'edició vinenta.

La Caixa de Pensions de Granollers

Granollers, 29, 1 tarda.

Aquesta tarda se celebrarà l'acte inaugural de la Sucursal de la Caixa de Pensions pera la vellesa y d'estalvis.

La sessió s'efectuarà al saló teatre del Casino y promet constituir un èxit.

Els periodistes hem arribat a les deu del matí, acompanyats del vocal de la Caixa de Barcelona don Albert Bastardas.

A la estació de Granollers els esperaven el president de la Junta del Patronat local y notari d'aquesta població don Feliu Font, el metge don Francisco Fontdevila, l'alcalde senyor Barangé, el regidor senyor Torres, l'ex-alcalde senyor Sarroca, els senyors Maspons y Camarasa y Lluís Btà. Nadal; don Narcís Sirvent en representació dels obrers y el senyor Moragas y Barret, director general de la Caixa.

Després de les salutacions de rúbrica hem anat a visitar les Cases Consistorials y les oficines de la nova Caixa.

Aquestes son instalades en un primer pis de la plaça del Bestiar, magnificament amoblades.

També hem visitat el despatx del nostre estimat company en Dionís Puig, qui'ns ha mostrat els plànols y treballs de la seva obra, que han causat general admiració per l'estudi intens que representen. En Puig ha sigut molt felicitat pels expedicionaris.

A la una comensa el dinar en la fonda d'Europa. Entre'ls comensals hi hà les autoritats, els empleats de la Caixa y els periodistes.

La sessió

A dos quarts de quatre se va fer al Casino la sessió inaugural de la Caixa de Pensions pera la Vellesa y d'Estalvi.

Al públich hi havía una nombrosa concorrencia y a la estrada presidencial l'alcalde y el rector acompanyats de les demés autoritats de la població.

De la Caixa de Barcelona hi havía els concellers don Albert Bastardas y don Vicens Ferrer, el director de la Caixa de Mataró senyor Mora, el quefe de Comptabilitat de la de Barcelona don Armando Arquer, el caixer senyor Roset y el director general senyor Moragas y Barret.

També hi havía el diputat provincial nostre bon amich y company don Feliu Fages y don Frederich Ros, de Mollet.

L'alcalde senyor Barangé va obrir l'acte y el senyor Moragas y Barret va passar a donar compte de les adhesions rebudes entre les que n'hi hà de molt afectuoses dels senyors Bisbe, president de la Diputació, de l'Audiencia, Dato, Maluquer y Vilado; y altres.

El senyor Bisbe manifestà que la seva representació la porta el doctor Viada, y el senyor Prat de la Riba participà que'l representava'l senyor Fages.

El senyor Coma, en representació de la Junta del Patronat, donà la benvinguda als forasters y molt en particular als concellers de la Caixa de Barcelona, y a la nodrida representació de la prempsa que va voler colaborar a l'obra que s'inaugurava.

Dedica afectuosos elogis a les dames que han portat a la festa el concurs de la seva bellesa. Ella serà l'impuls que'ns portarà a continuar la feina realitzada.

Parla de lo que representa la Caixa de Pensions pera la Vellesa y d'Estalvis de Barcelona, y en brillants paragrafs canta les seves excelencies. Les formes ab que poden ferse les imposicions y les garanties que ofereix la Caixa, donarà ocasió als obrers de que procurin l'estalvi y assegurin la tranquilitat de la seva vellesa.

Remarca la trascendencia d'aquest moment y fa veure com es necessari aprofitar la fundació d'aquest establiment en benefici de tots. (Aplaudiments.)

Don Francisco Moragas y Barret fa una bella comparansa aprofitant uns esplèndits pensaments den Maragall. Es certament la paraula, com deya el gran poeta, una de les més maravelloses coses, emperò l'obra y la seva continuació supera força a la paraula.

Y nosaltres fem aquí obra. L'acte d'avuy es la santa continuitat de la que vàrem comensar ja fa vuit anys. S'extén en atinades consideracions sobre la qüestió econòmica y fa veure com les grans empreses extrangeres que's desenrotllen a Catalunya, poden ésser dominades per la nostra terra sempre que en aquesta hi floreixin obres com la Caixa de Pensions.

Dedica elogis calurosos a les autoritats de la població, y molt en particular als senyors diputats provincials pel districte, que tant entusiasme han demostrat per la fundació d'aquesta sucursal. (Aplaudiments.)

El senyor rector, doctor Viada, glosa la paràbola de les set espigues y de les set vaques, y troba en aquesta y en altres notes dels sants llibres, exemples oportuníssims pera fer veure la grandesa de la nova institució que s'es fundada a Granollers.

Fa una bella descripció de la familia obrera. En vista de les seves tristeses y dels treballs que tenen pera pujar als fills, troben el consol que aquests els hi proporcionen. Y la Caixa els hi dóna ocasió pera poder formar ab els petits estalvis un capitalet pera correspondre a les necessitats dels fruits del seu amor. Y quan arribin a vells trobaràn també en aquesta caixa santa els fruits de la seva previsió.

Y ab altres consideracions d'aquest genre enalteix a la Caixa de Pensions dient que'ls seus homes y la seva historia son la millor garantía d'ella. (Aplaudiments.)

El diputat provincial don Feliu Fages, que es rebut ab aplaudiments, excusa la presencia dels senyors Prat de la Riba y Plaja.

Diu que ell assisteix an aquesta festa perque's tracta d'un acte de cultura y de caritat.

Explica la significació de la Caixa de Pensions y ofereix, en nom de la Cambra Agrícola, de la qual es president, obrir llibretes pera tots els fills d'aquest districte que's troben assilats a la Casa de Maternitat. (Grans aplaudiments.)

Abans d'acabar el discurs el senyor Fages fa constar l'adhesió més entusiasta dels seus companys de la Diputació y molt en particular dels que representen el districte y sobre tot del diputat a Corts senyor Plaja, que's troba a Madrid pera pendre part en el debat de la Mancomunitat Catalana. (Aplaudiments.)

Don Albert Bastardas dedica elogis a la població de Granollers y conta l'historia de la Caixa.

Se refereix en general al vici del joch y diu que aquest no existeix solament a la Rabassada, sinó a totes les poblacions. Contra d'ell hi hà un'arma poderosa y aquesta es la modesta llibreta de la Caixa de Pensions.

May l'obrer estimarà tant el fruit del seu treball com quan hagi reunit una quantitat, per modesta que sigui.

Aludeix al senyor Rector, el discurs del qual diu que l'ha commogut, y glosa'ls principals paragrafs del parlament esmentat.

Se diu que'l modest obrer no pot estalviar res, empro, això succeeix en ben poques cases. A les grades de les places de toros y dels teatres no hi van pas les familles riques. (Aplaudiments.)

L'estalvi es relatiu com totes les coses. Y tothom, més o menys, pot dedicarhi quelcom, que prou servey els farà a la vellesa.

A Granollers se funda una Caixa de Estalvis y es d'esperar que'ls obrers hi contribuiràn pera honor de Catalunya y de Granollers en particular. (Grans aplaudiments.)

El senyor alcalde donà l'acte per acabat en breus paraules.

Acabada la sessió els forasters foren acompanyats a la estació, despedintlos afectuosament.

Junta del Patronat

La Junta del Patronat de la Sucursal de la Caixa de Pensions pera la Vellesa y d'Estalvi, està formada pels següents senyors:

Presidents honoraris, don Bonaventura M. Plaja, diputat a Corts; vocals nats, Alcalde Constitucional, senyor Degà del Vallès, senyor Jutge de primera instancia; president, don Feliu Font y Tomàs, notari; vocals don Feliu Fages y Vilà, diputat provincial y president de la Cambra Agrícola Oficial del Vallès; don Joseph Coma y Clapés, ex-regidor; don Francisco Torras y Villà, regidor; don Frederich Ros y Sallent, ex-alcalde de Mollet; don Narcís Sirvent y Taulats, obrer; don Joseph Barangé y Bachs, alcalde y ex-diputat provincial; don Manuel Puntas y Viñas, regidor; don Jaume Maspons y Camarasa, advocat y secretari del Institut Agrícol Català de Sant Isidre; don Antoni Sarroca y Sanz, ex-alcalde; don Martí Borrell y Sol, procurador; secretari, don Francisco Fontdevila y Curós, metge.

Festa expiatoria a la Sagrada Familia

Sota'l cel blau del matí, hi va haver ahir una gran festa a la Sagrada Familia; una d'aquelles festes vives que embaumen d'alegría les pedres noves del temple que s'aixeca lenta y solemnement, cada día més alt, cada día més bell, sota la mà d'aquest fervent artista que es en Gaudí.

Era la festa expiatoria de la blasfemia la que ans d'ahir celebraven, y al temple nou que encara no té sostre, y l'absis que encara no ho es, ja van sentir canturies y lloances, y arreplegaren multituts a dintre seu, y vegeren alçarse l'Hostia blanca damunt l'ara florida del altar.

Com si el temps se complagués en la alegrìade la gran festa espiritual d'ans d'ahir, darrera la pluja de la matinada, vingué l'aurora fresca y pura, guarnida d'un cel blau y transparent; y tant bon punt el sol daurà les agulles més altes del temple gegantí, arreu començaren a voleyar banderes y a penjar garlandes, y a palpitar ab ondulacions gracioses les veles que s'extengueren dessota'ls raigs del sol.

Aquell jardí de la Sagrada Familia tan plè de místiques gracies, fresch y gemat al volt de les gracies arquitectòniques, feu de clòs frondós al lloch amplíssim de la festa, y els aucells entre les frondes acompanyaven la missa ab refilets humils.

El temple, es l'eix místich d'aquella barriada populosa del Poblet. Es un centre al redós del qual les cases dels humils s'hi extenen per tots quatre costats. La montanya riu, allí mateix, ab totes les seves delicioses cambiants de vert y daurats de ginesta, y d'ella arriben auves ben dolces, que's barrejen ab un perfum molt fort d'obra fresca y esforçada, que us omple tots els sentits.

En mitg de tota aquesta festa de llum y d'alegría, de verdors llunyanes de la montanya y verdors propres dels arbres del voltant, de perfums que dú'l vent, y dels que s'alcen de l'obra nova, de multituts reculllides y d'aucells cantaires, s'aixecava l'altar. L'altar es sempre una cosa d'or; però en aquests dies prèn fulgurancies de brillant, y els draps humils de lli que cobreixen l'ara, se tornen richs com si l'Orient hi brodés les més riques filigranes.

La mesa, presidida per una creu molt bella, y els flams dels ciris de la cadença brillant tots coronats de boires transparentes de fum blau, eren tot l'altar. Però ja n'hi havía prou, car tot lo del vol era prou pompa ja, perque la sagrada taula tornés altar major de esquena a la montanya que floría, per entre'ls guarniments y draperíes, y de cara al poble que s'extenía a l'altra banda, ab les casetes guarnides de virolats domassos, finestres y balcons, com ulls oberts també de cara a la solemnitat del día.

Pera desofendre a Deu dels que blasfemen va començar la missa. L'altar s'alsava damunt d'un mar de testes acotades; entre un bell aplech de banderes y ensenyes ben plantades, que en rengle feyen acte de presencia y acotament tot al llarch de la barana que tancava'l clòs del presbiteri. N'hi havíen de totes les associacions catòliques del volt. Blanques les unes, rojes les altres, barrades ab la sanch y l'or de Catalunya, florides de pompons daurats al cim, totes duyen al peu del altar la seva significació. N'hi havíen de les Escoles del Temple; aquelles joyoses escoles de que un día vàrem parlar aquí, del Apostolat de Sant Vicens de Paul, del Centre Eucarìstich, de Sant Pere Clavé, del Centre Moral de la barriada del Poblet, del Centre Moral Eulariench, del Colegi de Sant Jordi, del Círcol Barceloní d'Obrers; la de Sant Roch dels vehins de Poblet, de la Unió Professional de Dependents, del Catecisme Parroquial de la Concepció, de les Associades del Apostolat de la Oració, del Ateneu de la Sagrada Familia, del Catecisme del Temple, del Patronat Social de la Obrera Cristiana, y altres encara perdudes entre la boira de la festa, de les que no n'hem pogut recullir els noms.

A dalt, al presbiteri, s'hi posaren els homes, y a baix, en l'ample clòs, dones y noyes. A dalt hi havía'ls campionats de totes les societats catòliques de Barcelona, que faríen massa llista si les haguessim de posar, y a un costat els cantors, y al peu mateix del altar, fentli honor ab les armes, els noys del Albergh Naval.

Quan l'hora fou, el capellà del Temple, Mossen Parés, s'avençà a fer la plàtica preparatoria de la Comunió, y ab una paraula molt fervorosa y un accent molt viu, explicà el sentit d'aquell acte. Els homes reneguen de Deu per vici y per malicia, y aquí venim—digué—a llevarli les ofenses ab les nostres oracions. Y ho deya ab una paraula tan clara y tan catalana, y explicava ab una tal força el mal que es pera Catalunya, al davant de Deu, que la multitut semblava sentirsen tota commoguda.

Per això després, quan el sacerdot se girà de cara al poble a donar la Comunió, les corrues de gent, pujant les graderies del altar, may s'acabaven. Mes de tres mil comunions foren donades avuy sota'l cel blau, al redós del temple que encara no ho es, però que ja'n fa, en mitg dels cants que deyen ara uns cantors el tema, ara tot el poble en la resposta, resant, ab la veu trèmola sonora, l'estrofa senzilla que diu:

Benehida y alabada
Sía l'Hostia Consagrada.

Després la missa's va acabar, y quan el capellà acabava les tres Ave-María, tot el poble en pès cantà la Salve, en català ben pur, y ab veu ben dolça.

Mes la festa no acaba encara aquí, car mentres la multitut se dispersava joyosament pel clòs del temple, guarnit de banderes catalanes, a baix, la cripta, anava guarnintse de flors y vert pera l'hora del Ofici que's cantà a les deu, davant d'una multitut que l'omplía de gom a gom.

Després del Ofici, quedà'l Sagrament exposat, fentli la vetlla els socis dels centres catòlichs de la barriada fins a les cinch, que va començar la festa de la tarda acabada ab la professó.

La professó

A les sis de la tarda sortí del clòs de la Sagrada Familia la professó, precedida per una parella de la guardia municipal y els gegants del Temple.

A l'hora de sortir, aquells barris estaven animadíssims, vegentse'ls balcons dels carrers de tránsit endomassats.

Darrera la creu parroquial seguien les nenes de les Escoles del Patronat, les Associades del Apostolat de l'Oració, una banda de música, Catecisme de la Concepció, Catecisme de la Sagrada Familia, Congregació de la Immaculada,

Si volèu anar sobre segur y no aventurarvos ab aprenents, comprèu la

Máquina de escribir Underwood

8 Grandes Premios
9.000 Referencias en España

Pídase el Catálogo á Guillermo Trúniger & C.º : Barcelona : Balmes, 7

Patronat de la Sagrada Familia, banda noys de les Escoles del Temple, Banda Obrera Martinense, Lliga Espiritual de Nostra Senyora de Montserrat, Centre Obrer Calasanci, Ateneu Obrer Regionalista del Poblet, Ateneu de la S. F., Banda del Assil Naval, Colegi de Sant Jordi, bandera de Sant Roch dels vehins del Poblet, Banda Foment Martinense, societats tradicionalistes ab banderes, Congregació de la Immaculada y Sant Lluís Gonçaga de Gracia, Academia Calasancia y el penó que era portat pel regidor d'aquell districte senyor Riera, fent de cordonistes els senyors Vives y Parés.

Seguía al darrera el clero y el Santíssim sota tàlem, que portava la comissió provincial de la Creu Roja.

Al passar la professó davant del Casino Radical del carrer de Sicilia, de un grupu que hi havía a la porta sembla que sortiren algunes manifestacions ofensives pera'ls que anaven a la professó. Això originà un començament de disputa, que sortosament no tingué importancia, mercès a la cordura de's que anaven a la professó.

La força pública no tingué, segons versió oficial, necessitat d'intervenirhi, si bé l'acte de desembainar els sabres la guardia civil, produí algunes corredices.

De retorn la professó al temple se feu la reserva, y en acabat la multitut cantà l'himne «Ferma la veu», que acabà ab aplaudiments y visques dins del clòs del temple.

A l'extranger

(DE L'AGENCIA HAVAS)

LES ELECCIONS ALS EE. UU.

La Convenció democràtica

París, 29, 8'10 nit.

Baltimore.—En la Convenció democràtica s'ha procedit a segona votació pera la designació de candidat del partit a la Presidencia de la República.

Gracies als vots del Estat de Nova York, Mr. Clark ha obtingut 556 vots, o sigui majoría absoluta; però s'ha de procedir a nova votació, perque pera ser vàlida son precises les dues terceres parts de votants.

D'ITALIA Y TURQUIA

Ocupació de Sidi-Said

París, 29, 10'25 matí.

Roma.—El senyor Giolitti ha donat compte al Senat d'un telegrama oficial en el que s'anuncía la ocupació de Sidi-Said, després de un viu combat.

La lectura d'aquest telegrama ha sigut acullida ab aclamacions.

Atachs rebutjats

París, 29, 9'17 nit.

Trípoli.—Els italians han rebutjat violents atachs dels turchs y alarbs a Tolruck y Busheifa.

D'ITALIA

Pelegrins de Mallorca

París, 29, 11'35 matí.

Roma.—El Papa ha rebut a 200 pelegrins de Mallorca, dirigits pel P. Llobera, el qual ha llegit un missatge de adhesió al pontificat.

El Papa ha contestat ab un sentit discurs d'agraiment y exhortant als pelegrins a restar fidels a la religió catòlica.

Després els pelegrins han visitat a monsenyor Merry del Val.

La reforma electoral

París, 29, 9'20 nit.

Roma.—El Senat ha aprovat definitivament el projecte de reforma electoral, sense introduir cap modificació en el text aprovat per la Cambra de Diputats.

DELS ESTATS UNITS

Vaga marítima

París, 29, 8'21 nit.

Nova York.—Els quefes dels sindicats d'obrers marítims han proclamat la vaga general, en vista de que set companyíes de cabotatge s'han negat a emplear únicament obrers sindicats.

Mort d'un aviador

París, 29, 8'40 nit.

Mulhouse.—El tinent aviador Schadt ha sofert una caiguda, resultant mortalment ferit.

DE FRANÇA

La vaga marítima

París, 29, 9'32 nit.

El Comitè Nacional de la Federació d'inscrits marítims ha publicat un manifest refutant els arguments alegats pels amadors pera refusar l'arbitratge.

Diu el Comitè que'ls obrers marítims, al declararse en vaga, fan ús d'un dret reconegut per la lley.

La Federació reclamarà l'apoyament del Govern pera posar terme a la situació creada per l'actitut dels armadors.

Terratrèmols

París, 29, 10'12 nit.

«La Patrie» publica un telegrama de Alger dient que la nit passada s'han sentit violentes sotragades sísmiques a la regió de Teniet-El-Had y Vialad.

El II Congrés Excursionista Catalá

De Manresa

29 juny.

Avuy a la tarda han començat a arribar gran nombre de forasters pera assistir al Congrés Excursionista que s'està celebrant y que promet veures molt animat. De Lleida, Sabadell, Terrassa, Tarragona, Vich y Barcelona, han vingut gran nombre de congressistes. Pera demà se n'esperen molts més. Entre ells hem tingut el gust de saludar a don Cèssar A. Torras, don Lluís Marián Vidal, don Rossend Serra y Pagès y molts altres del C. E. de C., que, junt ab els demés, han sigut rebuts pels excursionistes manresans.

En aquest moment s'està celebrant la primera sessió del Congrés. Aquesta ha començat ab un parlament del primer tinent d'alcalde senyor Fius, ab corals frases de salutació y benvinguda, a les que ha contestat el senyor Torres, president de la Comissió Organitzadora. Després de llegides les adhesions al acte, s'ha procedit a l'elecció de la Mesa definitiva, que per aclamació ha quedat constituida de la següent manera: president, don Leonci Soler y March, de Manresa; vis-presidents, don Olaguer Miró, de Manresa, y don Enrich Ardenu, de Lleida; vocals, don Cessar A. Torras, de Barcelona, don Joan Montllor, de Sabadell, mossèn Joseph Gudiol, de Vich, don Eduart Giralt, de Terrassa, don Joan Solé, de Tarragona; y don Joaquim Cusí, de Figueres; secretaris, don Fidenci Kirchner, de Barcelona; y don Miquel Espectante, de Manresa.

Després de pronunciat, pel senyor Soler y March, un xardorós y sentit discurs presidencial, s'han començat a llegir proposicions, entre elles varies de molt interessants sobre estatges en fondes y hostals, folk-lore, bibliografía, etc., defensades pels senyors Torras, Serra y Pagès, Pecanins, Morera y Galicia, Esteve, Galbany, Soler y March, y altres.

Demà, a les onze del matí, se celebrarà la segona sessió del Congrés, haventhi, ademés, diferents actes y festes en honor dels congressistes. En les successives sessions s'han de llegir altres proposicions y entrar en la discusió dels temes propis d'aquest Congrés, que son els de «Delimitació de les comarques catalanes», «Establiment de estacions metereològiques» y «Conveniencia de catalogar la fauna de Catalunya».

En ma pròxima continuaré detallant les tasques d'aquest Congrés, la primera sessió del qual encara durava al escriure aquestes ratlles.—R. E. V.

Espectacles

TEATRE TIVOLI.—Avuy, diumenge.—Tarda, a dos quarts de quatre.—Butaques, 2 ptes.; entrada, 0'52 ptes. — Primer (tres actes): «La Casta Susana».—Segón: «La reina de las tintas».—Nit, a un quart de deu.—Butaques, 2 ptes.; entrada, 0'52 ptes.—Última funció de la temporada de primavera.—Primer (dos actes): «Canto de Primavera». —Segón: «La Corte de Faraón».—Tercer: «La Reina de las tintas», per la Montoro y Pedrola.—Pera donar lloch als ensaigs, construcció de decorat y confecció de vestuari de l'opereta en dos actes «La generala», últim acert dels senyors Perrin y Palacios y mestre Amadeu Vives, se suspenen les funcions de sarsuela y opereta espanyola durant uns dies. A son degut temps, veginse cartells y demés anuncis pera donar començ a la temporada d'istiu.

TEATRE TIVOLI. — Gran companyía italiana d'òpera còmica y opereta, dirigida per A. Granieri y A. Marchetti.— Debut: El primer de juliol de 1912, ab la opereta en tres actes

La Principessa dei Dollari

Dimars, 2 de juliol: Estrena de l'opereta en tres actes «Amore di Principi».—Queda obert l'abono a diari per 15 úniques representacions a l'Administració del Teatre.

TEATRE NOVETATS

Temporada d'Estiu. — Companyía dramàtica *María Guerrero. - Ferrán Díaz de Mendoza*

DARRERA SETMANA

Avuy, diumenge, tarda, a dos quarts de quatre, el drama en cinch actes, de don Manuel Tamayo Baus,

LOCURA DE AMOR

Nit, a un quart de deu, la comedia en tres actes de M. M. Rivoir Bernard, traduida per Antoni Palomero,

EL AMIGO TEDDY

Aute teresià en una jornada, en vers, original de Eduard Marquina,

LA ALCALDESA DE PASTRANA

Demà, 13.ª Moda. — «El aventurero».—Dimars, benefici de Ferrán Díaz de Mendoza: Estrena de «La Posteridad» y estrena de «El antifaz», de Marquina, «El desdén con el desdén».

Se despatxa a comptaduría.

Teatre Cómich - Gran companyía dirigida per Ricart Güell y Julià Vivas, de la que formen part la genial Pilar Martí, Angelina Villar y Pep Viñas. — Avuy, diumenge, 30 de juny, a tres quarts de quatre, especial, 35 céntims. La sarsuela en dos actes y 7 quadres, de grandiós èxit, «La viva de genio», protagonistes Pilar Martí y Ricart Güell.—A les sis, especial, 35 cénts. — Primer: «Abierto toda la noche».—Segón: «El país de las hadas», creació de Pilar Martí. —Tercer: Exitàs, «El cuento del dragón», treball incomparable de la companyía.—A dos quarts de deu, especial extraordinaria, 35 cénts.—Primer: «El barbero de Sevilla».—Segón: Exitàs «El cuento del dragón».—Tercer: «La sarsuela d'immens èxit «La viva de genio» (dos actes y 7 quadres).—Durant el segón entreacte, magnífich ramellet de fochs artificials.—En ensaig «La generala», joya musical del Mtre. Vives. — Demà, la nova sarsuela de gran èxit «La viva de genio» (dos actes inclusiu).—Se despatxa a compladuría.

Comissió deportiva del cim del Tibidabo

SALUT Y RECREU. — Avuy, tarda: gran concert per una renomenada Banda de Professors. Gronxadors. Carrousel. — Tir Flobert. — Distraccions varies, & &.

SALÓ CATALUNYA

Plaça de Catalunya, 3

Avuy, diumenge, estrena

EL PATRIOTA IRLANDÈS

Preferencia, 50 céntims. — General, 25.

TEATRE ELDORADO

Gran Cinematógraf

Avuy, diumenge, y tots els dies extraordinaries sessions de 4 1/2 a 8 de la tarda y de 9 1/2 a 12 1/2 nit.—Escullidíssims programes.-Estrena tots els dies de precioses pelicoles.

POLIORAMA

9, Rambla d'Estudis, 9

Gran èxit.

El mès gros registrat en els anals artístichs,

LA ARGENTINITA

genialíssima artista espanyola, la millor en son genre, ovacionada ab deliri pel selectíssim públich que a diari acudeix en aquest Saló atret per tan notable y preciosa artista.

Toni and Pepi

celebrats acròbates excèntrichs.

Mary and Braco

cançonista espanyola y son excèntrich.

Les Doreta

duettos a transformació, cants y balls.

Pelicoles noves a diari. — Avuy, diumenge, últim dia de la temporada de primavera y despedida de la companyía de varietès.

Sala Mercè

4 - Rambla d'Estudis - 4

BARCELONINS: Si volèu passar una estona divertida, visitèu les

Grutes fantástiques

EL PALAU DE LA RIALLA

GRAN CINEMATÓGRAF

Avuy, cinch rigoroses estrenes

Gran varietat en pelicoles còmiques, alta comedia, dramàtiques y naturals.

Totes les ACTUALITATS del món se fan a la SALA MERCÈ.

Es el millor programa de pelicolas de Barcelona.

Avuy, secció matinal ab grans regals als nens y nenes.

Programa extraordinari

DIORAMA

Avuy, 30 de juny, èxit inusitat. Programa escullit y sensacional. — «El corazón de los pobres».—«La infi-l».—«Una hazaña de Salustiano». —«Corrida de toros Centro Madrileño».—«Una conspiración contra Murat».—«Conegunda simula una enfermedad». —«Carrera de automóviles, circuito de Dieppe de 1912».

Turó Park

Sardanes (Sureda) en la Font de Santa Eularia. Putxinel-lis «Quatre Gats». — Cotxes infantils. — Atraccions.—Concert tarda y nit per la Banda de Caçadors de Barcelona. — Carril de Sarrià y tranvíes, servey extraordinari.

Sport Marítim Excursions fins a la boya luminosa. — Vapors Montserrat — Cataluña — Montseny

Tots els dies festius a la tarda.

Saturno Park

Avuy, diumenge, tarda, gran aconteixement, aviació d'una

BOMBA MONSTRE

(si'l temps ho permet).

Gran Concurs Hípich Internacional

en el terreno del POLO, carretera de Sarrià (cán Rabia) els dies 30 juny y 1.er juliol. — Setè dia. —Avuy, 30 de juny.—COPA ALELLA (Guanyadors). — CAMPIONAT D'ALTURA. — COMPENSACIÓ. — Queda oberta la taquilla en el teatre de Novetats tots els dies.—Llotges: Abonament per un dia, 35 ptes.—Tribuna: Abonament per un dia, 5 ptes. — Abonament de cotxe per un dia, 5 ptes. Entrada general, una pta.

LA RABASSADA

Avuy, diumenge, 30 juny

HOTEL-RESTAURANT

OBERT TOTA LA NIT

Gabinets particulars. — Cuina de primera. Servey a la carta. Coberts desde cinch ptes. fins a les 10 de la nit. — Telèfon núm. 7613.

CONCERTS

en el Saló-Menjador del Restaurant de una a tres tarda y de set a nou nit per una orquesta de professors dirigits pel Mtre. Perez Cabrero.

Atraccions americanes

TOTA LA NIT

Scenic Railway, Water-Chute, Bowling Alloys, Cake-Walk, Casa Encantada, Palau de Cristall, Palau de la Rialla, Passeigs, &.

Tranvia directe desde la Plaça de Catalunya a La Rabassada

Del Port

Procedent de Anglaterra, ab càrrega general, ha arribat el vapor anglès «Campeador», que ha amarrat al S. del moll de Barcelona.

—Ha pujat al dich el vapor «Tintorera».

Diputació

— Demà començaràn les vacacions dels empleats de la Diputació. A les oficines solament hi haurà despatx al matí, desde les vuit a la una.

— Avuy té de marxar a Madrid el vis-president del Cos Provincial don Francesch Bartrina.

— Per la diputació's diu que la sessió del dimars serà la darrera del actual periode, o sigui que no hi haurà pròrroga.

— Aquesta se mana se celebraràn funerals en sufragi del ex-diputat provincial don Rafel Casademont.

— La comissió d'Hisenda ha estudiat, en la darrera sessió celebrada, la concessió provisional que's va fer per subasta pera'l cobro del arbitri per circulació d'automòvils per les carreteres de la provincia.

— Es a Barcelona el diputat provincial lleidatà don Joseph Mestres.

— Abans d'ahir la comissió Mixta de Reclutament va celebrar sessió, deixant enllestit el reconeixement dels minyons del actual reemplaç.

— El vinent dijous se reunirà la Junta Provincial del Cens.

— Ha començat l'estiueig, a la seva finca d'Olzinelles, el diputat don Pius de Valls.

— En representació del senyor Prat de la Riba, ahir va assistir a l'acte inaugural de la Caixa de Pensions pera la vellesa, de Granollers, don Feliu Fages.

Del Marroch

(DE L'AGENCIA HAVAS)

Crèdits extraordinaris

París, 29, 10'400 matí.

El Senat va aprovar anit els crèdits extraordinaris pera'ls gastos militars al Marroch, ja votats per la Cambra de Diputats.

Sobre'l protectorat

París, 29, 10'45 matí.

A la Cambra de Diputats, continuant la discusió del projecte de protectorat al Marroch, el ponent, M. Long, ha dit que'ls considerables sacrificis fets per França converteixen en inalienables els seus drets al Marroch.

Fa notar que les actuals negociacions franch-espanyoles poden fer atribuir a la zona d'influencia espanyola els excedents lliures de les vendes concedides als ports de Larache y Tetuán, però paralelament an això les càrregues del protectorat seràn territorialment reduides.

M. Jaurés proposa que sigui rebutjat el projecte de protectorat y que's negocii un altre tractat en que quedin esvaides les susceptibilitats del Soldà.

Acaba M. Jaurés dient que sería perillós movilisar nombroses tropes al Marroch.

Dilluns, al matí, continuarà aquest debat.

(PER TELEFON)

Les negociacions

Madrid, 29, 5'15 tarda.

S'ha celebrat l'anunciada conferencia del ministre d'Estat ab l'embaixador de França.

M. Geoffray ha arribat al ministeri d'Estat minuts abans de mitgdía y desdes les 12 fins a la 1'20 ha permanescut tancat ab el senyor García Prieto, discutint detingudament la contestació de França a les darreres observacions espanyoles sobre les compensacions territorials.

La reserva dels conferenciants ha estat absoluta.

Interrogat el senyor García Prieto, s'ha limitat a contestar:—Sols puch dir que hem seguit discutint molt l'assumpte.

CAMISERIA SANS
Boquería, 32
Gran baratura de preus

El preu de les subsistencies a Barcelona

Paralelament a lo que's fa en algunes nacions y ciutats, la Secció d'Estadística del Musèu Social ha cuidat la formació de «índex numbers» de subsistencies pera Barcelona, números que, comparats ab els de períodes de temps anteriors, permeten comprovar si aumenta o disminueix el preu de la vida.

Com els preus dels aliments varíen en una mateixa localitat, segons les qualitats segons síen a l'engrós o al detall, pera fer desaparèixer aquests y altres elements de variació, s'han adoptat preus al detall fent els càlculs pera families els ingressos de les quals oscilin escassament prop de 4.445'45 pessetes anyals, adoptantse aquest tipu de familia pera poder utilisar els datos d'un estudi del professor Florez de Lemus, els quals permeten conèixer l'importancia que tenen les diverses substancies alimenticies en el presupost familiar.

Desde'l 1 de juny de 1911 fins el 31 de maig de 1912, s'han près ab tota cura els preus de 25 mercaderíes o grupus de mercaderíes. Y valguentse d'ells per un procediment que dona més aproximació a dit càlcul que'ls usats en altres punts, s'ha determinat un número que representa'l promitg del preu de la vida durant el referit període de temps. Reduint a 100 aquest número y comparantlo ab els datos mensuals s'han determinat els «índex numbers» pera cada mes. Axís, el del passat mes de maig es 99'8, lo que indica que la vida en dit mes ha sigut més barata que'l tipu mitg adoptat com a 100.

Dels «index mensuals se deduiràn els anyals y les variacions d'ells permetràn conèixer les variacions que experimenti ab el temps el preu de les subsistencies en nostra ciutat.

MÉS TELEGRAMES Y TELEFONEMES DE "LA VEU DE CATALUNYA"

(PER TELEFON)

"La Gaceta"

Madrid, 29, 10 matí.

Decrets de Gracia y Justicia trasmesos ja.

Reyal ordre sobre renuncia d'ascensos dels individuus del cos de presons.

Altra disposant se publiquen les bases pera l'establiment d'un conveni de reciprocitat en la validesa dels certificats nacionals y reconeixement dels barcos mercants de passatgers.

Ampliant en un mes el plaç pera la recaudació voluntaria del impost de cèdules personals.

Nomenant delegat del Govern en el Congrés de Ginecología que's celebrarà a Berlin en setembre pròxim a don Sebastià Recasens; representant en el 25 aniversari de la fundació de la Reyal Societat de Londres a don Joseph Rodriguez Carracido; en el IV Congrés Internacional de la ensenyança del dibuix, que's celebrarà a Dresde, a don Joseph Garnelo; en el Congrés internacional de Antropología y Arqueología, que's celebrarà a Ginebra en setembre, a don Manuel Anton Ferrandiz, y a don Lluis Hoyos Sainz; del Congrés d'Arqueología de Roma a don Elíes Tormo y don Joseph Pijoan.

Disposant que per les Academies, establiments d'ensenyança y del cos facultatiu d'arxivers se dongui compte al ministeri d'Instrucció dels antecedents que posseeixin relatius al compromís de Casp.

Concurs pera la provisió de tres places de radiotelegrafista pera la estació de Santa Isabel de Fernando Póo.

L'Assamblea ferroviaria

Madrid 29, 4'15 tarda.

La sessió de l'Assamblea ferroviaria ha començat a les deu del matí, baix la presidencia den Barrio.

S'acorda que'l Comitè Nacional de la Federació resideixi a Madrid.

Se procedeix a la elecció de president y secretari del Comitè.

Per aclamació queda nomenat president el company Barrio, el qual dona les gracies per la seva reelecció, però demana que's desiteixi d'ella, no sols per estar molt cansat sino perque ocupa també'l càrrech de secretari de la Unió General de Treballadors y no podrà atendre abdós càrrechs ab la constancia deguda.

El company Andiano diu que ningú té més dret que en Barrio a ocupar aquest lloch.

Se proposa y accepta per aclamació pera'l càrrech de secretari al company Cordoncillo, el qual dona les gracies.

Com aquest càrrech es retribuit, s'acorda fixar la consignació de 3.000 ptes. anyals.

Se dona compta d'una proposició concedint 300 ptes. mensuals pera'l president del Comitè.

En Barrio diu que si s'aprova aquesta proposició presentarà la dimissió ab caràcter irrevocable.

S'entra en el capítol de proposicions urgents.

En Barrio proposa que aquesta nit se celebri la sessió de clausura, ab certa solemnitat.

En Perezagua estima que les peticions formulades pel Congrés no deuen portarse a la pràctica fins passat un any.

El delegat de Manzanares afirma que els 125 delegats presents porten la representació de 60,000 companys que desitgen la presentació immediata de les peticions.

En Perezagua creu que això pot portar a una vaga general.

Rectifiquen abdós y se pren en consideració lo proposat per una petita majoría.

El company Menéndez proposa una fòrmula pera que's presenti al Estat y a totes les empreses, les peticions formulades pel Congrés y se vegi quines son acceptables. Si en el Govern y en les empreses regna un esperit de gran intranzigencia se sotmetrà la resolució a les seccions respectives.

Ara que'l Govern crida a files an els reservistes ferroviaris—diu—no podem ni devem quedar un any en l'ostracisme y se deuen formular totseguit aquestes reclamacions justes y equitatives de la classe ferroviaria, que si ha estat fins ara en el silenci es perque xifrava els seus anhels en les resolucions del Congrés.

En Perezagua accepta aquesta fòrmula y es aprovada per aclamació.

S'acorda reunirse a les quatre de la tarda pera ultimar els assumptes a tractar abans de la sessió de clausura y s'aixeca la sessió a les 12'30.

Reparació d'una carretera

Madrid, 29, 9'15 nit.

Per gestions del senyor Llari, el director general d'Obres públiques ha ordenat girar 25.000 pessetes a la quefatura d'obres públiques de Lleida pera la reparació de la carretera de Tàrrega a Artesa de Segre.

Les aigües de Reus

La comissió del Ajuntament de Reus, que's troba a Madrid, ha dirigit un comunicat a la prempsa pera protestar del últim article que publicà «La Epoca» combatent l'adjudicació del abasteixement d'aigües al senyor Caballé.

Diuen els comissionats reusenses que son injustes les censures de «La Epoca» y elogíen la concessió al senyor Caballé per ser altament beneficiosa pera la ciutat de Reus.

Un succès

Ahir arribà en el tren de Andalusía un senyor que venía a evaquar certs assumptes particulars.

A la estació li parlà un individuu que's digué representant d'una casa de dispeses, ahont el portà.

En la casa trobà a varis individuus jugant al «monte».

L'invitaren a jugar, negantse ell, per no saber jugar.

Els jugadors s'armaren de ganivets y pretengueren acométrel, fentlo fugir y deixar sobre la taula 10 bitllets de a 100 pessetes.

Han sigut capturats tres dels agresors.

La lley d'Associacions

El dictamen sobre'l projecte de lley d'Associacions va quedar ahir sobre la mesa del Congrés.

Les modificacions que introdueix la comissió son les que ja vàrem dir fa díes.

En el preàmbul se diu lo següent: «Al acabar son treball la comissió y expressar sa sincera conformitat ab la obra del Govern haurà de serli permès que en ordre a un fonamental aspecte de la reforma manifesti que no es aquesta la sola funció a que'l partit lliberal aspira en la lluita constant ab els enemichs de la llibertat religiosa. Es, sens dupte, lo que afecta a la existencia y organisació de les associacions, en sos múltiples y complexes aspectes, de les reformes de major urgencia, y aixís ho va entendre'l Govern de S. M. al portarlo al Missatge de la Corona; però es de capital importancia, si hem de respondre als sentiments cada vegada més veements de la opinió lliberal, emancipar el matrimoni y la mort de la tutela civil de la Iglesia, ja que ningú discuteix la independencia de la inscripció dels naixements en els registres del Estat, del Sagrament del Baptisme, que es un acte purament espiritual pera'l qual tenen els creyents la llibertat més absoluta.

Cal, donchs, anar donant passes per aquest camí que'ns conduirà a la llibertat.

Devem garantisar a tota religió positiva'l respecte y independencia més completa, molt més a la catòlica en els dogmes de la qual combreguem la immensa majoría dels espanyols.

En la vida del Estat, no obstant, no's deu dividir als ciutadans, sinó juntarlos, ab independencia de tota fè religiosa, en els alts devers de la ciutadanía».

Balans del Banch

Madrid, 30, 12'30 matinada.

Han aumentat: l'or, 78,964 pessetes; els bitllets, 10.144,575; l'efectiu del Tresor, figurant en l'actiu, 1.072,257.

Han disminuit: la plata, 133,947; els comptes corrents, 5.861,547.

L'Assamblea ferroviaria

Els ferroviaris han celebrat sessió a les quatre de la tarda, presidint el company Barrio.

No's llegeix l'acta de la sessió del matí perque'ls secretaris exposen la falta de temps pera la seva redacció.

El company Girona, de la comissió, revisa'ls comptes.

Se llegeix el dictamen aprovant la documentació presentada fins al 31 de desembre de 1911. S'aprova sense cap observació.

En Barrio sotmet al Congrés la resolució de que els fondos de la Caixa de la Unió passin, el 80 per 100 a la Caixa Central de la nova Federació, y el 20 per 100 restant a la secció de Madrid. Aixís s'acorda.

Després dóna compte de que varis delegats s'han acostat al Comitè reclamant alguns prèstams pera sufragar els gastos de la seva estada a Madrid.

També han fet idèntica solicitut delegats que la comissió d'actes ha dictaminat en el sentit de no sufragar els gastos.

S'acorda autorisar a la Directiva pera entregar aquests fondos als primers y en qualitat de prèstam als segons, abonantlos després les respectives seccions.

Se rebutja una proposició den Broto, de Barcelona, en que's solicitava que la comissió presentés a les empreses y al Govern les peticions ab urgencia.

També es rebutjada una proposició dels delegats andalusos demanant que s'expliqui la forma de conjurar la vaga.

S'aprova una proposició dels delegats de Almería protestant de que'ls enginyers industrials s'oferissin a conduir els trens durant la vaga.

També s'aprova una proposició pera enviar de la caixa central 100 pessetes a cada una de les societats que estàn en vaga.

S'acorda celebrar demà un banquet al que's convidarà als periodistes que han fet ressenyes de les sessions.

La sessió ha acabat ab visques a la Federació ferroviaria.

La sessió de clausura s'ha celebrat aquesta nit al Teatre Espanyol, ab gran animació.

Han pronunciat discursos els delegats de varies provincies, entre ells en Rivalta, de Barcelona.

En Barrio ha fet el resum.

Ha dit que'l Congrés ha vingut a fer obra pràctica. Hem consolidat la unió dels treballadors. Serem prudents, però enèrgichs. No farem política, sinó que lluitarem per la unió y el millorament de la classe. Demanem lo que'ls sobra als capitalistes. No crech que may vingui la desunió. Ja no som xays que's deixen menjar pels llops. Ja som homes conscients. (Aplaudiments.)

Documents històrichs

El jutjat del districte del Centre ha rebut una comunicació del cónsul d'Espanya a París, notificantli que'ls documents històrichs ocupats a uns «apaches», a Madrid, son auténtichs y pertànyen a un arxiu de París.

Defunció

A les nou de la nit ha mort el capità Bayó, a consequencia de les ferides que va rebre'l dijous en una caiguda fent experiencies ab un aeroplà militar al Aeròdrom de Carabanchel.

ULTIMA HORA

La Mancomunitat al Parlament

(Comensa a 1.ª pàgina)

Telegrames an en Canalejas

Son molts els ajuntaments de Catalunya dels quals sabem que han telegrafiat al senyor Canalejas en el sentit de agrairli el cumpliment de la promesa de donar estat parlamentari al projecte de Mancomunitats y demanarli que interposi tota la seva força y tot el seu valer pera ferlo sortir triomfant.

La falta d'espay y temps ens priva de donarne compte detallat en aquesta edició.

En el mateix sentit que'ls ajuntaments han telegrafiat també moltes societats y corporacions polítiques, econòmiques, particulars y de tota mena.

(PER TELEFON)

"El Correo Español"

Madrid, 30, 1'30 matinada.

El «Correo Español» s'ocupa de lo ocorregut y de lo que ocorrerà referent al projecte de Mancomunitats y diu que'l senyor Canalejas ha mantingut sempre la tendencia centralisadora, creyent que tot lo que obeeix a descentralisació enclou un atach y un perill pera la unitat de la patria. Per lo tant avuy no té autoritat, moralment, pera mantenir aqueix projecte, perque ha d'aparèixer com un renegat de sos antecedents y significació.

Per això també's veurà perplexe pera contestar al discurs eloqüentíssim del senyor Alcalà Zamora.

Y acaba dient que no cab sinó que'l partit lliberal, ab la seva plana major y el seu estat plà, se converteixi a la nova fè del senyor Canalejas o deixi aquest la quefatura del Govern.

Queda altra solució: que'l senyor Canalejas rectifiqui novament y llensi per la borda la lley de Mancomunitats.

De tot el creyem capaç y mentres no's demostri lo contrari tampoch posem en dubte que's negui a votar lo que ell vulgui la majoría que fins ara mansament l'ha seguit.

"El Mundo"

«El Mundo» insisteix en aconsellar al senyor Canalejas que no desmayi en aquesta qüestió de les Mancomunitats y lamenta que tota vegada que s'ha decidit el quefe del Govern a fer obra lliberal siguin els propis lliberals els que li fassin l'oposició.

¡Quin contrast més significatiu!—diu—: d'una part el senyor Alcalà Zamora, jove, impetuós, cridat a ser portaveu de les idees noves, defensant ruinoses antigualles administratives en nom de la patria; del altre cantó un lliberal de la vella guardia, el senyor Sala, que may fou catalanista, posant l'autoritat de la seva llarga historia lliberal al servey del progrés administratiu.

Allà la joventut defensant antigalles manades arreconar per nocives; aquí la experiencia dels anys posada al servey d'un ideal patri que pugna per donar vida a lo que mor aixafat per una mala traducció extrangera.

Y alguns representants andalusos, els que més deuríen anhelar per la seva terra un regisme que la propulsés enérgicament pel camí de la prosperitat, aplaudint, en nom del lliberalisme, els llamps que'l senyor Alcalà Zamora llensava contra la primera gran obra lliberal del senyor Canalejas.

¡Quina amargura! ¡Quina angunia!

El "Diario Universal"

El «Diario Universal» diu que es una ventatja que'l debat de Mancomunitats hagi comensat animadament perque de la discusió surt la llum y serà pera esvair errors y arribar a la completa comprensió del assumpte.

Elogia el discurs del senyor Alcalà Zamora en quant a la forma; en quant al fons diu que va censurar pecats no existents, y afegeix:

Confiem molt, en efecte, en que la resposta del senyor Canalejas desvaneixerà moltes de les afirmacions fetes ahir per nostre eloqüentíssim amich, y esperem que ell y els que com ell pensen seràn els primers convensuts.

No volem negar, en efecte, que'ls senyors Alcalà Zamora y Soldevila no son els únichs diputats de la majoría contraris al projecte, però estem segurs de que tots ells escoltaràn ab molta atenció la resposta que'l Govern doni als que ja han parlat, y esperem que'l Govern tindrà rahons suficients pera convèncels a tots.

"España Libre"

«España Libre» diu que'l projecte de Mancomunitats no'ls fou ofert als catalans bèlicosos ni sisquera als demandants.

El projecte respòn a les necessitats del córrer progressiu dels temps actuals.

Es pera les regions una aspiració llegítima y perfectament definida y si en el camí s'han entravessat les conjures y les ambicions dels polítichs pera utilisarlo com piqueta contra'l Govern, allavors quedarà justificada la protesta y adhuc la violencia dels defraudats.

"España Nueva"

«España Nueva» també s'ocupa en el seu article de fons d'aquest projecte, y s'expressa aixís:

La situació es aquesta: el quefe del Govern ha declarat qüestió de Gabinet el projecte de Mancomunitats; la majoría ha aplaudit reiteradament a un diputat de la majoría com ells y que en nom de les idees lliberals del partit y de la propia majoría s'oposa a l'aprovació del projecte.

¿Què falta? la votació.

Aquests dos dies de festa pot invertirlos el senyor Canalejas en buscar la fòrmula d'arranjament abans d'arribar a la votació.

Li ha de ser molt difícil trobarla, però encara que la trobés sería tart.

Ahir va caure de la presidencia del Consell, llensat per sos propis correligionaris que encara se pregunten per quines causes, a quins mòvils, ab quins fins, ha presentat ara davant de les Cambres aquest desditxat projecte sabent que anava a ser el punt inicial de la seva caiguda.

"El Radical"

«El Radical» diu:

Tot lo que va passar ahir en el Congrés estava previst.

S'ha aprofitat el debat de Mancomunitats com podía haverse aprofitat els presupostos o lo de Canarias pera arribar les dues parts polítiques contractants a un codiciat desenllàs.

Per ara ens limitem a seguir el curs dels successos, y quan hagi tingut lloch el desenllàs formularem deduccions.

Estima que l'actual situació den Canalejas es idèntica a la del senyor Villaverde hores abans de morir políticament a mans del senyor Maura.

Es clar que no's pot suposar al senyor Canalejas víctima d'un equivocat criteri. Ell ho té descomptat y no ha dubtat en llansarse per un camí que igual pot conduirlo al desastre que a la consolidació de la quefatura màxima.

Arribar fins a les propies posicions en que està encastellat l'enemich y reptarlo de cara, desconeixent la seva calitat y quantitat, es un acte de valor que, mori o venci en la demanda, l'absol de passades debilitats.

Sobre'l viatge den Sala

«El Mundo» dóna compte del viatge del senyor Sala a la Granja en els següents termes:

«Ha marxat a la Granja el diputat a Corts de la majoría y individuu de la comissió que ha donat dictamen sobre el projecte de Mancomunitats don Alfons Sala.

Se suposa que ha anat a veure al Rey pera exposarli que essent amant de la unitat nacional ha firmat el dictamen y defensa'l projecte per entendre que no hi hà en ell res que pugui desunir a les regions espanyoles y servir de pretext pera sospitar que'l dictamen de la comissió sigui un perill pera l'unitat de la patria».

El "Heraldo"

L'«Heraldo» diu:

En la hipòtesis de la confiança de la Corona, el senyor Canalejas obtindrà passat demà un èxit ressonant.

La majoría ovacionarà al senyor Canalejas, quan menys per esperit de conservació y pera desfer l'efecte del discurs de don Nicet; la exaltació del patriotisme cedirà un xich davant del tràgich espectre de la mort y com orador grandiloqüent no cal dir que'l president del Consell lograrà restaurar la disciplina heterogenia de la seva colla; y ¡adéu solució Weyler! que res havía de pacificar, igualment ¡adéu solució Romanones! que ab la obligada presencia de don Nicet en el ministeri podría determinar a Catalunya efectes de cantàrida.

A votar les Mancomunitats en el Congrés y a disfrutar de les imperioses vacacions, y pel novembre vinent, ab l'aprovació dels presupostos y terminades les negociacions ab Fransa, facilitar el camí als conservadors.

Aquest es el calendari.

Dúes opinions Per dir quelcom

Deya el senyor Gonzalez Besada: —El projecte va nèixer mort: aquest soberbi discurs ha acabat d'enterrarlo.

Y deya el senyor Vazquez Mella:—Això de les mancomunitats es una oligarquía burgesa. Se va discutir al senyor Maura per establir la Mancomunitat. ¿Còm no repugna aquest projecte? El regionalisme està contingut en el credo tradicionalista y arrenca de baix a dalt, sense ombres d'anti-espanyolisme. El discurs de l'Alcalà no es de doctrina, però es un discurs formidable.

Paraules atribuides an en Cambó

Quasi tots els periòdichs atribueixen al senyor Cambó les següents paraules dirigides al general Weyler:

—Mon general, rebi V. la meva enhorabona, perque va vostè a ser president del Consell de ministres; però preparis a governar ab suspensió de garantíes en tot Catalunya.

Nosaltres vàrem veure anit al senyor Cambó y al general Weyler al Congrés, però no vàrem veure que parlessin.

Varies persones de l'amistat d'abdós senyors a les qui hem preguntat ens han dit que elles no han sentit semblants paraules.

Manifestacions tranquilisadores.

Les breus manifestacions fetes pel senyor Canalejas als periodistes, al tornar de la Granja, han tranquilisat un xich els ànims.

El senyor Canalejas se mostrava molt satisfet de la seva entrevista ab el Rey. Comptant ab la confiança de la Corona, el senyor Canalejas espera la sessió del dilluns pera aclarir l'incògnita de la majoría.

Els conservadors deyen a última hora que es evident que'l plet plantejat no pot ser resolt per la Corona, entre altres rahons perque això equivaldría a inclinarse del costat dels contraris de les Mancomunitats, es a dir, posarse en contra d'una regió.

Consell de ministres

A les 10'5 han començat a arribar els ministres al Consell, essent el senyor Villanueva el primer.

Interrogat per nosaltres ha dit que portava dos expedients sense importancia, un sobre un camí vehinal y un altre pera treure a concurs la extracció dels restes del barco «Cabo Palos», y que'l dilluns, a les 6'45, marxa ab el Rey a Palencia y Villalón, tornant a la tarda.

El senyor Barroso no ha dit rès.

El senyor Navarro Reverter ha manifestat.—Vinch de Isidre, del meu llogaret, pera tornar al meu llogaret.

El ministre de Marina rès.

El senyor Canalejas es el que ha estat més explícit. Ha dit que venía molt satisfet de la seva entrevista ab el Rey.

Ha afegit que rebi grans proves d'amistat de totes parts y de persones que representen molt, sobre tot de la majoría.

Veurem lo que passarà demà passat. Si fos derrotat immediatament plantejaría la qüestió de confiansa.

He suplicat al senyor Montero Ríos que aplaci el seu viatge per si la seva presencia fos necessaria.

El senyor Alba, que ha arribat al entrar el senyor Canalejas, ha dit en tò humorístich:—Passa ab això lo que en les corregudes ahont s'augura molt «hule» y després no surt enganxat ni un mono-sabi.

El senyor García Prieto ha dit que ha conferencia ab M. Geoffray, redactant alguns articles del tractat, sense importancia.

El ministre de la Guerra ha manifestat que no portava rès, y que a Melilla no ocorria novetat.

A les dotze de la nit ha acabat el Consell.

El senyor Barroso ha manifestat que'l senyor Canalejas havía donat compte de la seva entrevista ab el Rey.

El Govern se presentarà el dilluns a les Corts. Després del resultat de la sessió el Govern obrarà en conseqüencia.

El general Luque ha menifestat que segueixen presentantse kabilenys de Beni-Urriaguel.

En el Consell s'han resolt els expedients a que s'han referit els ministres a la entrada.

La restauració del monastir de Sant Joan de les Abadeses

La Junta constituída a Barcelona pera la restauració d'aquell Monastir ens prega que fem remarcar que'l Sant Pare s'ha dignat beneir d'una manera especial als qui contribueixin en les obres de la restauració. Això demostra que S. S. se preocupa d'aquest temple al que califica de Santuari Eucarístich perque hostatja el Santíssim Misteri, la «Joya de Catalunya», segons entusiàsticament proclamà'l senyor Bisbe de nostra diòcesis.

***

Entre'ls que darrerament s'han inscrit pera contribuir a tal restauració hi figuren: don Francisco Romaní Puigdengoles, 50 pessetes; don Alfred Gaza, 15; donya Joaquima Satorras viuda de Bellapart, 250; doctor don Pere Pons, 10; Junta Directiva del Ilustre Colegi Notarial de Barcelona, 100; doctor don Pau Costa, 25; un excursionista, 5, y M. R., 60 pessetes anyals.

Els qui desitgin suscriures poden dirigirse al M. I. senyor canonge penitencier doctor don Joan Ballester, o a don Agustí Manaut, a casa dels senyors Taberner, Carles Tolrà y Manaut.

***

En l'Academia de la Joventut Catòlica, Cucurulla, 9, principal, y en l'acreditada llibrería de don Joan Rosals, Portaferrissa, 30, venen a 2 rals unes monografíes de Sant Joan de les Abadeses que no's pogueren posar en venda'l día de la Romería pel poch temps de que va disposarse.

El benefici d'aital venda s'aplicarà també a les obres de la restauració.

MAGATZEMS
DE
JOSEPH MASFERRER ARAÑÓ
LUDOVICO PIO, 5 y 7
Entre Trafalgar é Yglesia de S. Pere
Extens assortit en
CRISTALLERIA
PISA
PORCELLANA
ARTICLES DE METALL
OBJECTES DE FANTASIA
VENDES A LA MENUDA
EN ELS MATEIXOS MAGATZEMS
TELEFON 1425
PREUS ECONOMICS

Negociém Valors y Cupons
Fills de F. Mas Sardà, Rbla. Centre, 20.

Moviment de trens a Catalunya. - Juny de 1912

Línia de Barcelona, Reus y Madrid

ASCENDENTS

	Exprés 1.ª y 3.ª	Correu	Omns.	Mixte.	Exprés Luxe
Barcelona	8'17	9'30	12'30	15'46	19'46
Passeig de Gracia	8'28	9'42	13'03	15'59	19'57
Vilanova	—	11'05	14'30	17'47	—
Sant Vicens	9'45	11'40	15'05	18'27	21'16
Roda	—	11'56	15'25	18'51	—
Reus	10'43	13'26	16'28	20'25	23'09
Mora	11'58	15'09	—	23'39	23'23
Saragossa	16'00	21'05	—	7'30	3'25
Madrid	23'35	7'45	—	21'20	11'00

DESCENDENTS

	Correu	Mixte.	Exprés 1.ª y 3.ª	Exprés Luxe	Correu
Madrid	—	7'00	8'50	18'00	19'45
Saragossa	—	21'37	16'09	1'45	6'45
Mora	—	6'03	20'07	5'42	12'25
Reus	4'37	8'37	21'22	6'56	14'19
Roda	5'44	10'05	—	—	15'19
Sant Vicens	6'07	10'45	22'17	7'46	15'38
Vilanova	p. Vilf.ª	11'29	—	—	16'13
Passeig de Gracia	9'21	13'20	23'25	8'59	17'31
Barcelona	9'34	13'35	23'36	9'10	17'44

A més, surt de Barcelona un tren, mixte, a les 5'08 que, passant per Vilafranca, arriba a Reus, a les 9'20, y de Reus surt un tren lleuger, a les 17'34, que, passant per Vilafranca, arriba a Barcelona a les 22'00.

Línia de Granollers a Girona y França

ASCENDENTS

	Omn.	Lleu.	Exp. Luxe	Mixt.	Correu.	Lleu.	Exp. 1ª y 3ª
Barcelona	5'00	7'21	9'40	12'13	13'30	17'15	18'46
Clot	5'10	7'31	—	12'24	13'40	17'24	—
Granollers	6'11	8'32	—	13'33	14'45	18'21	—
Empalme	7'42	9'46	11'12	15'10	16'17	19'40	20'23
Girona	8'45	10'37	11'48	16'13	17'44	20'29	20'57
Flassà	9'17	—	12'08	16'47	18'19	—	21'16
Figueres	10'13	—	12'40	17'47	19'25	—	21'48
Port-Bou	11'05	—	13'12	18'40	20'20	—	22'19

DESCENDENTS

	Exp. 1ª y 3ª	Correu.	Lleu.	Omn.	Exp. Luxe	Lleu.	Mixt.
Port-Bou	4'10	4'15	—	12'22	15'41	—	14'33
Figueres	4'44	5'10	—	13'22	16'14	—	15'34
Flassà	5'16	6'03	—	14'20	16'48	—	16'56
Girona	5'41	6'40	5'50	15'00	17'15	11'12	17'40
Empalme	6'14	7'38	6'40	16'10	17'56	12'08	18'53
Granollers	7'13	9'22	8'01	17'48	—	13'31	20'34
Clot	—	10'20	8'48	18'45	—	14'17	21'29
Barcelona	7'53	10'30	8'57	18'55	19'26	14'26	21'39

Línia de Mollerusa a Balaguer

ASCENDENTS

			(1)
Mollerusa	7'45	15'00	20'30
Balaguer	9'02	16'17	21'30

DESCENDENTS

	(2)		
Balaguer	6'00	11'15	18'30
Mollerusa	7'00	12'32	19'49

(1) Dilluns, dimecres y divendres.
(2) Dimars, dijous y dissaptes.

Línia de Girona a Sant Feliu de Guixols

ASCENDENTS

Girona	7'05	9'10	20'40	15'25	17'30
Llagostera	8'08	10'08	21'32	16'28	18'25
Sant Feliu	9'00	11'00	22'15	17'20	19'15

DESCENDENTS

Sant Feliu	4'25	6'25	12'45	14'50	17'30
Llagostera	5'22	7'26	13'42	15'51	18'27
Girona	6'16	8'20	14'35	16'45	19'20

Línia de Mollet a Caldes de Montbuy

ASCENDENTS

Mollet	6'13		10'13	14'47	19'46
Caldes	6'45		10'45	15'19	20'18

DESCENDENTS

Caldes	4'50	8'01		13'02	17'50
Mollet	5'22	8'33		13'34	18'31

Línia de Barcelona a Lleyda y Saragossa

ASCENDENTS

	Mixt.	Ràpit	Corr.	Mixt.	Exp.	Tran	Tran	Tran
Barcelona	7'15		18'40	14'16	8'22	9'48	17'33	6'25
Sabadell	8'09		19'29	15'09	9'03	10'39	18'20	7'15
Terrassa	8'32		19'51	15'31	9'23	11'00	18'41	7'35
Monistrol	9'12		20'28	16'11	9'53	11'36	19'13	8'13
Manresa	9'36		20'49	16'37	10'16	12'01	19'35	8'38
Mollerusa	13'07		23'57	20'15	—	—	—	—
Lleyda	14'08		0'28	20'51	—	—	—	—
Saragossa	20'20		5'55	—	—	—	—	—

DESCENDENTS

	Mixt.	Corr.	Ràpit	Mixt.	Tran	Exp.	Tran	Tran
Saragossa	7'10	20'33		—	—	—	—	—
Lleyda	13'14	1'36		6'45	—	—	—	—
Mollerusa	14'25	2'23		7'23	—	—	—	—
Manresa	17'53	5'18		11'03	13'26	16'06	19'48	8'46
Monistrol	18'32	5'48		11'35	13'39	16'30	20'27	9'13
Terrassa	19'18	6'30		12'19	14'36	17'07	21'11	9'58
Sabadell	19'39	6'49		12'38	14'53	17'20	21'33	10'14
Barcelona	20'30	7'37		13'28	15'43	18'01	22'28	11'04

A més surten de Barcelona, altres sis trens-tranvíes a les 4'34 (que arriba a Manresa a les 7'05)—11'46—13'16—16'16—19'23 y 20'36, y arriben a Terrassa respectivament a les 5'35—12'47—14'17—17'17—20'35 y 21'37.

A més, de Terrassa surten cinch trens-tranvíes, a les 6'06—9'06—13'30—15'51 y 18'36, que arriben respectivament a Barcelona a les 7'03—10'03—14'27—16'48 y 19'33.

Línia de Tarragona a Reus y Lleida

ASCENDENTS

	Correu —	Mixte —	Mer. 2.ª y 3.ª	Mer. 3.ª
Tarragona	7'35	19'40	16'09	—
Reus	8'22	20'46	17'15	13'43
Picamoixons	9'14	21'49	18'43	15'07
Montblanch	9'39	22'20	19'38	16'09
Vimbodí	10'03	22'49	20'21	—
Lleyda	11'24	0'22	22'45	—

DESCENDENTS

	Mixte —	Correu —	Mer. (a)	Mer. (a)
Lleyda	5'30	15'00	6'00	—
Vimbodí	7'56	16'21	10'12	—
Montblanch	8'32	16'56	11'38	17'47
Picamoixons	9'10	17'26	12'43	18'36
Reus	10'01	18'08	14'30	20'20
Tarragona	10'35	18'37	15'15	21'04

A més surt un tren de Tarragona a les 12'11 que arriba a Reus a les 12'33, y de Reus ne surt un a les 7'36 que arriba a Tarragona, a les 8'15.

Línia de Barcelona a Tarragona y Valencia

ASCENDENTS

	Mixte —	Exprés 1.ª y 3.ª	Lleug. —	Correu
Barcelona	5'20	8'40	9'00	20'01
Passeig de Gracia	5'33	8'53	9'13	20'14
Vilanova	7'09	9'54	—	21'41
Sant Vicens	7'53	10'18	11'42	22'19
Tarragona	9'00	10'51	12'16	23'30
Tortosa	11'56	13'00	—	2'04
Castelló de la Plana	17'25	15'56	—	6'00
Valencia	20'20	17'40	—	8'30

DESCENDENTS

	Lleug. —	Mixte —	Exprés 1.ª y 3.ª	Correu
Valencia	—	7'20	9'08	19'50
Castelló de la Plana	—	10'18	10'55	22'24
Tortosa	—	15'45	14'11	1'58
Tarragona	14'51	19'36	16'25	5'10
Sant Vicens	15'35	20'38	16'58	6'00
Vilanova	—	21'08	17'17	6'38
Passeig de Gracia	17'50	22'38	18'11	8'08
Barcelona	18'10	22'50	18'22	8'20

A més, surt un tren lleuger de Tarragona, a les 7'34, arribant a Barcelona a les 11'28.

Línia de Manresa a Berga

ASCENDENTS

Manresa	5'25	8'30	10'26	12'55	17'09
Olvan (Berga)	8'54	12'10	13'39	16'18	20'30
Guardiola	10'15	13'35	14'45	17'36	21'47

DESCENDENTS

Guardiola	3'50	5'35	11'36	12'50	16'05
Olvan (Berga)	5'13	7'01	12'52	14'39	17'34
Manresa	8'28	10'47	15'51	17'37	20'55

Línia de Cremallera de Monistrol a Montserrat

ASCENDENTS

	(a)				
Barcelona	4'34	6'25	8'22	9'48	14'16
Monistrol	6'40	8'22	10'00	11'45	16'35
Montserrat	7'40	9'22	11'00	12'45	17'36

DESCENDENTS

	(a)				
Montserrat	5'22	8'07	10'22	15'07	17'12
Monistrol	6'20	9'02	11'20	16'05	18'10
Barcelona	8'37	11'04	13'28	18'01	20'30

(a) Aquest tren circularà solament els dies 7, 14, 21, 25 y 28 de juliol. — 4, 11, 15, 18 y 25 d'agost, y 1, 8, 15 y 22 de setembre.

Concurs fotogràfich

Constituit el jurat del Concurs Fotogràfich del Festival organitzat pel Círcol del Liceu, compost pels senyors don Salvador de Negrevernis, don Modest Urgell, don Lluís Martí de Olivares y don Joseph Baltà de Cebà, examinaren les fotografies presentades, emetent el següent fallo:

Primer tema: «Escenas militares de la Misa de campaña». — Premi: Un objecte d'art de la casa E. Schilling, otorgat al lema «Barcelona», autor D. S. Jordi Vidal.

Segon tema: «Escenas de la suelta de palomas». — Primer premi: Medalla de categoría d'or y diploma d'honor de la Royal Societat Colombòfila de Catalunya, otorgada al lema «Las mejores aviadoras»; autor, don Joseph Escardó.

Segon premi: No s'adjudica.

Tercer premi: No s'adjudica.

Tercer tema: «Escenas relativas á los diferentes festejos que se celebren». — Primer premi: Un objecte d'art de la Reial Associació de Caçadors, otorgat al lema «Fiesta agradable»; autor, don A. Milà Martí.

Segon premi: No s'adjudica.

Tercer premi: Un estoitx contenint una ploma estilogràfica de la casa Vila y Vital, otorgat a don Francisco Arman.

Quart tema: Desert.

Quint tema: Desert.

Sisé tema: «A la mejor y más completa colección de fotografías que dé idea más completa de la fiesta». — Un objecte d'art del Círcol del Liceu, otorgat al lema «Barcelona»; autor, D. S. Jordi Vidal.

Sèptim tema: «A la mejor colección de celajes». — Copa del Círcol Artístich, otorgada al lema «Montserrat»; autor, D. S. Jordi Vidal.

Octau tema: Desert.

Concurs nocturn. — Primer premi: Una cambra fotogràfica Markus, dels magatzems «El Siglo», otorgada al lema «Magnesium»; autor, D. S. Jordi Vidal.

Segon y tercer: No s'adjudiquen.

De Societat

Dimecres, a l'iglesia de Bethlem, va contraure matrimoni el jove industrial don Joaquim Modolell, ab la bella senyoreta Mercè Marsal. Van apadrinarlos respectivament, els comerciants, don Francisco Plà y don August Izaguirre y el conegut metge D. E. Sànchez Comendador, don Joan de Vilar y don Joan Planas.

Beneí la unió el reverent doctor don Joan Valiente, de Madrid, assessor del Vicariat general castrense, el qual, després de la missa, va pronunciar una hermosa y sentida plàtica. Els assistents foren obsequiats ab un luch en el «Mundial Palace».

Desitgem als nuvis moltes felicitats.

Anuncis oficials

Casino Mercantil

En el sorteig verificat avuy, pera la amortisació de dúes cèdules hipotecaries d'aquest Casino, emissió de 1883, han resultat amortisades les senyalades ab els números 150 y 1,116. El pago de dites cèdules se verificarà per la caixa del Casino, desde primer de juliol pròxim, tots els díes feiners, de deu a dotze, ab deducció del 3'30 per 100 sobre la prima de amortisació.—Barcelona 25 de juny de 1912. —P. A. de la J. D.—El vocal-secretari, R. Suriñach Senties.

Banch Hispà Colonial

Desde'l día primer de juliol pròxim, de nou a dos quarts de dotze del matí, se pagaràn per aquest Banch els cupons y títuls amortisats del Deute emissions 1903, 1904 y 1905, series A, B y C, emissió de 1906; series de 1907 y 1910, y bonos de la Reforma, emissió de 1906.—Barcelona 28 de juny de 1912.—El vis-gerent, Pere Y. de Sotolongo.

Carbons de Berga S. A.

El cupó núm. 5, que venç en primer de juliol pròxim, de les obligacions emeses per aquesta Societat, se pagarà tots els díes feiners en les oficines del Sindicat de l'Associació de Banquers de Barcelona, carrer Fernando, 34, principal, desde les deu a la una dels díes 1 al 10 de juliol pròxim inclusiu, y, passada aquesta data, tots els dijous feiners, de quatre a sis de la tarda.

Barcelona a 18 de juny de 1912.—El gerent, Joseph E. de Olano.

Abans d'anar a l'extranger prengui V. de 30 - 60 lliçons en **THE BERLITZ SCHOOL** y V. s'evitarà no pochs mals-de-cap
325 Sucursals. PELAYO, 58. - BARCELONA Lliçó de prova gratis.
Secció especial pera traduccions (completes, en precis o orals). - Contracte pera la correspondencia extrangera de cases de comerç

Gran Balneari Villa Engracia de Espluga de Francolí
AIGUA FERRO-MANGANOSA cura l'anemia, clorosis, debilitat general, dispepsies atòniques, facilita'l desenrotllo de les jovenetes, etc. Maravellosa pera'ls convalescents y neurasténichs. XALETS amoblats de tots preus. Se lloguen tot l'any y per temporades. Hotel Villa Engracia de primer ordre. Llum eléctrica en l'Hotel y en els xalets. Servey d'automóvils. Nova carretera. Servey oficial de correspondencia ab el F.-C. del Nort. — Pera informes del Establiment, lloguer de xalets y estancies, al Hotel, dirigirse a Barcelona, carrer Bruch, 114, pral., 2.ª (x. Valencia)

Avisos

Senyoretes normalistes
Ràpida preparació pels exàmens de Stbre.
COLEGI MONT D'OR
Carrer Valencia, 245, entre Passeig de Gracia y Rambla de Catalunya

Lloguers

PIANOS y armoniums de lloguer, desde 8 ptes. al mes. C. Bieger, Bruch, 78. Ex-afinador y reparador de la casa Erard de Paris

GRAN MAGATZEM pera llogar, entre Trafalgar y Ronda.—Rahó: Més Alt de Sant Pere, núm. 53, portería.

Piera: Casa pera llogar, ab aigua viva, jardí y hort. Rahó: Joan Guixá, carrer Sant Bonifaci, número 70.

XALET a Ripoll, amoblat, rodejat d'hort y jardí.—Rahó: Ample, núm. 23, Vidal.

Cardedeu torra pera llogar, amoblada, bany y gas. — Rahó: Carrer de Claris, núm. 74, magatzem.

Vendes

MOBLES DE A. DIRAT - Exposició permanent. - DORMITORIS - SALONS MENJADORS, DESPATXOS, & Especialitat en els d'estil anglès. Mendizábal, 26 y 30, y St. Pau, 50, 52, 54

A PLASSOS MOBLES SILLERIES LAMPARES, etc. — Sant Pau, núm. 54.

Bombes pera aigua, vins y olis; les famoses KUTT de quàdruple efecte, desde 20 a 125 pessetes. Se venen garantides. Barbarà, n.º 16.

Fàbrica de panyos y novetats. Drils, Alpaques, Forreria y Panes, de VALENTI SOLER. Tots els dilluns venda de trossos y caps de peça, Fernando, 32 y Avinyó, 7, ent.

Ocasió Per divisió de bens se ven una casa en lloch cèntrich del Ensanxe. Lliure de censos y dominis. Valor 12.000 duros. Renda el sis per cent net, garantit. El mateix propietari informarà de 5 a 7, a casa Hostench, Passatge Escudellers, núm. 3, pral.

A PLASSOS O AL COMPTAT Mobles, silleries, màquines de cusir, rellotges y trajos, HOSPITAL, n.º 101

PIANO Chassaigne, a plaços de 5 dros. mensuals. Aribau, 18, entl., 1.ª

ULTIMS DIES
MOBILIARI: Sols per 3 dies el ven familia distingida per ruptura d'enllàs y ausentarse a l'Argentina. Dormitori imperi superior, altre dormitori. — Soperb saló modern, menjador caoba, despatx sala piano, sala de rebre, cortinatges, làmpares, alfombres y caixa de caudals.—Corts, núm. 671, primer, segona. (Xanfla Bruch).

Edifici fàbrica ab caldera y màquina vapor, pera vendre o arrendar. Carretera de Mataró, 554.— Visible de 3 a 5.

OPORTUNITAT:
Casa Ensanxe, de 4 balcons, fatxada y galeries a sol, a peu de tranvía, composta de 2 magatzems y 5 pisos dobles y bona superficie, se ven, al 5 per 100 net. Valor: 27 mil duros.—R. Sobradiel, 1.er, 2.ª; de 11 a 1.

Terrenos 1.700 metres edificables ab fatxada a la Carretera de Mataró, a pessetes 19'66 el metre (75 cèts. pam).—Rahó: El número 554.

Pera salts d'aigua
Turbina hidràulica pera vendre.—Informarà: Don Joseph Segarra y C.ª, Consell de Cent, núms. 606 y 607, tocant a Dos de Maig.

Piano creuat de saló y estudi a preu molt limitat. Carrer de Santa Llucia, núm. 3, primer pis.

Anuncis

Més de 4000 persones poden justificar avuy la perfecció ab que aquesta casa fà l'examen de la vista pera l'aplicació de lentes o ulleres. Si vosté té alguna dificultat als òrguens visuals, vagi totseguit a
La Optica Medical
ahont, ab aparells matemàtichs, se li dirà si deu o no portar lentes; essent aquesta operació complètament
GRATIS
Fabricació de cristalls y montures de totes classes, segons prescripció dels senyors oculistes. Venda econòmica de binocles prismàtichs y altres classes, sempre dels més avensats sistemes, y tot lo que a la òptica se refereix.
Boquería, 22-cantó Raurich

¡HERPÈTICHS!
No oblideu que'l SOFRE LIQUIT del doctor Terradas depura la sanch viciada y es més eficaç que les millors aigües sulfuroses dels manantials. En les *dermatosis* més rebeldes, actuant ab la POMADA del mateix, executa curacions admirables. En farmacies. Al engròs: Pérez Martín y Companyía, Alcalá, 7, Madrid; J. Rodés, Notariat, 3 y 5. - Barcelona.

EMPRESA DE POMPES FÚNEBRES
LA EGIPCIA
Societat Anónima
La més important d'Espanya, 30 sucursals ab telèfon. Central, Pelayo, 44, telèf. 1113. - Economía veritat en els preus degut a la fabricació dels gèneros y adornos propietat de la casa
Important: LA EGIPCIA és l'única funeraria que posseix Cambra de Desinfecció, no servint cap artefacte sense que sigui préviament desinfectat.—NOTA: Esmerat y ràpit servey tant en la capital com fora d'ella.

Eslfaro lamarca adjunta
Aceite Acústico del Dr. G. Schmidt cura pronta y radicalmente Sordera, Ruidos en el Oido, Derrame de Materia y Dureza del Oido por crónicos que sean. Precio del Frasco Pts. 4'50
FARMACIA VIUDA DE S. ALSINA BARCELONA, PASAJE CRÉDITO 4.

Gelatina de Carn de Gallina
Aliment poderós pera les persones delicades
Pot de cristall, 2 ptes.
E. Martignolé, Escudellers, 10

Medicaments
químicament purs, específichs farmacèutichs y aigües minerals, se reben directament dels punts d'origen. FARMACIA DE BOTTA Y BALTÀ, Rambla Catalunya, número 1, cantonada Ronda Universitat.

CURA SEGURA Y AVIAT DE LA
Anemia y Clorosis
EL LICOR LAPRADE
és el millor dels ferruginosos, no ennegreix les dents y no causa estrenyiment. Dipòsit a totes les farmacies.—Colling & C.ª, Paris.

AIGUA RISSADORA
Fi de Sigle M. P.
PATENT D'INVENCIÓ PER 20 ANYS

Dona al cabell una ondulació natural y graciosa, evita sa caiguda, el fà créixer deixantlo suau y sedós com cap altre preparat.
Es vènen totes les perfumeríes y drogueríes.

6 - REGOMIR - 6

Ulleres y Lentes
de cristall de roca, a 5 ptes.; montures d'or a 18 y 20 ptes.; binocles de nacre model de fantasía, pera teatre, a 20 ptes.; baròmetres, a 10 ptes.
Grans rebaixes de preus
Antiga Casa Corrons, Ll. Pons, successor.
6 - REGOMIR - 6

Torelló Antiga estació d'estiueig
Vila de 3,850 habitants, 480 metres d'altura, al N. de la Plana de Vich, aiguabarreig dels rius Ter y Ges, a 86 kilòmetres de Barcelona.—F.-C. de Sant Joan de les Abadeses. Telèfon per Vich, La Garriga y Barcelona. Gran lluminaria eléctrica pública y particular. Policía urbana atesa. Suprimida la mendicitat pública. Clima sech y atemperat.
Bons hotel, fonda y restaurant. Pisos particulars amoblats independents disponibles.
FONT SANTA D'AIGUES SULFUROSES Y FERRUGINOSES ab espayós balneari a 3 kilòmetres de carretera. Abundoses y pintoresques fonts y passeigs. Centre d'excursions a Orís, Bellmunt, Castell de Torelló, Cabrera, Sant Pere de Casserres, La Gleva, Munts, etc. Panorames naturals de soperba bellesa.—Complet servey de carruatges.
Pera habitacions y demés detalls, dirigirse a la Junta del Foment Local y Atracció de Forasters.—TORELLÓ.

Colegi Ibérich - Lauria, 49
30 juny FESTIVAL DE GIMNASIA, 5 tarda, professor Sr. Arias
Primer de juliol. Clausura Exposició de TREBALLS ESCOLARS.
Dia 2 de juliol. Continuarà la 1.ª Ensenyança y preparació pera Institut.
Pensionat y conferencies. — Honoraris convenients

Sidral Teixidó
(NOM PATENTAT)
Es el millor refresch
¿Voléu apagar la set? ¿Voléu menjar a gust? ¿Voléu pair bé? Preneu SIDRAL.—Es refrescant, aperitiu, digestiu, anti-vomitiu y desinfectant del tubu gastro-intestinal. —Per la seva puresa y efectes, supera a totes les magnesies extrangeres.—Indispensable als estudiants, viatjants y excursionistes.
De venda a les principals droguerfes y comestibles.
DIPÒSITS: LABORATORI TEIXIDÓ, Viladomat, núm. 48, y Manso, 61.

PANTALEONI H.nos
GRANDES ALMACENES
ESCUDILLERS 66. -Sastrería- R.ta CANALETAS 11. (SASTRERIA MODELO)
Desde'l 1.er al 31 juliol
Per Fi de Temporada regirà la notable rebaixa del 20 per 100 sobre'ls preus actuals en totes les seccions de la Casa.
Veritables ocasions en Trajos de Llanilles, Meltons, Cheviots, Estams, Gergues, Armurs, en colors Novetat, Blaus y Negres. — Corte últim figurí.
Preus excepcionals en la secció de Drils, Fils y Alpaques. Trajos, Americanes, Guerreres, Caçadores, Pantalons y Guarda-pols pera senyor y senyora. — Trajos-Jaqueta en Alpaca y Drils propis pera Cambrers.
Pera Nens de 2 a 14 anys (especialitat de la Casa). Trajos gran fantasía, Guarda-marina, Marinera anglesa, Marinera japonesa, Caçadors, forma Princep, forma Alemanya, forma París, etc., etc., en Llanes, Estams y Gergues, en colors y blaus, Alpaca blanca, Dril-seda blanch y Drils Novetat. — Barrets de palla y Gorres de moda.
Secció especial a mida. - Preus sense competencia
Escudellers, 66, y Rbla. Canaletes, 11 (Sastrería Modelo)

Vall de Ribes
Hotel La Corba
Obert del primer de juliol a 15 de setembre
Servey de Fonda y restaurant a càrrech del mateix propietari. Pisos de moderna construcció, convenientment amoblats.
A la estació de Ripoll, a l'arribada de tots els trens, se trobarà'l cotxe del Hotel.—Donarán més detalls: Antoni Serrat, carrer de Sant Pau, número 37, BARCELONA, y a VICH: Ramón Orriols, Plaça Major, número 12.

Gotes Tonicas Neurosténicas
preparadas per J. Santacana, farmacéutich
Aliment del cervell y remey heròich que no falla pera les malaltíes del sistema cervell-espinada.
Despertan las ganas de menjar, tonifican y vigorisan tot el cos, indispensables als agotats, convalescents, als poch a iriacas, als que fan massa treballs mentals, sufreixen dels mals, desvaneixements, anemia del cap y demés manifestacions neurostèniques.
Farmacia del autor Carretera de Mataró, 163

CALDETES (Catalunya) a 36 ks. de Barcelona, a la platja del mar, 9 trens diaris d'anada y tornada, clima inmillorable tot l'any; establiments de banys de mar y d'aigües minero-medecinals a 37º, recomenades per eminencies médiques; magnífich Casino «Colón», ab bon servey de banys de pila y onada, grandiós y magnífich saló pera Restaurant; Hotel-Restaurant Vidal; gran establiment «Termas de Caldetes» conegut per càn Titus; xalets y còmodes habitacions amoblades per llogar.
Pera informes dirigirse a la Societat FOMENTO.

LLITS DE FERRO
DAURATS Y NIKELATS
SOMMIERS
Gran assortit en articles pera jardí
Balmes, 2

CEREVISINA
Carbónica-Artigues
es la forma de llevat de cervesa més recomenada per totes les eminencies médiques nacionals y extrangeres pera combatre l'estrenyiment, escorbut y les malaltíes del estómach, ronyons, budells, fetge, tumors de la pell, forunculosis, antrax, erisipela, xarrampió, verola, escarlatina, tifus, febres gàstriques y en totes les que necessita la sanch una vigorosa depuració, sense el més petit desgast ni originar noves malaltíes. Pot: 5 pessetes en totes les farmacies. Al engròs: Senyors Uriach, Andreu, Segalá, Viladot y Martí.

CARDÓ
Aigües les més azoades d'Espanya —Curació radical de Bronquitis y Tos.— Aigües arsenicals, curació de les malalties de la pell, brians.—Convalescencies. Aigües alcalines, curen les malalties del ventrell. Clima molt sech. Grans boscos. Situació aillada. Jamay hi ha hagut cap epidemia. Servey hidroteràpich complert.—Restaurant y fonda de 1.ª y 2.ª Se lloguen habitacions amoblades pera families. Telèfon. — Itinerari: De Mora la Nova a Cardó se fa'l viatge ab automòvil, essent preferits els que porten bitllet combinat ab el tren exprés que surt de Barcelona (estació de França), a 8'17 matí y arriba a Mora a 11'45 y a Cardó 13'30. R.: Carme, 25, Colmado.

Fàbrica de Flors, Corones y Plantes
y tot lo que's necessita pera ferles
Antiga Casa.— T. COSTAS.—Palla, 13 y 15 pral.

CATARRO dels NOYS
L'ANTI-CATARRAL BORRONET, es el veritable específich acreditat pera curar en pochs dies la COQUELUCHE y BRONQUITIS y tota mena de tos de les criatures.— Dipòsits: Farmacia del autor: Carders, núm. 41. — Doctor Andreu. — L. Viladot y Rambla de les Flors, número 4.

Els vòmits, coragre, ardors, inapetencies, pesadesa, bilis y dolors del estómach, cintura y esquena, etc., desapareixen la següent dia d'usar el
ESTOMAGO ARTIFICIAL
DE VENDA PER TOTES LES FARMACIES Y DROGUERIES
Desapareixen en tres dies les dispepsies, gastralgies y catarros gástrichs, com ho certifiquen milers de curats.
Refusèu com a falsificades les capses que no portin la firma dels únichs concessionaris a Espanya.
J. Uriach y C.ª — Barcelona

Línia del Litoral

ASCENDENTS

	Mixte	Correu	Omn.	Omn.
Barcelona	4'15	13'10	16'00	18'00
Badalona	4'35	13'29	16'16	—
Mongat	4'41	13'35	16'21	—
Masnou	4'48	13'42	16'27	—
Mataró	5'24	14'15	16'56	18'39
Arenys	5'54	14'40	17'20	19'02
Blanes	6'52	15'32	18'10	19'48
Empalme	7'18	15'56	18'34	20'13

DESCENDENTS

	Omn.	Correu	Omn.	Mixte 2.ª y 3.ª
Empalme	6'17	8'10	16'48	19'38
Blanes	6'45	8'43	17'21	20'11
Arenys	7'30	9'34	18'10	21'01
Mataró	7'54	10'—	18'37	21'30
Masnou	—	10'29	19'06	21'59
Mongat	—	10'36	19'13	22'06
Badalona	—	10'42	19'20	22'14
Barcelona	8'30	11'—	19'38	22'32

A més dels trens indicats, ne surten d'altres de Barcelona
Pera Blanes, a les 8'30—12'05 y 19'00.
» Arenys, » 8'30—10'00—12'05—19'00 y 20.
» Mataró. » 5'45—7'00—8'00—8'30—9'01—10'00—12'05—12'45—15'00—17'30—19'00—20'00 y 21'00.
» Masnou, » 5'45—7'00—8'00—9'01—10'00—11'20—12'05—12'45—15'—17'—17'30—18'40—19'—19'30—20 y 21'00.
» Mongat » 5'45—6'30—7'00—7'30—8'00—9'01—9'31—10'00—10'45—11'20—11'51—12'05—12'45—13'35—14'35—15'00—15'20—16'30—17'00—17'30—18'10—18'40—19'00—19'30—20'00 y 21'00.

A més dels trens indicats, ne surten d'altres pera Barcelona.
De Blanes, a les 13'12 y 16'26.
» Arenys, » 5'31—7'00—11'38—13'56 y 17'15.
» Mataró, » 4'40—5'58—6'55—7'19—8'09—9'00—11'15—11'59—13'55—14'19—16'00—17'36 y 19'30.
» Masnou, » 5'04—6'23—7'19—7'41—8'34—9'24—11'39—12'01—12'24—14'19—14'44—16'24—17'33—18'01—19'34—19'55 y 20'33.
» Mongat, » 5'10—6'29—7'00—7'26—7'50—8'30—8'40—9'30—10'10—11'16—11'45—12'07—12'3—13'05—14'03—14'25—14'50—15'16—15'50—16'39—16'59—17'39—18'07—18'39—19'40—20'01 y 20'39.

Línia de Barcelona a Martorell y Igualada

ASCENDENTS

Barcelona	5'08	7'28	12'35	17'47
Passeig de Gracia	5'20	7'41	12'48	18'00
Martorell	6'25	9'00	13'40	18'48
Capellades	8'03	10'24	15'08	20'18
Igualada	8'31	10'54	15'37	20'48

DESCENDENTS

Igualada	5'54	9'45	11'45	16'34
Capellades	6'30	10'16	12'15	17'01
Martorell	8'08	12'08	13'41	18'26
Passeig de Gracia	9'21	13'03	14'27	19'15
Barcelona	9'34	13'15	14'40	19'28

Línia de Flassá a Palamós

Flassá	6'20	9'40	14'45	17'15
La Bisbal	7'13	10'30	15'43	18'12
Palafrugell	8'12	11'30	16'50	19'12
Palamós	8'45	12'03	17'23	19'45

Palamós	2'45	5'30	11'35	13'55
Palafrugell	3'20	6'10	12'15	14'34
La Bisbal	4'12	7'09	13'15	15'35
Flassá	4'55	7'52	14'00	16'20

Els diumenges surten de Flassá, dos trens, a les 12'20 y 18'35, que arriben a Palamós, a les 14'48 y 21'00, respectivament.
Id. id. id. de Palamós, dos trens, a les 8'15 y 15'30, que arriben a Flassá, a les 11'10 y 17'58, respectivament.

Línia de Girona a Olot

ASCENDENTS

Girona	6'00	9'10	17'48
Anglés	7'05	10'01	18'38
Sant Feliu de Pallarols	8'18	11'08	19'45
Olot	9'10	11'57	20'33

DESCENDENTS

Olot	2'30	4'58	11'09	14'06
Sant Feliu de Pallarols	3'24	5'53	12'09	14'58
Anglés	4'37	7'05	13'25	16'02
Girona	5'30	7'59	14'18	16'51

Sortides diaries d'Olot, a les 3'00—9'30 y 12'30 combinant ab els trens descendents.
Arribades diaries a Olot, a les 11'00—14'15—20'10 y 22'30 dels cotxes, que combinen ab els trens ascendents.
(a) Solament els diumenges y dies festius.

Linia de Sant Joan de les Abadeses

ASCENDENTS

	Correu		Trans.	Mixte	Mixte
Barcelona	7'01		9'36	13'58	18'56
Mollet	7'36		10'08	14'42	19'41
La Garriga	8'30		10'56	15'35	20'32
Vich	9'42		12'00	16'47	21'38
Ripoll	10'58		—	18'12	—
Sant Joan	11'11		—	18'34	—

DESCENDENTS

	Mixte	Correu		Mixte	Trans.
Sant Joan	5'13	15'00		—	—
Ripoll	5'37	15'21		—	—
Vich	6'55	16'43		3'50	12'27
La Garriga	8'04	17'50		4'50	13'33
Mollet	8'53	18'35		5'45	14'16
Barcelona	9'34	19'10		6'28	14'57

Línia de Barcelona a Valls y Picamoixons

ASCENDENTS

	Correu	Lleuger	Lleuger	Lleuger
Barcelona	5'08	12'35	9'00	17'47
Passeig de Gracia	5'20	12'48	9'13	18'00
Vilafranca	7'13	14'27	10'58	19'39
Sant Vicens	7'54	15'05	11'37	20'22
Roda	8'11	15'33	—	20'40
Valls	8'56	16'46	—	21'31
Picamoixons	9'05	16'57	—	21'40

DESCENDENTS

	Lleuger	Correu	Lleuger	Omnibus
Picamoixons	—	9'20	—	17'26
Valls	—	9'45	—	17'50
Roda	—	10'22	—	18'43
Sant Vicens	5'10	10'35	15'35	19'04
Vilafranca	6'30	11'26	16'30	20'03
Passeig de Gracia	7'35	13'03	17'58	21'47
Barcelona	8'08	13'15	18'10	22'00

A més surten de Barcelona tres trens, a les 5'20—12'50 y 18'16 per la línia de Vilanova, que arriben a Sant Vicens, a les 7'41—15'01 y 20'13, respectivament.

A més surt de Sant Vicens un tren a les 20'28 (per Vilanova) que arriba a Barcelona, a les 22'50, y altres dos de Roda (per Vilanova) a les 10'05 y 15'19 que arriben a Barcelona a les 13'05 y 17'4.

Línia de Molíns de Rey y Martorell

Sortides de BARCELONA (Estació) pera MOLINS DE REY: A les 4'47—5'08—7'28—9'00—11'00 y 14'00.
Sortides del BAIXADOR (Passeig de Gracia) pera MOLINS DE REY: A les 5'00—5'20—6'40—7'41—8'45—9'13—10'20—11'13—12'15—12'35—14'13—14'50—16'10—17'15—18'35—19'38 y 20'30.
Sortides de BARCELONA (Estació) pera MARTORELL: A les 5'08—7'28—9'00—12'35—14'00 y 17'47.
Sortides del BAIXADOR (Passeig de Gracia) pera MARTORELL: A les 5'20—7'41—9'13—12'15—12'48—14'13—14'50—17'15—18 y 20'30.
Sortides de MOLINS DE REY pera BARCELONA: A les 5'51—6'50—7'30—7'51—8'37—9'31—10'11—11'21—12'06—12'29—14'01—15'20—16'36—17'34—17'41—18'49—19'40—20'24 y 21'05.
Sortides de MARTORELL pera BARCELONA: A les 6'29—7'08—8'08—9'42—12'08—13'41—16'06—17'13—18'28 y 20'45.

Itineraris pera'l servey d'automòvils

Empresa d'automòvils «La Hispano Montañesa»

Desde Tàrrega a Pobla de Segur y vice-versa

Surt l'automòvil de Tàrrega a les 12'30 y arriba a Artesa de Segre a les 14'00. — Surt d'Artesa del Segre a les 14'45 y arriba a Sant Salvador a les 16'30. — Surt de Sant Salvador a les 16'35 y arriba a Tremp a les 17'35. — Surt de Tremp a les 17'45 y arriba a Pobla de Segur a les 18'30.

Regrés de Pobla de Segur a Tàrrega

Surt de Pobla de Segur a les 5'50 y arriba a Tremp a les 6'35. — Surt de Tremp a les 7'00 y arriba a Sant Salvador a les 8'00. — Surt de Sant Salvador a les 8'05 y arriba a Artesa del Segre a les 10'15. — Surt d'Artesa del Segre a les 10'30 y arriba a Tàrrega a les 11'45.

NOTA. — Aquest automòvil enllaça ab el tren que surt de Tàrrega a les 15'00 y arriba a Barcelona a les 21'00 y ab el descendent de Barcelona que surt a les 7'15 y arriba a Tàrrega a les 12'20 pera arribar a Pobla a les 18'30.
Ademés, n'hi hà un altre que surt de Tàrrega a les 13'00 y arriba a Artesa del Segre a les 14'30, y surt al dia següent d'Artesa del Segre a les 6 del matí y arriba a les 7'30 a Tàrrega, enllaçant ab el tren que passa a les 8'04 y arriba a Barcelona a les 13'24.

Servey d'automóvils de Tàrrega a Vallfogona de Riu Corp

Surt de Tàrrega a les 12'30 y arriba a Vallfogona a les 13'15, enllaçant a Tàrrega ab el tren que surt de Barcelona a les 7'15 y arriba a Tàrrega a les 12'20.
A l'estació del Nort se despatxen bitllets combinats fins a Tremp.

Companyia d'automòvils de Calaf a Seu d'Urgell

Surt l'automòvil de Calaf a les 12. — Surt de la Seu d'Urgell a les 3 de la matinada.
Arriba l'automòvil a Calaf a les 9. — Arriba a la Seu d'Urgell a les 18.